

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 3 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fill., vasúti állomásokon 12 fill.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szépirodalmi főmunkatárs
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 706.

Bosznia alkotmánya.

Budapest, február 21.

Szerajevóban vasárnap délben hirdették ki nagy ünnepélyességgel Bosznia és Hercegovina alkotmányát. Tulajdonképpen nem volna szabad alkotmányról beszélni, mert még a hivatalos magyarázat is csak „az ottani közigazgatás irányának és elvei újabb megállapításának” mondja. De ez nem téveszthet meg senkit. Mert a proklamáció a tartományi önkormányzati szabályzatot, a tartománygyűlési választási rendtartást, a tartománygyűlési ügyrendet, az egyletekről és a gyülekezési jogról szóló törvényeket, valamint a járási tanácsokról szóló törvényt foglalja magában, tehát majdnem mindazt, ami közjogok terén Boszniának és Hercegovinának eddig hiányzott s amit az egész világon alkotmány név alá foglalnak össze. Hogy mégis nem alkotmányról, hanem a közigazgatás irányáról és elveinek újabb megállapításáról beszél a hivatalos magyarázat, nagy oka van annak. Furcsa alkotmány ugyanis az, amely oktroj útján jön létre s erre csak az osztrák fejekben lehet magyarazatot találni. Hisz Ausztria is 1867-ben oktroj útján kapott alkotmányt az addigi abszolutizmus helyett s Bécsben sem érzék nincs a történelmi alkotmány iránt, sem szándék nincs annak eltűrésére, hogy az alkotmánynak más forrása legyen, mint a császári kegy. Ez növeli a

császár nimbuszát s a hála kötelekeivel füzi személyéhez az alattvalókat.

De van más oka is annak, hogy Bosznia és Hercegovina nem „alkotmányt” kapott, hanem csakis az ottani közigazgatásnak iránya és elvei állapítottak meg újra. Mindjárt az annexió után ugyanis a magyar nemzet hangos szóval követelte, hogy az annektált tartományok alkotmányt kapjanak. De nemcsak ezt követelte, hanem azon az ősi jogon, melyet Magyarország Bosznia és Hercegovina iránt mindig fentartott, követelte azt is, hogy Bosznia és Hercegovina a királyi eskü és a koronázási hitlevél alapján Magyarországhoz csatoltassék s hogy az alkotmány, amit a két annektált tartomány kap, a magyar országgyűlés által letárgyaltsék s elfogadtassék. De mint egyik jogunkat sem engedi Bécs érvényesülni, nem engedi a két ősi tartományra vonatkozó sem. Bosznia és Hercegovina hovatarozósága ma sincs még végleg rendezve, az ma is a jövő számára van fentartva s így alkotmányt sem kaphat Bosznia és Hercegovina úgy, ahogy azt a magyar törvények megkövetelik. Mert azt mondják az osztrákok, hogy az alkotmánytervezet parlamenti tárgyalása már a hovatarozóságot is eldöntené, de ha alkotmány helyett csak a közigazgatás iránya és elvei állapítatnak meg újra, ez nem változtatja meg Bosznia és Hercegovina eddigi viszonyát a monarchia két országához.

tehát osztrák magyarázat szerint „az osztrák és a magyar törvényhozások jóváhagyása nélkül mehetett végbe.”

Hogy ez a botrány s ez a közjogi merénylet megeshetett, nem Ausztriával akarunk perbe szállani. Végre is nem Ausztriának kötelessége a magyar közjogot respektálni és megvédeni, hanem első sorban a magyar kormány. De lehetetlen a legsúlyosabb váddal nem illetni Khuen-Héderváryt és kormányát, hogy a bosnyák alkotmánynak rendelteti uton történt életbeléptetését nemcsak meg nem akadályozta, hanem az egyenesen az ő „alkotmányos befolyásával” történt. Igazán csattanósabb czáfolata nem lehetett volna semmi Khuen tegnapi nagyhangú kijelentésének, hogy államiságunkat veszedelem nem fenyegeti s hogy annak garanciái megvannak törvényeinkben. Persze, ha a bosnyák alkotmányt s életbeléptetésének körülményeit Khuen-Héderváry nem tartja a magyar államiság és a magyar közjog sérelmének, akkor nem lehet csodálni, hogy közjogi helyzetünkkel annyira meg van elégedve s hogy „meddőknek” mond minden közjogi harcztot.

Az osztrák politika teljes diadalát látjuk mi az egész bosnyák alkotmányban. Mert ez az alkotmány, mely teljesen különbözik a magyar közjogi felfogástól s a magyar alkotmány évezredeken át kifejeztesedett elveitől, mestersegesen von választófalat Magyarország és az annektált tartományok közé. Az a

A Zsoltárok könyvéből.

Írta: Déri Imre.

(Utánnyomás tílos.)

I.

A Naphoz.

Itt lent a földön most komor, fullasztó szürkeségek terpeszkednek és megmocskolnak minden kaczagó színt és megszurkítnek minden daloló mámort és józanra hűtenek minden részegséget. És itt a földön most kimok verik a fáradt testeket és hideg némaságok ülnek a lelkekre és élekre csorbul minden puha szépség és rikoltva kondul minden halk hárfá. És itt a földön, piszkos szépségek és szürke bálványok földjén, didereg a lelkem a sivárságok között és meztelen testtel állok az utolsó romoltár karesu ivén és fölfelé mered, terjesztett tenyérrel zsolozsmázok zsolttart neked, Nap!

Te melengető tüzü, te mindig színes, te mámorokat szerető Nap, szórd le körém a fényed rőt aranyát, csapj a szürkeségtengerbe nevető foltokat, hints a hajamba naprózsákat a lenyugvó hazádból és ezerszirmu chrisanthémeot a lábam alá az ébredésed ágyából. És simogasd a testem, az elgyötörtet és melengesd a lelkem, a gyönyörűségre vágyót és szőji hárfát a sugaraidból és muzsikálj a fülemben napizzó melódiákat. Kitárom előtted a mellemet és te küldd le reám

a legégetőbb égetésed és hasítsd ki a testem és izzítsd föl a husom és folyd körül a vérem. A vérem széles csikokban folyik majd ki, a husom égő tűz lesz, a testem egyetlen égés és te csak melegíteni, égetni, gyújtani fogod tovább...

Nap, te örök részeg, te örök szépség, én szerelmes vagyok a tüzedbe és vakuló szemmel bámulok feléd. Olyan vagy, mint egy asszonyfej, — szerelmes, csókos asszonyfeje. Megbontom remegő ujjaimmal a hajad, — oh, miesoda haj, — csupa sugár... igen, ez a Nap sugara, selymes, puha, bársonysimitásu, olyan a sugarad, Nap, mint egy asszony haja. Te szépséges, szerelmes asszony, olyan a hajad, mint a Nap. És olyan az ajkad, mint a Nap esőkje, világok minden gyönyörűsége reszket benne és pogány dárídók mámore izzik a esókodban. Te szép-séges, szerelmes asszony, én szerelmes vagyok a esókodba, mert olyan, mint a Nap, én szerelmes vagyok a hajadba, mert olyan, mint a Nap. Meg akarom bontani a hajadat és a testem köré akarom csavarni, — Nap, a sugaradat akarom, hogy melegítsen, mint az asszonyi haj.

Nap, — én megfagyok ezen a szürke földön. Elfonnyad a karom a tétlenségtől és nem lendíti meg semmi, csak ha a te tested ölelhetem, eltikkad az ajkam a szomjúságtól és nem hűti meg semmi, csak, ha a te ajkadat esókolhatom, rut ránczot ver homlokomra az élet és nem szépíti simára semmi, csak ha a kezéd simogatja puhám. Láz a tes-

tem, hozzád való vágyakozás vagyok, el akarok égni egyetlen ölelésben és meztelen testtel, terjesztett tenyérrel zsolozsmázok zsolttart neked, Nap!

II.

Ejszakák fehér hajója.

Nászforró karok ringattak éjszakába és mámorból szárazott fátyol borult rám és felhőből foszló illatok öleltek. Az éjszakák fehér hajója vitt az álmódások felé és én, aki futottam a reggelek elöl, én álmodtam az éjszakáról, amely fehér, mint a ringó hajó és forró, mint az asszonykar és álmodtam nászforró asszonykarról, amely puha, mint az éjszaka és álomba ringat, mint a hajó és álmodtam a ringó hajóról, amely fehér, mint a nászforró éjszaka és puha, mint a ringató asszonykar...

És jött a Reggel, ez a mocskos csákányoslegény és rálépett az éjszakára és rommá rombolta a fehér hajót és lefonnyasztotta a nászos asszonykarrt. Jött a Reggel, ez az otromba munkaállat és lesurolta az éjjel ezer csudaszínét és kemény igazságból vastornyot emelt és fáradt lelkekből koporsót ácsolt. Jött a Reggel, ez a hajcsár-kényur (feléd vagy fordítva imás arculatom, oh Éjszaka) és munkatömlőzbe ketreczelte az álmódokat, — a Reggel... szépségahalál, hazugságkripta, igazságszemétdomb. Hol vagyon a te szent hazugságod, a te hazug, bünnös szépséged, Éjszaka...?

— Éjszaka, merre száll a te fehér

közjogi különbözőség nem akar más lenni, mint előkészítése annak a trializmusnak, amelyre Bécsben törekszenek s amely egy délszláv birodalmat akar a magyar nemzeti önállóság ellen szegzeni. Aehrenthalnak és az osztrák centralistáknak fejében született meg ez az alkotmánytervezet, akik a trializmusban látják a centralizmus eszközt. Előbb trializmus, hogy Magyarország nemzetközi helyzete aláaknáztassék, a délszláv elemek nagyranövesztése, hogy a magyarság ereje csökkentessék s aztán jöhet majd a trializmus helyébe a centralizáció. Ezért van az egész bosnyák kormányzat nagy-horvátokkal szaturálva s ezért elégedetlen s a centralistáknak lapja, az új bosnyák alkotmány. A dualizmus ellen izgat tegnapi számában egész nyíltan s a bosnyák tartománygyűlés hatáskörének korlátozásáért egyenesen a dualizmust teszi felelőssé. A bosnyák alkotmányt „nagy-osztrák misszióknak” mondja s egészen nyíltan megmondja azt is, hogy mit ért ez alatt. „A bosnyák tartománygyűlés bizonyos tekintetben abnormitás, mondja az említett lap, mert fontos kérdésekben az osztrák és a magyar kormány beleegyezésével lépnek csak a határozatai hatályba. Ezért a bosnyák alkotmányos élet kezdete egy új állomás a dualizmus liquidálásában, amelynek természetellenességére éppen a bosnyák alkotmány mutat rá. A jövő meg fogja mutatni, hogy a monarchia nem teljesítheti hivatását, amíg a dualizmus utjában áll.”

Ez világos beszéd. Kétség sem lehet, hogy az osztrákok mire törekszenek. Igazán nem hullatnánk egyetlen könyvet sem a dualizmusért. De rosszul számítanak az osztrákok, ha azt hiszik, hogy a dualizmus helyét majd az osztrák öszbirodalom foglalja el. Nem az ellen beszélünk, hogy Bosznia és Herzegovina alkotmányt kapott, hisz ahogy

hajód, amely elviszi hozzád a nappalfáradtakat? Te fehér hajó, jöjj el értem, ringass el az éjjel szent hazugsága felé, mert elfogott utána bűnös vágyakozás. A fehér hajót ezer fehér kar hintálja, fehér irisekből van szöve a bordája és mikor uszik, halk muzsikák keringnek fölötté. Te fehér hajó, te vagy a szépség, mert te vagy a hazugság. — jöjj el értem, mert fáradt vagyok az igazságtól. Végtelen hazugság, aki széppé simítod a torz valóságot, aki puha vagy és szép vagy. — Ejszaka, szállj le reám, oldozz föl a nappalfáradás alól, szójj mámorfátyolt a szememre és suttojj a fülemben hazug, bűnös, édes, pihentető beszédet.

Nagy éjszakák fehér hajója, szegény, fáradt, vágymarta ember suttojj feléd, — jöjj le már értem és ringass, altass, gyógyíts az éjszakába. Fond át fejemet a te fehér karoddal, amely egyszer már elringatott a hívések felé. A te nászforró karodon álmodtam az éjszakáról, a sohanappalról, a mindigesőkről, a te nászforró karodon szállott a lelmem, mintha ringatna volna éjszakák felé fehér hajó. Ejszaka, hol vagy, hol vagy a te fehér hajód, — te fehér hajó, merre ringat a te puha karod, — te két puha, nászforró kar, mikor ölelsz már örök-öleléssel és mikor ringatsz az örök-éjszakába? Fáradt vagyok és szeretnék álmodni, — te két nászforró kar, simogass, simogass, és suttojj nekem álmodni az éjszakáról és a fehér hajóról, amely a nappalból tovaringat...

Ausztria is Magyarországnak köszönheti, hogy 1867-ben alkotmányt kapott, a magyar nemzet volt az, mely mindjárt az annexió után alkotmányt követelt Bosznia és Herzegovina számára. De ha az osztrákok azt remélik, hogy a bosnyák alkotmány eszköz lesz a magyar szuverenitás letörésére, akkor nagyon csalódnak. Mert Khuen-Héderváry segédkezhett ugyan az osztrákoknak abban, hogy egy hybrid alkotmány, a magyar törvények és a magyar alkotmány elveivel ellenkező módon léptetessék életbe a két tartományban, ez a miniszterelnök egész politikai múltjával harmonizál, de a közjogi harcoknak jogosultságát ezzel bebizonyította s a jövő meg fogja mutatni, hogy azok csakugyan olyan meddők-e, mint ahogy tegnap mondta. A múlt század hatvanas éveiben, a provizórium alatt az ó-konzervatívok használták először ezt a kifejezést, „meddő közjogi harcok” s öt évre rá Deák Ferencz megcsinálta a kiegyezést, melyben államügyünk és szuverenitásunk törvényben biztosított. Az egykori ó-konzervatívok ma a nemzeti munkapárt soraiban vannak gyermekeikben és unokáikban s ismét hangzik az egykori csatakiáltás a „meddő közjogi harcok”-ról. De ahogy ötven évvel ezelőtt jogaink törvényes elismeréséért folyt a harc, most is folyik azért, hogy a törvényben akkor biztosított jogaink valóra is váljanak. S ahogy akkor nem volt a harc meddő, nem lesz most sem. A küzdőknek, magának Deáknak is, az országháborítás ódiúmat kellett viselniük bécsi szemekben. A függetlenségi párt is nyugodt önérzettel elviselheti ezt a vádat.

Országos szervezkedés.

— Khuen első főispánjai. —

Az új kilenczes bizottság.

Budapest, február 21.

A Khuen-párt szombati nagyszerű megalkulását nyomon követi Khuenék végleges berendezkedése. A párt szervező bizottsága már megteremtette az új kilenczes bizottságot, amely most már nagyban főzi az új párt programját. Ezzel a kiváló munkával párhuzamosan folyik a pozíciókban való elhelyezkedés. Ezen a héten megállapodnak véglegesen a kormány kiegészítése tárgyában és szombaton, amikor Khuen ismét Bécsbe megy, már meg lesznek az új miniszterek és államtitkárok is. A főispáni kinevezések is megkezdődtek. A hivatalos lap holnapi száma publikálja az első tíz főispán kinevezését és ezt a diszes sort — a Khuen-kormányhoz méltóan — Szász József, a hírhedt volt alsófehérmegyei alispán nyitja meg, akit Khuen most ugyanennek a megyének élére állított. Szász Józsefet tudvalevőleg a koalíciós kormány alatt a legkülönbözőbb visszavetése miatt fegyelmi uton nyugdíjazták, Khuennek azonban éppen ilyen emberek kellenek. Ezután a kezdés után igazán nem lehet kétség az iránt, hogy milyen eszközökkel akarja Khuen az ország közvéleményét megváltoztatni.

Bármennyire erőlködik is azonban, a törvényhatóságoknak egymásután következő bizalmatlansági szavazatait, amelylyel a

Khuen-kormány bemutatkozó leiratait fogadják, a legékebben bizonyítják, hogy a nemzet tántorítlanul kitart a függetlenségi eszmék mellett és a választásokon minden presszió és erőszak dacára ismét többségre fogja juttatni a függetlenségi lobogót.

Mai hireink itt következnek:

Khuen a királynál.

Gróf Khuen-Héderváry miniszterelnök előreláthatólag szombaton Bécsbe utazik és kihallgatáson jelenik meg a királynál. A miniszterelnök a kihallgatáson több kinevezéssel előterjeszt, így a kultuszminiszteri tárczára gróf Zichy János, a király személye körüli miniszterségre báró Rosner Ervin és a miniszterelnöki államtitkárságra Jeszenszky Sándor személyében történik meg az előterjesztés.

Khuen és Lukács.

Gróf Khuen miniszterelnök ma délelőtt a miniszterelnökségi palotában hosszabb tanácskozást folytatott dr. Lukács László pénzügyminiszterrel.

A Khuen-párt szervezkedése.

A Khuen-párt szombati alakuló gyűlésén tudvalevően ötven tagu bizottságot küldött ki a kormánypárt országos szervezése, ugyancsak a tételes pártprogram elkészítése végett. Ez a bizottság vasárnap este hét órakor a Nemzeti Társaskör titkári helyiségében tartotta meg első ülését. Az ülésen, amelyen gróf Csáky Albin elnökölt, a szervező-bizottság megalakult. Az értekezlet másfél óráig tartott s mivel a napirenden lévő kérdéseket nem tárgyalták le, a tanácskozást ma délután hat órakor folytatták. A vasárnapi értekezleten a szervező-bizottságnak majdnem valamennyi tagja, köztük Khuen-Héderváry miniszterelnök és a kabinet mindegyik tagja is megjelent. Ma este hat órakor a bizottság folytatta tegnap megkezdett tanácskozását gróf Csáky Albin elnökölte alatt a tagok élénk részvételével. A szervező bizottság mai ülésében elhatározta, hogy a pártprogram részletes kidolgozására kiküldi egy kilenc tagu albizottságot, továbbá a párt ügyeinek ideiglenes vezetésével végrehajtó-bizottságot biz meg. A pártprogram kidolgozására kiküldött albizottság tagjaivá megválasztottak a következők: Berzeviczy Albert, gróf Csáky Albin, Daniel Gábor, Erdélyi Sándor, Jakabffy Imre, Láng Lajos, gróf Tisza István, gróf Zichy János és Zsilinszky Mihály.

Zichy János nyilatkozata.

Gróf Zichy János, a Khuen-kormány leendő kultuszminisztere, ma így nyilatkozott egy újságíró előtt a helyzetről:

— Ha arra kell feleletet adnom, hogy milyen motívumok késztették az új alakulásban való részvételre, vissza kell mennem tulajdonképpen arra az időpontra, amikor gróf Tisza István válságba került s a vihar teljes erejével tört ki az a politikai felfordulás, amely még ma sem ért teljesen véget. Erős megrázkódtatások elé került akkor a nemzet. Akik nyugodtan és mélyebben hatoltak bele az akkori válságnak indító okaiba s nem az aktuális muló tünetek szerint mérlegelték azt, rá kellett jönnök, hogy itt nem egyszerű kormányválságról van többé szó, hanem egy egész irányzatnak, a szélsőségek irányzatának előrenyomulásáról, amely — megengedem; bár a leghazafiasabb szándékból táplálkozott is — aligha számolt a nemzet energiáinak arányait, a mi sajátos helyzetünkkel, amely a nyugodt, nagy koncepciókra épített, minden szemponttal számoló, fokozatos fejlődést írja elő számunkra, ha a nemzeti ideálok, nemzetünk megismosodását valóban el is akarjuk érni. Így látam az időben a dolgokat. Láttam, hogy a visszavonás, az ellentétek kiélesítése mindinkább urrá lesz a magyar politikai életben; a végletekbe hajszolás kikezdéi végül életerőnkben; a végletekbe kimerül a nemzet, megszűnik a produktív munka s ez csak visszafelé fordítást idézhet elő. Leteretődünk arról az útról, amelyet bölcs és előrelátó elmék adtak meg számunkra 1867-ben. Hittem szerint nem béklyója ez az alap a nemzeti törekvéseknek, ellenkezőleg a legszabadabb mozgást engedő meg számunkra, csak élni tudjunk vele s meg tudjuk látni tartalmát. Eltekintve azoktól az eseményektől, amelyek aktualitást kölcsönöztek az akkori kormányválságnak, ilyen mélyben fekvő motívumok alapján egy röpiratban

kifejtettem azokat a nézeteket, amelyek ebből a veszedelmes helyzetből kimenthetik az országot. Ajánlottam a hatvanhetes pártok egyesülését, hogy az egységes párt új erőket és irányzatokat nyerve, saját tüzeiben megtisztulva, imponáló hatalommal, tekintéllyel s maga iránt támasztott bizalommal vegye kezébe az ország vezetését. Az indulatok és izgalmak feszültségében azonban pusztában hangzó szó lett a szavam, az események gyors torlódása egy más egyesülést hozott létre. Senki sem vehette azonban ezt végleges alakulásként: ha csak nem sikerül ebből az alakulásból és ezeknek a pártoknak egy részéből fuzió útján egy egységes, tömör pártot létrehozni, amely kiválasztja az ellentétes törekvésekből azokat a pontokat, amelyek a haladás érdekében összeegyeztethetők a nemzet jól felfogott céljaival és képességeivel.

Történetek kísérletek, de sikertelenül. Közben pedig mind élesebben domborodott ki az egyesült pártok egyénisége, programszerű törekvéseinek különfélesége, amely már magában véve is bizalmatlanságot támasztott a korona előtt. Alkotmányos érzelme és bekeszeretete azonban nem csökkent a királynak, hisz láthattuk, hogy mikor a koalíció válságba jutott, a megoldás minden elképzelhető formájával kísérletet tett: minden politikai kombináció és permutáció számításba jött. A pártok egyénisége, a parlament összeállítása volt megint olyan, hogy abból egységes alakulás — pedig hosszú időre csak ez tud létezőt biztosítani — létre nem jöhetett. Mindezen tanulságok után még inkább igazolva láttam és látom felfogásomat, a mit évekként elzárva hirdetem, hogy tegyük végre félre a feszültségek politikáját, az örökös és változatos engedmények követését s belső megerősítésüket célzó reális nemzeti munkával fejlődünk oda, ahol magától érlelődik meg nemzeti szükségleteink teljesítése. Erre azonban békés, szilárd, konzolidált állapotok teremése szükséges, amelyeknek viszont első feltételük a korona és a nemzet között való egyetértés, harmónia és kölcsönös bizalom. Jött most egy alakulás, egy új párt, amely azokból a motívumokból kelt életre, amelyeket évekként elzárva hangoztattam: a produktív munkára, a végletek kiküszöbölésére hajlandó elemeket hívja zászló alá; a békés munkát hozza, anélkül, hogy jogokat adna fel s a tökéletesedés felé akarja vinni a nemzet fejlődését, anélkül, hogy megrázkódtatások elő állítaná. Egy perspektívát nyújt a nemzetnek, amelyben minden elfér, ami egy állami élet szilárdságának szimbóluma, de mindent kizár, ami öletszerű, mert nem kellő időben vagy módon illeszkedik bele a fejlődés organizmusába. Magamhoz lettem volna következtetlenség, ha ezt az alakulást nem támogatnám s nem léptem volna a nemzeti munkapárt tagjai sorába.

Az első főispáni kinevezések

Hosszu vajadás után megszületett az első főispáni kinevezés. És ez a tíz új főispán igazán megkapóan jellemzi, hogy milyen emberek állnak Khuenék rendelkezésére. Hiszen az első a sorban Szász József, a hírhedt volt alsófehérmegyei alispán, akit a koalíciós kormány számtalan visszaélés miatt fegyelmi uton nyugdíjazott. Ez a Szász József volt az, aki alispán létére saját magának italmérségi engedélyeket véleményezett, s aki olyan módon kezelte a saját javára a közigazgatást, hogy az egész megye valóságos örömmujongásba tört ki, amikor végre megszabadult tőle. És ez az ember lett most Alsófehérmegye főispánja. A többi főispánok csaknem valamennyien a régi rendszer emberei, akik most visszakerülnek abba az állásba, ahonnan a koalíciós kormány őrölte őket.

A kinevezésekről szóló felhivatalos jelentés a következő:

A király a belügyminisztérium vezetésével megbízott miniszterelnök előterjesztésére Szász József nyugalmazott vármegyei alispánt Alsó-Fehérmegye, Urbán Iván volt főispánt Aradvármegye és Arad szabad királyi város, Szily Tamás országos tejjgazdasági felügyelőt Baranyavármegye, Kürthy Lajos nyugalmazott főispánt Bars- és Zólyomvármegyék, báró Vay Elemér nyugalmazott főispánt Borsodvármegye és Miskolc törvényhatósági város, dr. Kállay Zoltán nyugalmazott főispánt Hevesvármegye, Domahidy Elemér volt főispánt Hajdúvármegye és Debreczen szabad kir. város, Bartal Aurél volt főispánt Pozsonyvármegye és Pozsony szabad királyi város, Makfalvay Géza volt államtitkár Somogyvármegye és dr. Dellmannich Lajos volt főispánt Torontálvármegye főispánjává kinevezte.

A legközelebbi turnusban — mint értesülünk — Miskolczy Ferenczet, Biharvármegye al-

ispánját, ennek a megyének, dr. Hlatky Endre ügyvédet pedig Nagyvárad főispánjává fogják kinevezni.

A képviselőház elnöke a válságról.

Párisból jelentik: Az „Echo de Paris“ budapesti levelezője beszélgetést folytatott Gál Sándorral, a képviselőház elnökével, a politikai helyzetről. A beszélgetést a lap néhány magyarító szóval kíséri.

— A nemzeti élet — ugymond Gál Sándor — nem alakulhatott ki és a parlament munkája évek óta oda irányul, hogy erre az illetékes tényezők figyelmét főlhívja. Ez nem sikerült, sőt nemcsak a kívánt eredmény maradt el, hanem közjogi és közgazdasági téren Bécs heves akcióit indított ellenünk. Ez az ellentállás a nemzetet nagy küzdelembe sodorta. Ausztria így tudta meg, hogy a bajok orvoslása nélkül nyugodt parlamenti kormányzatot helyreállítani nem lehet. De a sérelmeket még most is vonakodik megszüntetni.

— Milyen kilátásai lehetnek elnök ur, a Kormánynak az új választásokon?

— Sikerre a kormány csak egy esetben számíthat, akkor, ha a nemzet alkotmányos kívánságai teljesülnek. Ezek a követelések semmi esetre sem oly természetiek, hogy azoknak végső célja az Ausztriától való elszakadás volna.

— Ha a kormány az alkotmányba ütköző intézkedéseket tesz, mit fog tenni elnök ur saját hatáskörében?

— Amit alkotmányellenesnek és imparlamentárisnak látok, semmi esetre sem engedhetem meg, hogy ilyen irányzat tót törhessen magának a képviselőházban.

— Milyen kilátásai vannak a függetlenségi pártnak a választásokon?

— Annyira megdöbbent a nemzetben az a gondolat — fejezte be szavait az elnök — hogy közgazdasági, nemzeti és kulturális téren haladni kell, hogy a függetlenségi párt előreláthatóan minden választási harcából győzelmesen fog kikerülni.

A képviselőház feloszlata.

Az országgyűlés feloszlata névvel Khuen egyik bizalmasa egy nyilatkozott, hogy miután az elnapolás utolsó napja, márczius 21-ike nagyüritőkre esik, a képviselőház feloszlata vagy márczius 19-én, szombaton, vagy az azt követő hétfőn, 21-én, fog megtörténni, természetesen a helyzet mai állása szerint. Arról, hogy a hivatalos lap útján oszlatják fel a képviselőházat, szó sem volt.

Van azonban olyan hír is, amely szerint a Khuen-kormány a megváltozott helyzetben azzal a tervvel foglalkozik, hogy a képviselőház összehívásakor nem oszlatja fel azonnal a Házat, hanem csak ismételt bejelenti a feloszlata és az új választásokra éppen csak a választásokra szükséges időre és körülbelül annyi időre, amennyi az alakulás formáságaihoz szükséges, indennitást kér. Ami azt illeti, hogy a királyi kézirat a kormány legközelebbi előterjesztése gyanánt a feloszlata és az új választásokat jelölte meg, úgy vélik, hogy ez nem akadályozza az indennitáskérést és most már a parlamentben is vannak pártjának tagjai, magát az indennitáskérést ezek támogathatnák. Más kérdés és ez már tisztázva is van, hogy vajjon volna-e kilátása, hogy tényleg kapjon is indennitást. Teljesen bizonyos, hogy nem kapna. Ennélfogva inkább valószínű, hogy az indennitás kérésének terve csak terv marad.

A törvényhatóságok Khuen ellen.

Hajdúvármegye törvényhatósági bizottsági — mint már jelentettük — szombaton rendkívüli közgyűlést tartott Debreczenben Kovács Gyula alispán elnöklésével. Az érdeklődés nagyon élénk volt a közgyűlés iránt, mert a Khuen-kormány bemutatkozó leirata volt napirenden. Az állandó választmány azt a javaslatot terjesztette a közgyűlés elé, hogy a törvényhatóság vegye tudomásul a kinevezést, de a politikai értelemben vett támogatást tagadja meg a kormánytól. Weszprém István, a hajdúvármegyei függetlenségi párt elnöke, ezzel szemben azt indítványozta, hogy a közgyűlés határozottan jelentse ki, hogy a kormányt nem támogatja

s iránta bizalmatlan. A vita során Lengyel Imre olyan értelmű határozati javaslatot terjesztett elő, hogy a kormányleiratot a törvényhatóság tudomásul veszi, de elvárja, hogy a kormány az általános, egyenlő, titkos, községenként való, közvetlen választói jogról még ez évben törvényt alkot. Ezt az indítványát azonban később visszavonta. A vitában Kálmán Lajos, Rásó Gyula, Farkas Győző és Szabó József vett részt. A közgyűlés szavazással döntött a kérdésben s Weszprém bizalmatlansági javaslatát 87 szavazattal elfogadták az állandó választmány javaslatára eső 37 szavazattal szemben. Majd gróf Apponyi Albert és Darányi Ignác bucsuleiratával foglalkozva, a közgyűlés a két miniszter távozását sajnálattal vette tudomásul. Weszprém Zoltán főispán távozását sajnálattal veszi tudomásul a közgyűlés s érdemeit jegyzőkönyvben örökíti meg. A vármegyei székházban levő főispáni lakásnak hivatalokká való átalakítását tárgyalta ezután a közgyűlés. Weszprém István kifejtette, hogy a törvényhatóság nem kérhet az ilyen kormánytól semmit. Ajánlja, hogy a vármegye az új főispánnak ne adjon lakást. Kovács Gyula alispán ugy kéri módosítani az állandó választmány javaslatát, hogy az átalakításra szükséges államsegély engedélyezését csak parlamenti többséggel bíró kormánytól kérjék. A közgyűlés így határozott.

Vasvármegye törvényhatóságának állandó választmánya e hónap 18-án tartott ülésén állandó állapotba hozta a javaslatban, amelyet a Khuen-kormány bemutatkozása dolgában a közgyűlés elé terjeszt. Az állandó választmány többsége Weörös István javaslata mellett döntött, amely kimondja, hogy a törvényhatóság nem támogatja Khuenékat. Ma folyt le a vármegye közgyűlése, amely iránt igen nagy volt az érdeklődés, úgy hogy a bizottsági tagok közül is mintegy háromszázan jelentek meg. A kormány bemutatkozó leiratának tárgyalása során először Weörös István szólalt föl s lelkes beszédben ajánlotta az állandó választmány javaslatát, amely megvonja a kormánytól a törvényhatóság támogatását. Ernusz Kelemen ózabadelvű állott fel ezután szólásra s elkeseregte azt a nagy szomorúságot, amely állandóan kísérte az alatt a négy év alatt, amely időre a nemzeti érzés fellendülése leszoritotta a közszereplés teréről. De most újra itt van, fel akar támadni halottaiból, azért azt ajánlja, hogy a leiratot egyszerűen vegyék tudomásul. A törvényhatóság névszerinti szavazás után 150 szavazattal 90 ellenében egyszerűen tudomásul vette a leiratot. A bizottság tagjai nagy izgatottság közben távoztak a közgyűléstől.

Pozsonyvármegye törvényhatósági bizottsága mai közgyűlésén tárgyalta a kormány kinevezéséről szóló miniszterelnöki leiratot. Az állandó választmány az ellenzéki és a kormánypárti vezető emberek közti paktum alapján azt indítványozta, hogy a leirat egyszerűen tudomásul vétessék és felette napirendre térjenek. Bocsi Árpád bizottsági tag azt javasolta, hogy a vármegye bizalmatlanságot szavazzon a kormányra, mely a nemzeti jogok letérésére vállalkozott. Ifj. dr. Katona Móricz jogtanár a bizalmatlansági indítvánnyal szemben az állandó választmány javaslata mellett szólalt fel. Gróf Pálffy Béla főrendiházi tag hivatozással Pozsonyvármegye politikai megnyilatkozásokban mindig tanusított tapintatára, az állandó választmány javaslatát pártolja. Petőcz Jenő elnöklő alispán megállapította, hogy a közgyűlés egyszerűen tudomásul veszi a leiratot és felette napirendre tér. A közgyűlés sajnálattal vette tudomásul Apponyi és Darányi volt minisztereknek felmentésükről szóló leiratait. A közgyűlés elhatározta, hogy Apponyi és Darányi érdemeit jegyzőkönyvileg megörökíti és erről őket kivonatban értesíti.

Szabolcs vármegye törvényhatósági bizottságának legutóbb választott alkotmányvédő bizottsága ma délelőtt Nyiregyháza gyűlést tartott, amelyen elhatározta, hogy az e hó 23-ára összehívandó törvényhatósági közgyűlésen javasolni fogja, hogy a főispán kinevezését közlő leirat ellen emeljen panaszt a törvényhatóság a közigazgatási bíróságnál, továbbá, hogy szükség esetén az alispán a bizottsági tagok egynegyed részének kérésére rendkívüli közgyűlést hívasson össze. Az alkotmányvédő bizottság gyűlésén igen sokan voltak jelen. Fel-

szólaltak Meskó László és Mezőssy Béla volt államtitkárok is.

Ugyanebben az ügyben ma délután Szabolcs vármegye törvényhatóságának állandó választmány is ülést tartott és hosszú vita után elhatározta, hogy javasolni fogja a közgyűlésnek, hogy tiltsák meg a főszolgabíráknak, illetve a községi elöljáróknak, hogy az önként jelentkező újonczok részére a belépő levelet kiállítsák és hagyja meg a közgyűlés, hogy az önként befizetett adókat letétként kezeljék. Javasolni fogja továbbá az állandó választmány, hogy a főispánnak lakást ne adjanak, hanem a főispánnak a vármegyeházán levő lakosztályát béreadják.

Pécs város törvényhatósága ma délután Nendvich Andor polgármester elnökletével közgyűlést tartott. A közgyűlés a többek között tárgyalta a távozott kormányfőriák bucsuleveleit, majd az új kormány bemutatkozó leiratát, melyet a tanács javaslata értelmében tudomásul vett a közgyűlés. A közgyűlés végül elbucuzott Erreth János volt főispántól, kinek érdemeit jegyzőkönyvileg megörökítették.

Kolozsvárt a városi közgyűlés Szvacsina Géza polgármester elnökletével tárgyalta a Khuen-Héderváry-kormány leiratát a kormány átvétele ügyében. Apáthy István 68 városi képviselő aláírásával ellátott bizalmatlansági indítványt jelent be, javasolván, hogy a közgyűlés mondja ki, hogy nem viseltetik bizalommal a kormány iránt, nem támogatja és szükség esetén igénybe veszi az 1907. évi közigazgatási törvény jogvédelmét. Apáthy István hosszabb beszédben indokolja javaslatát, amelylyel a városi tanács azt javasolja, hogy nem akarvau politizálni, a közgyűlés egyszerűen vegye tudomásul a javaslatot. Dr. Kiss Mór egyetemi tanár hosszabb beszédben helyteleníti a bizalmatlansági javaslatot. Könczey bizottsági tag Apáthy javaslatát pártolja, utána Deák Albert dr. bizottsági tag Kiss dr. javaslatához csatlakozik. A névszerinti szavazás eredményeképp Apáthy javaslatát nagy lelkesedéssel elfogadták.

Csatlakozás a Kossuth-párthoz.

Szontagh Andor, a jolsvai választókerület volt alkotmánypárti képviselője levélben bejelentette Kossuth Ferencnek, hogy belép a 48-as függetlenségi Kossuth-pártba.

A választójog ligája.

Vázsonyi Vilmos országgyűlési képviselőnél értekezlet volt. Az értekezlet azzal a konzervatív választójogi mozgalommal foglalkozott, amely márczius 19-ére hirdeti nagygyűlését. A konferencián elhatározták, hogy ennek a mozgalomnak ellensúlyozásaképpen életbeléptetik az általános választójog ligáját. Ezzel a mozgalommal hír szerint, a szociáldemokrata párt vezetősége is összekötöttségben áll.

A pártkörökből.

A negyvennyolczas függetlenségi Kossuth-pártban ma este nagyon sokan jártak fenn. Ott voltak többek között Hoitsy Pál, ügyvezető alelnök, Tóth János, Barabás Béla, Ságly Gyula alelnökök, Gál Sándor, a képviselőház elnöke, Zlinszky István háznagy és a párt számos képviselő és kültagja. Hét órakor megjelent Kossuth Ferenc, a párt vezére is a pártkörben, ahol a párt tagjaival hosszasan elbeszélgetett. A beszélgetés főképpen a választási küzdelem előkészítése körül forgott. Barabás Béla hosszasan fejtegette, hogy az ország közhangulata mind nyomatókosabban kívánja a két függetlenségi párt egyesülését.

A Justh-párt klubjában is a választásokról folyt a beszéd. A képviselők, akik kerületeikben időztek, beszámoltak, hogy a választópolgárság teljes erővel szervezkedik a választásokra és az a hangulat, amely a párt iránt a gazdasági függetlenség megteremtéséért és az általános, egyenlő választói jog megvalósításáért indított harc kezdete óta megnyilvánult, semmiben sem változott az utóbbi napok eseményei folytán. Egészen ezáltalán erőlködésnek fog bizonyulni az a törekvés, hogy a polgárság zömét a függetlenségi párt küzdelemének támogatásától eltérítsék. Hosszabb időt töltött a pártkörben Justh Gyula, a párt el-

nöke, az alelnökök közül ott voltak gróf Batthyány Tivadar és Holló Lajos. A párt ezen a héten megkezdi az országos akciót a galánthai népgyűlésen, amelyen Justh Gyula is részt vesz. Vasárnap Baranyamegyében, Mohácson lesz nagygyűlés, amelyen Justh Gyula a megye képviselőinek élén szintén megjelenik. A jövő hét elején Komáromban, Tatán és Sopronban lesz nagygyűlés, amelyen számos képviselő társaságában Holló Lajos fog megjelenni. Élénk vita folyt ma este a bosnyák alkotmány törvényellenes kihirdetése miatt. Kemty Károly és Nagy Dezső általános tetszés közben fejtették ki, hogy a kormánynak erre a cselekedetére csak a *vád alá helyezés* lehet a válasz.

A Nemzeti Társaskör népes helyiségeiben ma este megjelent a kormány valamennyi tagja. Gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök már hét órakor ott volt a körben s állandóan élénk eszmecsere folytatólag annak tagjaival, különösen a jelenlévő vezető férfiakal. Korán ott volt a körben gróf Tisza István is, aki gróf Khuen-Héderváry miniszterelnökkel és Lukács László pénzügyminiszterrel tanácskozott hosszasan. Ott volt gróf Zichy János is, akit megjelenésekor élénken üdvözöltek s aki azután a miniszterelnökkel konferált hosszasan. Hencz Károly országgyűlési képviselő is ma jelent meg belépése óta először a körben. A kormány tagjai mintegy kilencz óráig időztek a Társaskör helyiségeiben.

A főrendiház új elnöke.

Hír szerint a főrendiház új elnöke, miután gróf Csáky Albin korára való tekintettel ezt az állást nem hajlandó elfogadni, gróf Csekonics Endre lesz.

A néppárt homlása.

Beniczky Ödön orsz. képviselő az országos néppárt jegyzője a következő közlésére kért fel benünket:

Néhány lapnak közlése szerint Rakovszky István, a képviselőház alelnöke az országgyűlési néppárt kötelékéből kilépni és a kormánypárthoz csatlakozni szándékozik. Hasonló híreket terjesztenek a néppártnak még több tagjáról is. E hírekkel szemben fel vagyunk hatalmazva annak a leghatározottabb kijelentésére, hogy sem Rakovszky István, az országgyűlési néppárt alelnöke, sem pedig más tagja a pártnak sem a pártból kilépni, sem máshova csatlakozni nem szándékozik. A néppárt bomlásáról alaplatlanul és ezefelatosan terjesztett hírek oly forrásból származnak, mely immár hetek óta rendszeresen látja el a közvéleményt az országgyűlési néppárt ellen kihelyezett rágalomokkal. E híresztelések egyáltalán nem tarthatnak számot arra, hogy bárki is azokat komolyan vegye.

A románok akciója.

A román nemzeti párt központi végrehajtó-bizottsága csaknem valamennyi tagjának részvételével Budapesten vasárnap ülést tartott, melyről a következő kommunikét adták ki:

A végrehajtó-bizottság helyeslőleg tudomásul vette az országgyűlési nemzeti klub tevékenységét és különösen helyeselte dr. Mihályi Tivadar klubelnök jelentését a jelenlegi politikai helyzetből kifolyólag kifejtett és azzal szoros összefüggésben lévő ténykedéséről. A végrehajtó-bizottság méltányolva a jelenlegi politikai helyzetnek abból a körülményből eredő nehézségét, hogy az állam intézményeinek demokratikus irányban való fejlesztésére irányuló törekvések nem várt akadályokba látszanak ütközni, határozatilag kimondja, hogy a demokratikus politikai elvek győzelemre vitele céljából a legerélyesebb küzdelmet indítja meg, szemmel tartva azon más politikai faktoroknak ténykedéseit is, amelyek ugyanazon demokratikus irányzat szolgálatában állanak. A bizottság hangsúlyozta a magyarországi román nép teljes szolidaritásának feltétlen szükségességét, amelyet azon egynehány hazszóltó ténykedése meg nem zavarhat, akik a román nép nagy érdekeinek figyelmen kívül hagyásával ezen döntő fontosságú napokban alattomos tárgyalásokba bocsátkoztak pártunkon kívül álló politikai személyiségekkel. Ezért a leghatározottabban tiltja ezen egyének eljárását, akik meghatalmazás nélkül fellépnek saját felelősségükre felkínálkozni és ez által az ügynek ártalmára szolgáló zavarokat okozhatnak. A végrehajtó-bizottság a képviselőház küzdelemében lévő felosztására való tekintettel a nemzeti választói konferenciának Nagyszébenben leendő összehívását határozta el. E konferencia elő-

készítésére, valamint a közelgő választások teendőinek intézésére tiztagu bizottság küldetett ki, mely haladéktalanul megkezdi működését. A bizottság végül elhatározta, hogy a választói küzdelemben mindazon kerületben részt vesz, amelyekben románok laknak és megbizta a klub elnökát, hogy a választó-küzdelem sikerének előkészítése céljából a megkezdett tárgyalásokat folytassa.

Khuenék és a szocialisták.

A szociáldemokrata párt ma este 8 órakor az Intim-színházban gyűlést tartott, amelyen Buchinger Manó elnökölt. A gyűlés szónoka Tarczai Lajos volt. Elmondotta, hogy sokan csodálkoznak azon, hogy a szocialisták nem gátolták meg a Khuen-párt megalakulását. A célszerűség is kívánta — ugymond — hogy ez a párt megalakuljon, hogy a koalíciónak még a magja is kipusztuljon. A koalícióra dühös szónok ezután kijelentette, hogy a munkásságnak az új kormány ellen is harcolnia kell, mert a reakció kipróbált, régi harcossai foglalnak benne helyet. Ezután határozati javaslatot terjesztett elő, amely szerint kimondják, hogy a választásokon csak azokat a jelölteket fogják támogatni, akik az általános titkos választói jog alapján állnak. Tarczai beszédében kiterjeszkedett a Justh-pártra is. Megemlítette, hogy a Justh-párt számít a munkásság támogatására. Erről azonban csak akkor lehet szó, ha a párt határozottan foglal állást az általános titkos választói jog mellett és megváltoztatja eddigi politikáját. A gyűlés a határozati javaslatot elfogadta. Ezzel a gyűlés véget ért s a munkások eszöndben, békésen oszlottak szét.

Bánffy Dezső beszámolója.

Szegeden báró Bánffy Dezső vasárnap délután négy órakor mondotta el beszámoló beszédét a Tisza-szálló nagytermében igen nagy hallgatóság előtt. Dr. Végman Ferenc, a szegedi új-párt elnöke nyitotta meg az ülést, amelyből küldöttség ment báró Bánffyért, hogy meghívja beszámolója elmondására. A belépő báró Bánffy Dezső tapssal és éljenzéssel fogadták. Báró Bánffy Dezső beszámolójában többek között a következőket mondotta:

A közel négy éven át tartó kormányzat a minden áron hatalmon maradás nehéz küzdelmének bizonyult és nem is volt egyébre alkalmas, mint hogy kiábrándítsa a nemzetet a jövője iránt táplált illúziókból és álmokból. Most új helyzet előtt állunk, de ennek a nemzeti munkapárt támogatása mellett alakult kormánynak sem sikerében, sem vállalkozásának alkotmányosságában nem bízom. Programjukban sok olyan van, amit szívesen tennék magamévá. De nekik e programnak csak eszköz arra, hogy a nemzet figyelmét eltereljék és jogairól való lemondásra bírják. Magyarország jövője csak önálló gazdasági berendezkedésünk kivívásával biztosítható. Keresnünk kell és meg is kell találnunk azokat az utakat, amelyek a mai kuszált viszonyokból kivezetnek. A nemzet és királyi közti bizalmatlanságnak meg kell szünni, az ellentéteknek ki kell egyenlítettüök. De ezt úgy elérni nem lehet, hogy a nemzet az ellentétek kiegyenlítését azáltal hozza létre, hogy törvénnyel biztosított jogairól érdekel és jogai további fölföldözésével lemondjon. Ha, mint hirdetni szeretik, az új nemzeti munkapárt vállalkozása sikerül és fájdalom, ezt nem tartom lehetetlennek, attól tartok, hogy a cél érdekében alkalmazott eszközök legtöbbje a dinasztikus érdekeket és a királyi glóriát veszélyezteti. Elhiszem, hogy a koalíciós kormány gyászos korszaka eléggé alkalmas volt arra, hogy segítségére jöjjön gróf Héderváry vállalkozásának, mert a nemzet kifáradt, kiábrándult és mindenáron óhajtja a békét, de rossz tanácsot adnak a királynak azok, akik a mindenáron való béke jelszava alatt a teljes legyőzést akarják. Nem bízom ebben az új alakulásban, mert nem látom benne a nemzet törvénnyel biztosított jogainak a kielégítését. Amiképp elítéltem a multban, elítélem ma is a közjogi harcokat és a jelszavas politikát, de a nemzeti munkapárt támogatására nem vállalkozom. A politikában kifáradt és unott nemzettel szemben talán győzhet is a hatalom, de a nemzetet legyőzni nem lehet.

Ezután áttért a választójog kérdésre és a következőkben körvonaloza álláspontját: Az elavult választói törvényt föltétlenül módosítjuk és pedig az általánosság elveinek megfelelően, nem úgy az elven semmiféle hégzagokat, semmi osztály- vagy másnemű érdek azt meg nem akadályozhatja, egyedül arra kell ügyelnünk az elvi szempontoknál, hogy a magyar nemzeti állam kiépítésének utjába gátak ne állíttassanak. Ez a nézetem és ismételt hangsúlyozatom, hogy elfogadom a választói jognak titkosan és községenként való gyakorlását is. De ez

új kormány a választói reformot egyszerűen kihagyta programjából.

Bánffy báró beszédét azzal fejezte be, hogy kétségtelenül új magyar államot kell teremteni munkával és kitartással. Kétségtelen, hogy a törvényhozási produkció csak a politikai rend védelme alatt lehetséges és azért az öntudatos választópolgárok csak olyanokat küldenek a törvényhozásba, akik helyes politikai irányok mellett egyéniségükben hordják biztosítékát annak, hogy nem a szenvedelmek, hanem az ész és az aggódó hazaszeretet utjain haladnak.

A beszédet hosszantartó éljenzéssel fogadták. Utána **Végman** Ferencz pártelnök mondott köszönetet **Bánffy** bárónak a beszámolóért és biztosította választóinak bizalmáról. Este nyolcz órakor a **Drajer**-söresarnokban disztrakoma volt. Itt **Bánffy** főkölcsöntöt mondván, azt hangoztatta, hogy a nemzeti munkapárt politikája a végzetes lemondáson alapszik és a megsemmisülés felé viszi az országot. Főkölcsöntöt mondott még **Dániel** László képviselő és **Sebestyén** József dr., az új párt titkára.

Bánffy Dezső báró ma délben visszaérkezett Budapestre.

Az udvarnagy czáfolata.

Félhivatalosan jelentik: Egyes lapok azt a hirt közlik, hogy a nemzeti munkapárt szombati alakuló gyűlésén **Pálffy** Miklós herceg magyarországi udvarnagy a Vigadóban megjelent, sőt hogy udvari fogaton hajtatott a Vigadóhoz. Ez a hír valótlan, minthogy **Pálffy** Miklós herceg már két hét óta malaczkái birtokán tartózkodik.

Választási mozgalmak.

Miskolcson Bizony kas, az északi kerületnek országgyűlési képviselője vasárnap délután 3 órakor a nagyszállóba diszteremben beszámolót tartott, melyen a választók nagy számmal jelentek meg. A gyűlésen résztvett **Kubik** Béla volt főispán is. **Bizony** Ákos közel két óras beszédet mondott s kifejezetten az általános, egyenlő és titkos választójog hívének vallja magát. Végül kijelenti, hogy a választásba teljes erővel mennek és hogy hiva **Kossuth** Ferencznek és mint eddig, ezután is függetlenségi elveket fog küzdeni. Beszédét tetszéssel fogadták. A szónokot **Kubik** Béla lemondott főispán üdvözölte, amire a gyűlés **Bizonyt** újra jelölte.

A pécskai kerületben dr. **Váradi** Jenő budapesti ügyvéd fog fellépni a Nemzeti Munkapárt programjával.

Világoson Pop-Csicsó István oláh nemzetiségivel szemben dr. **Babes** Emil ügyvéd lép fel kormánypárti programmal. Dr. **Babes** a szászkaóányai kerületben is fellép.

Kaposvárt Thaly László Kossuth-párti többé nem lép fel. Jelöltékül függetlenségi programmal dr. **Zánkay** Gusztávot és dr. **Kovács** Józsefet emlegetik. A kormánypárt jelöltje **Vöröss** László, volt miniszter.

Marcaliban Zboray Miklós néppárti újból fellép. Ellenjelöltjéül dr. **Vajda** Aladár marcali ügyvédet emlegetik, aki Juth-párti programmal veszi fel a küzdelmet. A Khusa-párt szintén állít jelöltet.

Szillben ögróf **Pallavicini** György nevét emlegetik. A mostani Kossuth-párti képviselő, **Kacsóvics** Géza nem lép fel. A függetlenségi választók alkalmas jelöltet keresnek.

Gödöllőn Héderváry Lehel mostani Kossuth-párti képviselő ellenjelöltjeként dr. **Fehér** Márton nagyváradi ügyvédet, az újpesti függetlenségi kör volt elnökét emlegetik Juth-párti programmal.

Nyírbátorban Uray Miklós mostani Juth-párti képviselővel szemben gróf **Károlyi** Imre nagybirtokost szándékoznak felléptetni.

Hajdunánáson tegnap gyűlést tartottak, amelyen egyhangulag **Rákosi** Viktort, a mostani Juth-párti képviselőt jelölték. Ellenjelöltje nem lesz.

Miaván ifj. **Baross** Gábor, a volt miniszter fia lép fel kormánypárti programmal.

Tabon Hoffmann Ottó eddigi Juth-párti képviselő ellenjelöltje, dr. **Vajda** Elemér Kossuth-párti lesz.

Szempcezen Csizmazia Ferencz néppárti képviselő nem lép fel többé. A néppárt más jelöltet állít, akinek azonban ellenjelöltje lesz gróf **Zichy** Gyula személyében. Gróf **Zichy** Gyula 48-as programmal lép fel.

Nagysomkúton a régi szabadalvópárt tagjai között mozgalom indult meg, amelynek célja, hogy a párt újból szervezkedjék. Minthogy pedig a kerület eddigi képviselője, gróf **Telöky** Pál a változott politikai viszonyokra való tekintettel nem hajlandó többé mandátumot vállalni, valószínű, hogy **Mán** Lajos akarcékpénztári vezérigazgató lép fel kormánypárti programmal.

Püleken Jankovich Marcell eddigi Kossuth-párti képviselő ellenjelöltjéül a Juth-párti **Be-**

niczky Árpádot és a kormánypárti ifj. **Chorin** Ferenczet emlegetik. Ha **Chorin** nem lépne fel, úgy **Nerek** Béla zlatnói gyáros lesz a kormánypárt jelöltje.

Sárvárt a néppárt hivatalos jelöltje **Huszár** Károly lapszerkesztő, **Förster** Ottó az eddigi néppárti képviselő nem lép fel többé.

Közegen **Laehne** Hugó Juth-pártival szemben dr. **Stur** Lajos ügyvédet akarják felléptetni néppárti programmal.

Rumban **Buzáth** Ferencz néppárti képviselőnek **Szell** Ignác kormánypárti lesz az ellenjelöltje. **Kisberekereken** dr. **Noll** Ferencz német nemzetipárti programmal lép fel. A kerületben a románok is állítanak jelöltet. A kormány jelöltje **Várnay** Dezső ügyvéd lesz.

Keczelen **Pozsgay** Miklós Juth-pártival szemben **Keserü** Lajos budapesti kir. ügyészt emlegetik kormánypárti programmal.

A **háni** kerületben **Erdélyi** Sándor volt igazságügyminiszter lép fel, akinek tegnap küldöttség ajánlotta föl a jelöltséget. **Erdélyi** kormánypárti programmal lép fel.

Nemesócsán a Juth-párti **Kuska** István ellenjelöltje **Lukács** Iván soproni gazdasági felügyelő lesz nemzeti munkapárti programmal.

Lőcsén a kerületi néppárti választói ma értekezletet tartottak, amelyen egyhangú lelkesedéssel elhatározták, hogy **Dömötör** Mihály budapesti ügyvédet kéri fel a jelöltség elfogadására.

Hétháron **Berzevicy** Albert lép fel, kinnek ellenjelöltje dr. **Baán** Achill ügyvéd lesz néppárti programmal.

Máramaroszigeten a kereskedők testülete **Fehér** Antal elnöklésével ülést tartott, amelynek egyhangú határozatából táviratilag üdvözölték **Hieronymi** Károly kereskedelmi minisztert. **Hieronymi** **Fehér** Antalhoz intézett levelében meleg hangon köszönte meg az üdvözlést. Megemlítendő, hogy **Hieronymi** máramarosi születésű. A választásoknál meg is fogják kínálni a minisztert mandátummal. A **técsői** kerületet fogják neki felajánlani, amelyet most **Novák** Dániel nagybirtokos Juth-párti képviselő.

Ungvárt a kerület jelenlegi képviselője **Visontai** Soma udvari tanácsos megint fellép Juth-párti programmal. A ó-szabadalvúiek is mozgolódnak és **Kende** Péter cs. és kir. kamarást léptetik fel ellene. Több jelölt is lesz.

Nagyberezsnán **Nehrebeczky** György volt verseczi főispán lép fel kormánypárti programmal. **Rohonczy** Lőrincz, a kerület eddigi képviselője, hír szerint nem akar mandátumot vállalni a kerületben.

Nagykaposon **Bernáth** Zoltán Juth-párti képviselővel szemben **Thuránszky** Tihámér lép fel szintén Juth-párti programmal.

Szobránczon gróf **Sztáray** Sándor lesz a kormánypárt jelöltje. A Juth-párt **Csuha** Istvánt jelöli.

Nagykállón **Mezőssy** Béla volt földmívelésügyi államtitkár tegnap délután tartotta beszámoló beszédét. A függetlenségi párti választók elhatározták, hogy **Mezőssy** Bélát újból jelölik.

Aradon a függetlenségi párt vezetősége nyílt levélben hívta fel **Müller** Károly országgyűlési képviselő aradi pártelnököt, hogy közgyűlést hívjon egybe a párt újjászervezésére s a Kossuth és Juth-frakció egyesítésére. **Müller** Károly elnök vonakodott a felhívásnak eleget tenni, mire a vezetőség a tegnapi napra összehívta a közgyűlést **Müller** ellenzése dacára. A közgyűlésen a két frakció egyesült és elnökké **Vizer** Lajost választották. **Müller** Károly nem kapott tisztséget.

Széken függetlenségi párti gyűlés volt, amelyről **Kossuth** Ferencznek a következő üdvözlő táviratot küldték: Azon alkalomból, hogy nagyméltóságod büles és törhetetlen hazafiságával vezetett 48-as függetlenségi Kossuthpárt dr. **Hein** István urat kerületünkben képviselőül jelölte, osztatlan lelkesedéssel üdvözöljük nagyméltóságodat és kérjük a jó Istenről, hogy áldja meg erővel és egészséggel, hogy sokáig hordozhassa azon zászlót, amelyre fel esküdtünk és amelyet soha el nem hagyunk. **Csorba** Sándor, **Szonáthy** Márton, **Szonáthy** Mihály, **Sükösd** István, **Tasnády** János, **Fülöp** Márton, **Szabó** Sándor és még 70 aláírás.

Nagykőrösön **Barabás** Béla, a kerület országgyűlési képviselője vasárnap a városházán bizalmas tanácskozást folytatott a **Szentpétery** Károly elnöklete alatt egybegyűlt függetlenségi párt intéző-bizottságával. A város polgársága egységesen kíván belemenni a választási küzdelembe a függetlenségi és 48-as elvek alapján és az ellentéteket nem ismeri. **Barabás** Béla személye iránt teljes ragaszkodással viseltetik. **Barabás** Béla április 3-án fogja beszámolóját megtartani.

Bereczken **Geréb** János eddigi Kossuth-párti képviselővel szemben a kormánypárti báró **Born** Frigyes lép fel.

Kispesten a 48-as és függetlenségi Kossuth-kör tegnap esti tisztújító közgyűlésén elnökké **Csimár** Károlyt, ügyvezető alelnökké pedig **Tefy**

Lajost választotta meg. Az ülésen a kortagok, akik legnagyobb részét állami alkalmazottak, erősen állást foglaltak a mellett, hogy minden, a kormány részéről jövő nyomásnak ellenállnak. Táviratban üdvözölték **Kossuth** Ferenczet, akit biztosítottak ragaszkodásukról.

Karánsebesen **Burdia** Szilárd kormánypárti képviselővel szemben **Vlád** Aurél lép fel oláh-nemzetiségi programmal.

Oraviczán **Siegescu** József kormánypártinak **Brediceanu** Cájus, lugosi ügyvéd lesz az ellenjelöltje, aki a kerület volt képviselőjének **Brediceanu** Corjolánnak a fia.

Temesvárt a függetlenségi párt vasárnap rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen a temesvári mandátumra gróf **Batthyány** Tivadar jelölték. A gyűlésen elhatározták, hogy a két függetlenségi pártot felszólítják az egyesülésre.

Komáromban a függetlenségi kör vezérő-bizottság e hónap 19-én **Szobi** Kálmán elnöklésével ülést tartott, melyen **Szász** József képviselő hosszabb beszédben ismertette a politikai helyzetet. **Szász** Józsefnek dr. **Peredi** Géza mondott köszönetet megjelenéséért. A vezérő-bizottság márczius első napjaiban a környéki felvak bevonásával Komáromban népgyűlést rendez, melyre Budapestről több képviselő is ideérkezik.

Selmeczbányán ögróf **Pallavicini** György volt alkotmánypárti képviselő vasárnap délelőtt beszámolót tartott. A képviselő beszédében kijelentette, hogy nem csatlakozik az új párthoz, mert nem bízik az új kormány elnökében, aki a sejtét fejét többre becsülte az ország érdekénél s a sikeresnek ígérkező kibontakozást megakadályozta. A beszámoló után a választók banket rendeztek a képviselő tiszteletére, amelyen rendkívül sok választó vett részt.

A tatabányai kerületből ma husztagu küldöttség kereste fel **Szemere** Miklóst, hogy felajánlja neki a képviselőjelöltséget. **Szemere** Miklós kijelentette, hogy pártönkivüli programmal elfogadja a jelöltséget. Programját márczius 6-án fogja kifejteni.

Zomborból megzafolják azt a hirt, hogy a zombori képviselőre **Lalosevits** kuriai bírót jelölték, Zomborban báró **Vojnits** István lép fel nemzeti-munkapárti programmal.

Námészton egyelőre **Szkicsák** Ferencz nemzetiségi párti képviselő az egyedüli jelölt, kinek hívei a hazafias érzelmű választókat állítolag azzal akarják félrevezetni, hogy **Szkicsák** a kormány hivatalos jelöltje. Hír szerint a néppárt és a nemzetiségi párt között a bobrói és alsókubini választókerületekre nézve paktum jött létre, mely szerint az alsókubini választókerületben a nemzetiségiek **Bulla** György volt főispánnak, aki néppárti programmal fog fellépni, nem állítanak komoly ellenjelöltet, viszont a néppártiak **Szkicsák** Ferencz nemzetiségi ellen nem állítanak ellenjelöltet.

Halmiban **Fogarassy** Zsigmond függetlenségi képviselő ellen **Ráthonyi** Ákóst, a Magyar Színház művészt akarják felléptetni. **Ráthonyi** programját még nem ismerik.

Székesfehérvárt a 48-as és függetlenségi kör folyó hó 20-án délután tartotta évi rendes közgyűlését dr. **Sáara** Gyula polgármester, a kör elnökének elnöklete mellett. A közgyűlésen megjelent dr. báró **Manndorff** Géza, **Székesfehérvári** függetlenségi képviselője is. Dr. **Sáara** elnöki beszámolóját tetszéssel fogadták. **Kenessey** Gyula, a Fejérmegyei 48-as és függetlenségi párt elnöke a különvált függetlenségi pártok egyesülésének szükségességét hangoztatta. Dr. **Holly** Géza indítványára elhatározza a közgyűlés, hogy feliratot intéz mindkét függetlenségi párthoz és kéri fogja, hogy a függetlenségi eszmék diadalra jutása érdekében egyesüljenek a megvívandó harcra. Elhatározta a közgyűlés, hogy dr. báró **Manndorff** Gézát fogja jelölni és újbóli jelölése és megválasztása érdekében már most akcióba lép. A márczius 15-én megtartandó ünnepélyre az ünnepi beszéd megtartására dr. **Kerekes** Lajos városi főjegyzőt kérték föl.

Miaván **Filberger** Gyula miavai főszozababiró a lapok híradásaival szemben megzafolja, mint ha ő a **verbói** kerületben keresztényszocialista programmal képviselőjelöltnek lépne fel. Kijelenti, hogy a **verbói** kerületben semmiféle programmal nem szándékozik fellépni.

Eperjesen a kormánypárt ma délután megalakult. Elnökké báró **Ghillány** és **Péchy** Zsigmondot választották. A megalakult nemzeti munkapárt táviratilag üdvözölte gróf **Khuen-Héderváry** Károly gróf miniszterelnököt.

Privigyéről gróf **Khuen-Héderváry** miniszterelnök előtt megjelent tegnap egy küldöttség **Majthényi** János cs. és kir. kamarás, **Sporzon** Ernő volt országgyűlési képviselő és dr. **Gömöri** Zsigmond ügyvéd vezetésével. A küldöttség üdvözölte a kormányt a Nemzeti Munkapárt megalakítása alkalmából. A képviselőjelöltséget elfogadására **Kiss** Béla budapesti állami főgimnáziumi tanárt kérték fel. Ifjabb **Chorin** Ferencz szintén fel akar lépni a kerületben

Kérjük előfizetőinket és olvasóinkat, hogy kerületükben a választási mozgalmakról bennünket kimerítően és időről-időre értesíteni sziveskedjenek.

Zászlók, jelvények Linhartnál, Hunyady-utca.

A választók legjobb és legegyszerűbb élelmézése személyenként 25 fillér; változatos étlap, izletes ételek. Megrendelések a választás előtt 3-4 héttel teendők. Bővebb felvilágosítással szolgál a *Folkai konzervgyár*, Felka, Szepesmegye.

A bosnyák alkotmány kihirdetése

— Az oktrojált törvények. —

Budapest, február 21.

Szerajevóban, az ünnepiesen feldíszített kormányzó palota dísztermében vasárnap délelőtt hirdették ki ünnepiesen a polgári és katonai hatóságok fejei, a papság, a városi képviselő, az itteni testületek képviselői, valamint a különböző felekezeti előkelőségek jelenlétében a Boszniának és Hercegovinának adott alkotmányt. Ez alkalomból a város zászlódiaszt öltött, a kormányzósági palota előtt az első boszniai és hercegovinai gyalogezred 3. zászlóaljja zenével foglalt állást. Amidőn *Varesanin* gyalogsági tábornok, tartományi főnök, báró *Benko* polgári adlátus, az összes osztályfőnökök és kíséretének társaságában a teremben megjelent, lelkes zsivíró-kiáltásokkal fogadták.

Varesanin tábornok fellépett az emelvényre és beszédet intézett a jelenlévőkhöz, majd felolvasta az alkotmánytörvények szentesítésére vonatkozó uralkodói kéziratokat, végül pedig ő felségét éltette. Egyidejűleg a díszszóad díszlovókat tett, a zenekar pedig a *Gotterhaltet* játszotta. Ugyanakkor a sárga erődön 21 ágyulóvész dördült el. Az egész ceremónia úgy folyt le, amint azt vasárnap számunkban előre megírtuk.

Az alkotmánytörvényeket vasárnap Mosztárban, valamint az ország többi helyein a kerületi és járási előjárók szintén kihirdették.

A hivatalos magyarázat.

A bosnyák alkotmány oktrojálása a hivatalos lap holnapi számában jelenik meg. Ezt a következő hivatalos magyarázat kíséretében publikálják:

A Bosznia és Hercegovina alkotmányos be rendezésére vonatkozó jogszabályokat a király a közös pénzügyminiszternek, a magyar királyi kormány és az osztrák csász. kir. kormány alkotmányos befolyásával tett előterjesztésére 1910-ik évi február hó 17-én kelt legfelsőbb elhatározásával jóváhagyta. Ez alkalomból szükségesnek látszik a következőkre utalni:

A hatályban lévő magyar törvények értelmében különbséget kell tenni egyfelől Bosznia és Hercegovina annexiója, másfelől, e tartományok önkormányzatának rendezése között.

Az annexió kétségtelenül változtatása annak a viszonyoknak, amelyben Bosznia és Hercegovina az ő felsége uralkodása alatt álló két állammal eddig el voltak s így az annexióhoz az 1880:VI. t.-cz. 6. szakasza értelmében a magyar és az osztrák törvényhozásoknak egyetértő jóváhagyása szükséges. E jóváhagyás megadására a magyar országgyűlésnek már az előbbi kormány is alkalmat kívánt nyújtani, midőn az ő felsége szuverén jogainak Bosznia és Hercegovinára való kiterjesztéséről szóló törvényjavaslatot a magyar képviselőházhoz még az 1908-ik év folyamán benyújtotta.

Ellenben Bosznia és Hercegovina önkormányzatának rendezése nem változtatja meg azt a viszonyt, amelyben e két tartomány Magyarországgal és Ausztriával áll s így az önkormányzat hatályba léptetése, miután az nem esik az 1880:VI. t.-cz. 5. szakaszának rendelkezése alá, a magyar és az osztrák törvényhozások jóváhagyása nélkül lehetett végre.

A két tartomány önkormányzatának jelenlegi szabályozása nem egyéb, mint az ottani közigazgatás irányának és elveinek újabb megállapítása. Ez

az önkormányzat tehát, mindaddig, míg az 1880:VI. törvényezik rendelkezéseit a törvényhozás meg nem változtatja, a most idézett törvényezik 1. és 2. szakaszai értelmében volt rendezhető vagyis úgy, mint hasonló ügyekben eddig; a magyar királyi kormánynak alkotmányos felelősség alatt álló befolyásával kormányzati uton.

A bosnyák alkotmány.

A bosnyák alkotmányról szóló oktrojált törvényeket a következőkben ismertetjük:

A tartományi önkormányzati szabályzat általános részre és három fejezetre oszlik, mely utóbbiak az általános polgári jogokat, a tartománygyűlés szervezését és a tartománygyűlés hatáskörét szabályozzák.

Az általános rész kimondja, hogy Bosznia és Hercegovina egységes külön közigazgatási terület, mely a közös minisztérium felelős vezetése és felügyelete alatt áll. Az ország közigazgatása, valamint a törvények végrehajtása a Szerajevóban székelő bosnyák-hercegovinai országos kormányt illeti. Az országban fennálló jogszolgáltatási és közigazgatási hatóságok megtartják eddigi szervezeteiket. Az országos kormány hatáskörén kívül eső ügyekben mindazon intézkedések tekintetében, melyeknek törvényszerű hatálya Boszniára és Hercegovinára is kiterjed, ezen országok különleges érdekeit illetőleg Bosznia és Hercegovina kormánynak képviselői meghallgatandók. A bosnyák-hercegovinai csapatok, valamint Boszniának és Hercegovinának egyéb katonai intézményei a monarchia véderéjének szerves részét alkotják.

Az általános polgári jogokra vonatkozó intézkedések megállapítják a törvény előtti egyenlőséget, a szabad költözködési jogot, a személyes szabadság oltalmát, a bírói függetlenséget, a vallás lelkiismeretes szabadságát, a polgári és politikai jogoknak a hitvallástól független élvezetét, az elismerés hitfelekezeti autonómiáját, a nyelv és nemzeti jelleg fentartásának szabadságát, a szabad véleménynyilvánítás jogát, megszüntetik egyszer és mindenkorra a sajtó előzetes cenzuráját, tilalmazzák, hogy az országban megjelenő nyomtatványoktól a postai szállítási jog közigazgatási uton elvonassék, kimondja a tudományok és tanításának szabadságát, a magánlak sérthetlenségét, megalapítja, hogy a levélposta és távirótítok a törvény oltalma alatt áll, biztosítja a tulajdon sérthetlenségét, a kérvényezési, gyülekezési és az egyleti jogot. Külön intézkedések szabályozzák továbbá a bosnyák-hercegovinai tartományi illetőség megszerzését és elvesztését.

A bosnyák-hercegovinai tartománygyűlés 72 választott képviselőből és 20 virilistából fog alakulni; az utóbbiak közül 3-3 a három főhitfelekezet élén álló méltóságok sorából kerül ki. Az elnökségben az ország három fő hitfelekezetének képviselője kell lennie és ezen elnökségi állások ismétlődő betöltésénél a három hitfelekezet közül váltakozó sorrend fog betartatni. A tartománygyűlés határozatainak érvényességéhez a felénél több tagjának jelenléte és a jelenlévők általános szótöbbsége szükséges. Vallásügyi törvényhozást illető határozatokhoz az összes tagok legalább négyötöd részének jelenléte és a jelenlévők kétharmad részének hozzájárulása szükséges.

A bosnyák-hercegovinai tartománygyűlés hatásköre a törvényhozás terén kizárólag bosnyák-hercegovinai ügyekre terjed ki. A bosnyák-hercegovinai tartománygyűlés határozathozatalából kizártnak mindazon ügyek, amelyek a Bosznia és Hercegovinával való vámkapcsolat létesítéséről szóló törvényben szabályozottak, továbbá azok, amelyek az 1880-ik évi VI. t.-cz. értelmében Bosznia és Hercegovinában is csak a két államban egybehangzón hozott törvények alapján szabályozhatók. Abból a célból azonban, hogy a tartományi képviselőt öhajait és érdekeit ezekre az ügyekre nézve is kifejezésre juttathassa, a tartománygyűlésnek megvan a joga, hogy a maga kebeléből kilenc tagu tartományi tanácsot válasszon, mely arra lesz hivatva, hogy saját kezdeményezéséből, vagy a tartományi kormánynak, vagy a két állam kormánynak felszólítására javaslatokat tessen, nyilatkozhassék, véleményt mondjon, avagy a közös minisztérium útján a két kormányhoz előterjesztésekkel élhessen. Egyébként a tartománygyűlést a tartomány belső ügyeire nézve teljes törvényhozási jog illeti. Megilleti kiváltképpen a polgári büntetőjogi törvényhozás, a rendőri büntetőbíráskodásra vonatkozó, a kereskedelmi és váltójogi, az egyleti és a gyülekezési jogi, a sajtójogi s a szellemi tulajdon védelmére szolgáló törvényalkotás. Hatáskörébe tartozik továbbá az ipar-, bank- és hitelügy, ugyszintén az erdőszet, a mezőgazdaság, beleértve az agrárjogi viszonyok rendezését. A tartománygyűlés törvényhozási joga kiterjed továbbá a vallás- és közoktatásügyre, a közegészségügyi és közjótékonyügyi ügyekre, a községek szervezésére,

a közlekedésügyre, de a vasutak tekintetében csak annyiban, amennyiben a vonatkozó előterjesztést az országos kormány kezdeményezi. Megilleti továbbá a tartománygyűlést az adótörvényhozás, az évi tartományi költségvetésnek megállapítása és megszavazása, tartományi kölcsönök fölvétele és konvertálása, az országos vagyon elidegenítéséről és megterheléséről való határozás, Arra a célra, hogy a magyar kir. és az osztrák cs. kir. kormányok az 1880-ik évi törvényekben megállapított befolyásukat a bosnyák-hercegovinai tartománygyűlés hatáskörébe tartozó ügyekre érvényesíthessék, megállapítják, hogy az országos kormányjavaslatoknak a tartománygyűlés első terjesztéséhez a két állam kormányainak jóváhagyása szükséges és hogy a tartománygyűlésen elfogadott törvényjavaslatok ő felsége szentesítése alá csupán a két állam kormányainak beleegyezésével terjeszthetők.

A tartománygyűlés választási rendtartása az 1908. okt. 5-én kelt legfelsőbb kéziratban megállapított elveken, az érdekképviseleten és a választóknak hitfelekezetek szerint való elkülönítésén alapul. E szerint a tartománygyűlés 78 képviselőjét három kuriában választják s közülük 18 képviselőt a nagybirtokosoknak és a legtöbb adót fizetőknak kuriája, husz képviselőt a városi lakosok kuriája és 34 képviselőt pedig a vidéki községek kuriája választ. Az első kurián, ugyszintén az együttesen vett második és harmadik kurián belül a mandátumok a három fő hitfelekezet között a népességi statisztika arányszámai szerint oszlanak meg, olyképen, hogy az első kuriában a katolikusokra 4, az iszlámokra 6, a szerb ortodoxokra 8 mandátum esik; a második és harmadik kuriában pedig: a katolikusokra 12, az iszlámokra 18, a szerb ortodoxokra 23 mandátum. A második kuriában fennmaradó egy mandátum az izraelitáknak jut. Összesen tehát a katolikusoknak jut 16 mandátum, az iszlámoknak jut 24 mandátum, a szerb ortodoxoknak jut 31 mandátum. Ez az arány megfelel a hitfelekezetek arányának. (4:6:7:73.)

A választójog általános és közvetlen. Az aktív választói jog általános kellékei: a bosnyák-hercegovinai tartományi illetőség, a férfineműhez tartozás, a 24-ik életév betöltése, az önjogosság és Boszniában vagy Hercegovinában legalább egy évi állandó tartózkodás. Választási jogosultságuk van továbbá azoknak a magyar vagy osztrák állampolgároknak, akik Bosznia és Hercegovina közigazgatási szolgáltatásban vannak alkalmazva, vagy a bosnyák-hercegovinai vasutak szolgáltatásban állanak vagy ezen tartományok valamely községében választói joggal bírnak. Ezen intézkedések megadják a lehetőséget arra, hogy a Boszniában és Hercegovinában nagy számban letelepedett magyar és osztrák állampolgárok, akik nem bosnyák-hercegovinai tartományi illetőségűek, a tartománygyűlési választásban szintén résztvehessenek. Az első kuriában a választók első osztályában nők is bírnak választói joggal, de választói jogukat csak meghatalmazottak útján gyakorolhatják, míg minden más esetben a választójog csak személyesen gyakorolható. Tartománygyűlési képviselővé választható minden választói joggal bíró férfi, aki életének 30-ik évét betöltötte és a polgári jogok teljes élvezetében van, kivéve a Bosznia és Hercegovina közigazgatási, valamint a bosnyák-hercegovinai országos vasutak szolgáltatásban álló tényleges alkalmazottakat, továbbá a nyilvános tanintézetek tanítóit és alkalmazottait. A választás az első és második kuriában szavazólapok útján történik, míg a vidéki községekben, tekintettel az analfabéták nagy számára, előszóval szavaznak.

A tartománygyűlés ügyrendje, amely egyéb törvényhozó testületek hárszabályai nyomán készült, azt célozza, hogy a tartománygyűlés elnökének cél szerű hatalmi eszközök útján módjában legyen az ügyek gyors és rendszeres elintézésének biztosítása. Az ügyrend egyes intézkedései úgy az elnöknek, valamint a tartománygyűlésnek magának is hatalmi eszközöket biztosítanak a tárgyalás erőszkos megzavarásával szemben, ugyszintén a szóbeli és tetleges sértések eseteiben. Illendőségbe avagy a rendbe ütköző indítványokat, interpellációkat, kérvényeket az elnök visszautasít.

A járási tanácsról szóló törvény választás útján megalkotott új szervet létesít, mely arra lesz hivatva, hogy a járás helyi igazgatásában közreműködjék. A törvény hozzásimul azokhoz az intézkedésekhez, amelyeket már a megszállás alkalmából e tartományokban találtak és a megszállás óta végrehajtott községi organizációt tovább fejleszti. A járási tanács hatásköre kiterjed főképpen a középítésekre, a közoktatásügyre, a közegészségügyre és a szegényügyre, a falvak ügykezelésének, a mezőgazdasági szövetkezeteknek és alapoknak felügyeletére, pótdadónak járási célokra való megállapítására. A járási tanács tagjait is az érdekképviseletnek és a választók felekezeti elkülönítésének elve alapján választják.

A görög helyzet.

Budapest, február 21.

Görögországból ma is nagyon komoly hírek érkeztek. A liga erőszakoskodása úgy látszik mégis csak maga után vonja György király lemondását. Amikor a király a helyzet által kényszerítve aláírta a dekretumot, melyben fiának kilépését a görög hadseregből tudomásul vette, már megfogamzott benne az a gondolat, hogy a trónról lemond. A királyi családdal rokonságban levő uralkodók rábeszélésére azonban e szándékáról lemondott abban a reményben, hogy fiai, kik időközben külföldre utaztak, a zavarok lecsillapodása után ismét elfoglalhatják régi pozíciójukat. Azóta azonban a belső zavarok nemcsak hogy nem csillapodtak le, hanem ellenkezőleg, nap-nap után erősebb hullámokat vernek fel. Ennek dacára a görög hercegek visszatérnek hazájukba, bár a görög kormány erősen ellenzi visszatérésüket. Ez megerősíteni látszik, hogy György király tényleg döntő elhatározásra szánta magát és azt akarja, hogy ennél az aktuálnál a fiai mellett legyenek. Arról van szó, hogy esetleg Constantin trónörökös javára mond le, bár nem lehetetlen, hogy az egész dinasztia elhagyja Görögországot.

Ma a következő híreket kaptuk Athénből:

Miklós görög herceg holnap Athénbe érkezik. Konstantin görög trónörökös ki Majna-Frankfurtból Brindisibe érkezett, ma éjfélkor az Altiko gözös fedélzetén folytatta útját Korfuba. Dragumisz miniszterelnök a trónörökösnek táviratot küldött, amelyben megkérte, hogy hagyja abba külföldi utazását, amely politikai magyarázatokra adhatna okot. Teljesen megbízható forrásból azt jelentik, hogy a király azért hívta vissza a trónörökösöt, hogy mielőtt a parlament a revideáló kamara összehívása iránt való kívánságát kifejezi, fia javára lemond.

Dragumisz tegnap kihallgatáson volt a királynál s előadta neki, hogy a trónörökös megérkezése a mostani viszonyok között a fővárosban zavart támaszthatna, amelyért nem vállalhatja el a felelősséget. Azt ajánlotta, hogy a trónörökös visszatérését későbbre halasztják. A király hallani akarja fiainak nézetét és tanácsát. Akár marad a király, akár elhagyja az országot, a veszedelem és a zavar minden körülmények között fokozódni fog. Ebben az óriási zürzavarban két csoport válik ki. Az egyikben majdnem az összes politikai pártok vezetői és a kiválóbb tengerésztisztek vannak, akik nem akarnak egyebet, mint a revideáló kamara összehívását, akár nemzetgyűlésnek, vagy akármi másnak hívják. A másik csoport a katonai liga temperamentumos elemei, akik a nemzetgyűlés összehívását követelik. Ehez a csoporthoz csatlakozik a radikális párt, amely állást foglal a király ellen, de nem a királyság ellen.

Egy újságíró meglátogatta Dragumisz miniszterelnököt, aki a következőket mondta:

— Nem tagadom, hogy a katonai liga megígérte, hogy a háttérben marad. A liga beavatkozása abnormális, de én sem fogja tagadhatni, hogy abnormális időkben élünk. A sajtó egy részének a nemzetgyűlés összehívása ellen szőtt apró intrikái egy pillanattal veszedelemmel fenyegettek ugyan ezt a művet, amelyért az összes tényezők, a király, a parlament és a liga sikra szállt, de ez a veszedelem elmúlt. Nagyon hasznos dolog volt, hogy ezeket az intrikákat még a csirájukban el tudtuk fojtani. Hogy a liga az én tudtomom kívül tesz lépéseket, ez csak egy embert sérthet meg s ez én vagyok. De én nem érzem magam megsértve. Azért indultam el, hogy egy oroszánt éjtsék el és nevetséges dolog volna, ha most az uton egy nyul által lövetném magamat agyon. A katonai ligában katonák vannak, akiknek nincs érzékük a politikai árnyalatok iránt, de ezek az emberek a végzetlenségükben megvetik a formákat. A mi politikánkat a mi temperamentumunk szerint kell megítélni. Mi nem fogunk fel mindent tragikusnak. Nézzétek csak! (A miniszterelnök rámutatott a teljes fényben ragyogó napra.) Ma reggel szakadt az eső s most melegen süt a nap. Így vagyunk ma mindennel. Ha én a mi eseményeinket helyesen és becsületesen akarja megítélni, akkor a mi álláspontunkra kell helyezkednie.

Venizelos krétai pártvezér nyíltan megmondta egy hírlapírónak, hogy ellensége a királynak, mert

az ő passzivitása okozta, hogy a viszonyok annyira bonyolultak lettek. De Venizelos nem is gondol arra, hogy Görögország új dinasztiát kapjon. Maga mondta, hogy az új uralkodóháznak előbb erős gyökeret kellene vernie s ez ismét bonyodalmakkal járna. A legjobb volna tehát, ha az új király a mostani dinasztia valamely fiatal hercege volna.

Ujabb jelentések szerint a görög trónörökös néhány nap előtt Frankfurtban táviratot kapott a királytól azzal a felszólítással, hogy haladéktalanul térjen vissza Athénbe. A trónörökös nem is sejtette, hogy miért hívja vissza a király, csak környezete gondolta azt, hogy családi tanács lesz Athénben. A trónörökös el is utazott és Brindisiben váratlanul újabb táviratot kapott, amelyben a király utasította, hogy maradjon ott és várja be további rendeleteit.

A nyugati határ mentén az erődítményeket új rendszerű ágyúkkal szerelik föl, a löszerkészletet sürgősen szaporítják és a helyőrséget háromszorosoz megerősítik. Politikai körökben úgy tudják, hogy a trónörökös azért halasztotta el utazását, mert Dragumisz miniszterelnök figyelmeztette a királyt, hogy nagy tüntetések lesznek, ha a trónörökös visszaérkezik. Ezeket a tüntetéseket a trónörökös mellett tervezik, de nyilvánvaló, hogy a katonai liga a demonstrációkban önmaga ellen ellenséges tüntetést fog látni s ebből újabb bonyodalmak támadhatnak. A miniszterelnök azt tanácsolta a királynak, hogy a trónörökös egyelőre maradjon a külföldön. A király táviratozta a trónörökösnek, hogy ne jöjjön és így a trónörökös visszatért Frankfurtba, ahol családja is tartózkodik.

KÜLFÖLD.

A balkáni szövetség. Belgrádból jelentik, hogy Milovanovic külügyminiszteren kívül Malincov bolgár miniszterelnök és Tomanovic montenegrói miniszterelnök is Konstantinápolyba fognak utazni, csak az nincs még megállapítva, vajjon mind a hárman egy időben érkeznek-e Konstantinápolyba? Az államférfiak utazása, hír szerint, a Balkán-szövetséggel kapcsolatos.

Az Ikdam szerint Milovanovic külügyminiszter konstantinápolyi útjának célja Törökországot biztosítani, hogy Szerbia nem követ török érdekekbe ütköző politikát, továbbá megállapodást létesíteni a határinezidensék megállítására szükséges intézkedésekről és biztosítani Törökország támogatását az Adria-vasút tervezetéhez.

A német nemzetiségi miniszter lemondása. Az a tanácskozás, amely báró Bienerth miniszterelnök és Schreiner német miniszter között ma volt, a német nemzetiségi miniszter lemondásával végződött és a király nyomban elfogadta Schreiner lemondását. A német nemzetiségi miniszteri állást egyelőre nem fogják betölteni s ezzel a tárczával együtt a cseh nemzetiségi miniszteri állás is egy ideig betöltetlen marad. A német pártok fel vannak böszülve s azt hangoztatják, hogy Schreinerrel kioroszakolták a lemondást. Ezzel ők szabad kezét nyertek a kormánytól szemben s aszerint fognak eszelekedni. Schreiner lemondása következtében a Bienerth-kabinet helyzete jobbfelé erősen megszilárdult. Egyelőre más személyváltozás nem készül a kormány kebelében. A cseh pártok diadalát jelenti a német nemzetiségi miniszter lemondása, mert Schreiner különösen exponálta magát a német ugynevezett védelmi törvények mellett s ezzel magára vonta a csehek haragját. Politikai körökben beszélnek, hogy a miniszterelnök szívesen szabadult Schreinerrel és lemondási kérvényét elfogadásra ajánlotta az uralkodónak. A német pártok körében azt mondják, hogy Schreiner utóda dr. Pergelt lesz, akinek kinevezése husvét után várható.

Megrálgalmazott török kormány. A török kamara szombati ülése rendkívül viharos volt. Az ellenzék megtámadta a nemrég megszavazott városi kölesönt, és kifogásolta, hogy a kormány az ügyet egyenesen a kamara elé vitte, anélkül, hogy beterjesztette volna a költségvetési bizottságnak. Vita közben Buso görög nemzetiségű kép-

viselő azt mondta, hogy sir Ernest Cassel angol bankár megvesztegette a kormányt. Erre óriási vihar tört ki. Halil, a kormánypárt vezére határozottan visszaütötte a kormány ellen emelt vádat. Rahmi képviselő annyira felháborodott, hogy azt kívánta, miszerint Busot úgy büntessék meg, mint április 13-án a lázitókat. Aristidi basa elmondta, hogy a kölesönt nem a kormány, hanem a városi előljáróság vette fel és pedig azért, mert az ajánlat nagyon kedvező volt. Az ülés nagy izgatottság közt ért véget.

Franciaharát tüntetés. Pétervárott nagy felűnést keltett a Péterváron időző francia képviselők tiszteletére tegnap az operában tartott díszelőadás apoteozisa. A császár anyja, a csári család számos tagja, Izvolszki és az összes miniszterek élénken megtapsolták az orosz-francia szövetséget ábrázoló csoportot. Az egész közönség lelkes éljenzésben tört ki, amikor a színpadon egy Elzászt ábrázoló leány a francia zászló alá menekült. Az előadáson a német nagykövét is jelen volt.

Francia ultimátum Marokkónak. Rekkas ma Franciaország ultimátumával Fezbe utazott. A szultán kénytelen lesz a Párisban megállapított egyezményt negyvennyolc órán belül ratifikálni, mert ellenkező esetben a francia konzul megküldi a szultánnak az ultimátumot. Ha a szultán az adott terminusig nem tenne eleget a követeléseknek, az európai kolóniák eltávoznak Fezből. A francia követ Gabbasnak, a szultán itteni külügyi képviselőjének, valamint a diplomáciai kar tagjainak jelentést tett kormányának elhatározásairól.

TÁVIRATOK.

Aehrenthal külügyminiszter Berlinben.

Bécs, február 21. Gróf Aehrenthal külügyminiszter ma Berlinbe utazott, ahol három napig fog tartózkodni. A miniszter Berlinből Münchenbe megy és onnan egy napi tartózkodás után visszatér Bécsbe.

Berlin, február 21. A „Nordd. Allg. Ztg.” írja: Az osztrák-magyar monarchia külügyminisztere kedden Berlinbe érkezik, hogy viszonzza a látogatást, melyet Bethmann-Hollweg birodalmi kancellár a múlt évben Bécsben tett. Mint a velünk szövetségben álló monarchia politikai ügyeinek vezetője, gróf Aehrenthal biztos lehet a legszívélyesebb fogadtatásról. A rokonszenv, amelyvel látogatása elé tekintünk, fokozódik azon történelmi jelentőségű események emlékébe idézésével, amelyeknél az osztrák-magyar monarchia és a német birodalom közti szövetség bevált. Ebben az időszakban gróf Aehrenthal nagyfontosságú szerepet volt hivatva betölteni. Mint az osztrák-magyar monarchia reá bízott érdekeinek bátor és megingathatatlan harcosa díszes helyet vívott ki magának a habsburgi birodalom történetében. A Németországgal való viszony ápolásában a tradíciókat és saját meggyőződését követve oly bizalommal kezelte, amely épp oly fentartás nélkül viszonztatott, mint ahogyan megnyilvánult. A kölesönös bizalom jegyében fog állani látogatása a német fővárosban is. Köszöntjük a kitünő államférfiut Berlinben és szívből üdvözljük őt.

Hajórajunk Antivariban.

Cettinje, február 21. (Saját tudósítónktól.) A Cetinski Vjestnik értesülése szerint márczius elején egy osztrák-magyar hajóraj fog Antivariba érkezni, hogy üdvözlje Nikita fejedelmet uralkodói jubileumán.

Összeesküvés Castro érdekében.

Newyork, február 21. Mint Caracashól jelentik, ott a kormány ellen szőtt újabb összeesküvésnek jötték nyomára, amelyet Castro volt elnök érdekében terveztek. Sok előkelő személyiséget letartóztattak.

A szerb király Pétervárott.

Belgrád, február 21. Péter szerb király, Pasics és Milovanovic miniszterek kíséretében és nagy udvari kísérettel márczius 21-én Pétervárra utazik a császár látogatására. A hivatalos látogatás pro-

grammja több napra szól. A fogadtatás nagyon fényes és szívélyes lesz.

Az angol parlament megnyitása.

London, február 21. A királyi pár háromnegyed kettőkor az udvari főméltóságok kíséretében diszkocsiban a buckinghami palotából a parlament megnyitására a Westminsterbe hajtatott. Az uton csapatok állottak sorfalat és az egybegyűlt néptömeg az uralkodó párt az egész ut mentén lelkes ovációban részesítette. Két órákor érkezett a királyi pár a parlamentbe és azonnal a felsőházba ment, ahol a király felolvasta a trónbeszédet. A trónbeszéd kifejti, hogy Anglia viszonya a külföldi államokhoz állandóan barátságos, majd arról szól, hogy walesi herceg Afrika-ba utazott, hogy a király nevében az unio új parlamentjét megnyissa. Különös érdeklődéssel és örömmel látja a király a látogatást, amelylyel fia a nagy egyesült gyarmatállam parlamenti életét megnyitja. A herceg tolmácsolni fogja a királynak a nép jóléte és jövőbeli haladása iránti hő vágyait és kívánalmait. Utalással az indiai törvényhozási tanács legutóbbi kifejtésére, a trónbeszéd azt mondja, hogy a jövő évi költségvetés kellő időben a parlament elé kerül. A költségvetést a takarékoságra való törekvés jellemzi, másrészt azonban a tengeri védelem követelményei szükségessé tették, hogy a kiadások tetemesen növeltsenek. Minthogy a legutóbbi parlament által megszavazott kiadásokat nem az adók által fedezték, a parlament jóváhagyásával ideiglenes kölcsönhöz kellett nyulni. Most tehát intézkedések szükségesek, hogy a pénzügyi helyzetben a régi egyensúly helyreállítsák. A trónbeszéd ezután szól az alsó és felsőház közötti komoly ismételt nézeteltérésekről és az ezekből származó nehézségekről és kifejti, hogy javaslatok fognak történni, amelyek a két ház viszonyát rendezik oly irányban, hogy az alsóházat a pénzügyek tekintetében osztatlan befolyás, a törvényhozás tekintetében pedig tulsúly illesse meg. A walesi hercegné és Henrik porosz herceg nevével kevéssel a királyi pár előtt érkeztek a parlament épületébe.

London, február 21. Keir Hardie munkásvezér egy újságíró előtt akként nyilatkozott, hogy mindenben osztja társának, *Barnesnek* véleményét. Ő is hallotta, és pedig kétségbevonhatatlanul hiteles forrásból, hogy a lordokat illetőleg nem kapott a kormány semmi biztosítékot a királytól. Az, hogy a kormány előbb a költségvetést akarja nyélbe ütni, s azután meg a lordok ellen való küzdelemben a jó szerencsére bizza magát, szerinte nemesak rossz politika, hanem a miniszterelnök részéről az ország bizalmával való visszaélés.

Az olasz képviselők tiszteletdíja.

Róma, február 21. (Saját tudósítónktól.) A képviselőház egy bizottsága, amely a képviselők napidijáról tárgyal, egyhangulag elhatározta, hogy törvényjavaslatot dolgoz ki. Az új javaslat 6000 lirában állapítja meg a képviselők évi tiszteletdíját.

Közgazdasági táviratok.

Amerikai tőzsdék zárata

Newyork.		febr. 21.	febr. 20.	febr. 19.
Buza	májusra	122	121 $\frac{3}{4}$	121 $\frac{3}{4}$
	júliusra	112 $\frac{3}{4}$	112 $\frac{3}{4}$	112 $\frac{3}{4}$
Tengeri	májusra	75 $\frac{3}{4}$	75 $\frac{3}{4}$	75 $\frac{3}{4}$
	júliusra	76 $\frac{3}{4}$	76 $\frac{3}{4}$	76 $\frac{3}{4}$
Chicago.				
Buza	ebruárira	115	115	115
	májusra	114	114	114
Tengeri	ebruárira	62 $\frac{3}{4}$	62 $\frac{3}{4}$	63 $\frac{3}{4}$

Newyork, február 21. Gyapot Newyorkban, helyben — (14.50). Gyapot márciusra — (14.05). Gyapot májusra — (14.19). Gyapot New-Orleansban, helyben — (14.78). Petroleum Stand white Newyorkban 7.90 (7.90). Petroleum Stand white Philadelphában 7.90 (7.90). Petroleum Refined in Cases 10.30 (10.30). Petroleum Credit Blancet at Oil City 1.40 (1.40). Zsir Western steam 13.25 (13.15). Zsir Roche és Brothers 13.60 (13.50).

Chicago, február 21. Zsir februárira 12.75 (12.72). Zsir júliusra 12.75 (12.72). Szalonna short clear 12.81 (12.74). Sertéshus májusra 25.67 (25.65).

EGYHÁZAK.

A szerb egyházi kongresszus összehívása. A szerb egyházi kongresszus összehívására vonatkozólag jelentik Karlóczáról: A szerb egyházi kongresszusi választmány szombatn tartott ülésén dr. *Miladinovics* Zsárkó választmányi tag kérdést intézett *Bogdanovics* Luczián patriarkához, hogy milyen lépéseket tett az egyházi kongresszus összehívására vonatkozólag, minthogy a mostani kongresszus képviselőinek a mandátuma még a múlt év december havában lejárt. *Bogdanovics* patriarka kijelentette, hogy ő még januárban kérvényt intézett a miniszterelnök utján a királyhoz, amelyben bejelentette a kongresszus egybehívását husvét és pünkösöd közöttre, úgy, hogy a kongresszusi képviselőválasztások a nagyhétben ejtődjenek meg. A kongresszusi választmány tudomásul vette a patriarka választását és egyben kimondotta, hogy a patriarkának a kongresszus összehívására irányuló törekvését támogatni fogja.

Lelkészkutatás. Tegnap délelőtt iktatták hivatalába a III. kerületi ág. hitv. evang. egyház-közösség új lelkipásztorát, Mohr Henriket. Az ünnepély a Zichy-utcai imateremben folyt le. A gyülekezet éneke után Scholz Gusztáv püspök, az egyház eddigi lelkésze, megáldotta beszédében vett búcsút. Erre Kaczián János esperes szép beszédben figyelmeztette az új lelkeszt kötelességeire s átadta a lelkeszt hivatal jelvényeit. Majd Mohr Henrik tartotta meg lendületes beköszöntő beszédét, amely mély hatást tett a gyülekezetre. A gyülekezet záróénekével ért véget a beiktatás, amely után egyházi közgyűlés volt. A közgyűlésen az eljárási ág üdvözölte az új lelkeszt, aki megköszönvén a bizalmat, megígérte, hogy hűveinek fog élni és egyházközösségének javát mindenkor elő fogja mozdítani. Délben egy órákor az új lelkeszt tiszteletére díszbél volt a Korona-vendéglőben.

UIDONSÁGOK.

— Személyi hir. *Eibenschütz* Riza, a drezdai udvari opera kiváló művésznője, aki nálunk is nagy sikerrel vendégszerelt, e 16 24-én esküszik örök hűséget *Malata* Oszkár karmesternek, a német művészgárda egyik legkiválóbb dirigensének. Drezdában. *Erdős* Armand, az Egyetértés kiadója, a menyasszony fivére, az esküvőre mai napon Drezdába utazott.

— Augustza főhercegasszonyt megoperálták. Augustza főhercegasszony ma a Herzel-szanatóriumban operációnak vetette magát alá. A hercegasszony *József* királyi herceg kíséretében fél-tíz órákor hajtatott ki a szanatórium'ra. Az operáció lefolyásáról a következő értesítést adák ki:

Augustza királyi hercegnő 5 császári és királyi fensége létfőn délelőtt a fasz-sanatóriumban *értágulás miatt megoperáltatta magát*. A műtétet *Herzel* tanár, udvari tanácsos, *narkózisban végezte*. Az operáció *sikerült*. Ő fensége állapota kielégítő. A teljes felgyógyulás előreláthatóan pár hetet fog igénybevenni.

Az orvosok által kiadott jelentés igen megnyugtatóan hatott úgy *József* királyi hercegre, mint a hercegasszonyra, aki még rövid időig a szanatóriumban fog maradni. *József* királyi herceg néhány órát töltött a szanatóriumban és azután a királyi hercegi palotába hajtatott.

— *Ferencz József* főherceg halála. Prágában *Ferencz József* királyi herceg fogata tegnapelőtt este a pályaudvar közelében összeütközött egy birkocsival. A királyi herceg kocsisa könnyen megsérült s a kocsi egyik ablaka betört, a királyi hercegnek nem lett baja.

— *Talleyrand* herceg halála. *Talleyrand* és *Sagan* hercege ma 73 éves korában Párisban meghalt.

— Miniszteri köszönő. A vallás- és közoktatásügyi miniszter úv. *Zichy* Rezsőné grófnőnek, aki az egyetértés rom. kath. elemi iskolájánál egy tantermet építtetett 8200 korona költséggel, elismerését és köszönését nyilvánította.

— A kínai követ a királynál. A király Bécsben ma délben az ujonnan kinevezett *Mu-Ting-Szang* eddigi washingtoni kínai követet külön kihallgatáson fogadta.

— A bolgár királyné Bécsben. *Eleonora* bolgár királyné tegnap Szófiából Bécsbe érkezett.

— Gróf *Apponyi* Albert a pápánál. A pápa ma kihallgatáson fogadta gróf *Apponyi* Albert volt vallás- és közoktatásügyi minisztert.

— A czár öccsének házassága. Az orosz lapok érdekes részleteket közölnek *Mihály* nagyhercegnék, a czár egyetlen fivérének titkos házasságáról. A nagyherceg fiatal neje nem orfeumi hölgy, mint eleinte irták, hanem egy szenátor-nak leánya. Egészen fiatalon a gyönyörű leány nőül ment *Marmontov Szergej* moszkvai milliomoshoz, egy nagy művészi érzékű és bőkezű emberhez, aki *Saljapint*, a híres asszisztát fölfedezte és kiképezte. A fiatal asszony még mint *Marmontovné* ismerkedett meg *Mihály* nagyherceggel, aki akkor, minthogy a czárnak még nem volt fia, trónörökös volt és beleszeretett. *Marmontovné* megvallotta férjének a nagyherceg iránti szerelmét és a milliomos beleegyezett a válásba. A válást a bíróság kölcsönös beleegyezés alapján kimondotta és a házasságból származott zsenge korbelti fiúskát *Marmontovné*nak ítélte oda. A válás után *Marmontovné* gyakran érintkezett a nagyherceggel. *Marmontovné* családja, hogy a rendezetlen állapotnak végét vessen, rábírta, hogy szinleges házasságot kössön egy, a nagyherceg parancsnoksága alatt álló fiatal tiszttel, amibe a nagyherceg is beleegyezett. A nagyherceg azonban később elhatározta, hogy az asszonyt nőül veszi. Ez okból a szinleges házasságot is felbontották és a nagyherceg *morgantikus* házasságot kötött *Marmontov* asszonynyal. A nagyherceg fiatal felesége szép, elegáns, nagyon művelt és intelligens asszony. *Mihály* nagyherceg 32 éves és a czár halála esetén a trónörökös kiskorúságának ideje alatt őt iltelné meg a régensség. A nagyherceg több orosz ezrednek és egy porosz ulánuszrednek a tulajdonosa. E katonai állásaitól most meg fogják fosztani, de épp úgy, mint nagybátyját, *Pál* herceget, alkalomadtán őt is visszafogadja majd kegyeibe a czár és rangját is visszakapja.

— *Fiedler* tábornagy temetése. Rendkívül pompa mellett ment végbe Bécsben *Fiedler* volt tábornagy, csapatfőfelügyelő temetése, amelyen személyesen megjelent a király is, továbbá *Lipót Szalvátor* főherceg, *Ferencz Szalvátor*, *József Ferdinánd* és *Rajner* főhercegek, az egész tábornoki kar, a vezérkari főtisztek, a legfőbb udvari méltóságok, az idegen katonai attasék, több miniszter, a helytartó és magas állami hivatalnokok. Ő felsége s a főhercegek gyalog kísérték a menetet az összes fegyvernemekből álló katonai sorfal és ezernyi emberek sorfala közepette jó darab uton át. A konduktust *Frigyes* főherceg vezette.

— *Lueger* betegsége. Az uralkodóház tagjain és számos udvari és állami méltóságon kívül *Károly* román király és *Bratianu* bukaresti polgármester táviratilag érdeklődtek *Lueger* állapota iránt. *Bratianu* a város nevében meleg óhajtsát fejezte ki, hogy a beteg polgármester mielőbb felépüljön. *Merry del Val* liboros államtitkártól távirat érkezett, amely szerint a pápa a polgármesternek szívből áldását küldi és a legjobb kívánságát fejezi ki felgyógyulása iránt. A sebkezős kiserelése folytán a polgármester fájdalmai, mint előrelátható volt, növekedtek. A városházán a mai bulletint kedvezően fogják fel, főképpen azért, mert az orvosok a bulletinben csak a sém állapotával foglalkoznak és arról, hogy komplikációktól lehet tartani, ebben a bulletinben már nem beszélnek. Leginkább amiatt aggódtak, hogy *Lueger* jelenlegi bronchitise tüdőgyuladássá változhat át, ami a betegre nézve közvetlen életveszélyt jelentene. *Lueger* ma délben oxigénbelegzést kapott, hogy a nyálka kiválasztását fokozzák és így a tüdőben esetleg beálható komplikációkat megakadályozzák. *Lueger* délután jól érezte magát és elég jóízűen evett. Rövid időre bebocsátották a beteghez az alpolgármestereket és a városi tanács igazgatóját, akikkel *Lueger* hivatalos ügyekről beszélt. A polgármester huslevest evett és egy keveset aludt.

— **Merénylet Egyiptom miniszterelnöke ellen.** Kairóban Butros Ghali basa miniszterelnökre, midőn elhagyta a minisztérium épületét, egy Vardan Ibrahim nevű huszonkét éves benszüllött gyógyszerész revolverből öt lövést tett. Minda z öt golyó talált. Négyet a kórházban, ahova a miniszterelnököt rögtön beszállították, eltávolították testéből. Butros állapota igen veszedelmes. A kedve és *Sir Eldon Görst* angol ügyvivő meglátogatták a miniszterelnököt a kórházban. A merényletnek politikai mativumai vannak. Forgalomban lévő hírek szerint titkos társaság tagja a merénylő. A tettest letartóztatták és a főügyész azonnal kihallgatta. Egy éjjel jött távirat jelenti: *Butros Ghali* pasa miniszterelnök ma reggel nyolcz óraker belehalt sebeibe. A miniszterelnök halála alkalmából a nyilvános épületeken félárbóczra bocsátották a lobogót. A gyászhierről a lapok külön kiadásai adnak hírt. A sebesült miniszterelnököt egy Milton nevű angol orvos operálta meg. A golyók a gyomrot teljesen átlukasztották. A gyilkos a londoni Westminster College-ben nyerto gyógyszerészi diplomáját. Bevallotta, hogy politikai indokok birták a gyilkosságra, melynek érdekében nagy propagandát fejtett ki. A rendőrség letartóztatott 50 egyént, köztük több nőt, kik politikai összekövésztettek. A khedive minisztertanácsot hívott egybe, melyen elhatározták, hogy a külügyi tárczát ideiglenesen Saad Zaglul pasa közoktatásügyi miniszterre bizzák. A miniszterelnök halála nagy izgatottságot keltett Kairóban. A közhivatalok zárva vannak. A gyilkos kijelentette, hogy czinkostársa nincs. Egyes lapok azonban azt állítják, hogy a terroristáknak igen kiterjedt összekövésük áll fenn.

— **Abdul Hamid halálhíre.** Salonichiből ma azt jelentették, hogy a mult éjjel erős fedezet mellett a vasútra vittek az Alatiní-nyaralóból sok butort és a háreből 14 asszonyt. A háren hölgyei és a butorok az exszultáni. Az asszonyok Konstantinápolyba utaztak. Hiro terjedt a városban, hogy Abdul Hamidot súlyos betegen elvitték Konstantinápolyba, mások már arról is tudtak, hogy a volt szultán meghalt és holttestét szállították a fővárosba.

Ennek a hírek a magyarázatát adja a következő Salonichiből érkező jelentés: Tegnap éjjel az itteni vasutállomáson a legnagyobb titokban tették meg az intézkedéseket három hercegnő és a hercegek elutazására. A vasutállomást esendőség szállította meg s ebből az a hír keletkezett, hogy Abdul Hamid Konstantinápolyba fog utazni. Erre vallott az is, hogy tisztelket is rendeltek ki a vasutállomásra és egy szakmács állott készen. Az Alatiní-nyaralóból összesen harminczan jöttek ki a vasúthoz és az ójszakát a pályaudvaron töltötték. Hajnalban indult el a postavonat s azzal utaztak a hercegnők. Azt beszélik, hogy a három hercegnő, akik közül a legifjabbik 15, a legidősebbik 19 éves, legközelebb férjhez fog menni s ezért utaztak a fővárosba.

A salonichii lapokban a hadtestparanesnok az itteni lapokban megezőfolja az exszultán betegségről elterjedt híreket, de senki sem hiszi, hogy a volt szultán nem beteg, sőt ellenkezőleg, a legkalandosabb hírek keringenek állapotáról.

— **Kinevezések.** A király az igazságügyminiszter előterjesztésére *Szekeres* János temesvári ítélőtáblai bírót a temesvári és *Osiki* László marosvásárhelyi ítélőtáblai bírót a marosvásárhelyi ítélőtáblához tanácselnökké, dr. *Várdi* Sándor és dr. *Balász* Adolf temesvári törvényszéki bírákat a temesvári ítélőtáblához bírákká kinevezte. — A válás- és közoktatásügyi miniszter *Pritz* Etelka okleveles tanítónő a fehértemplomi állami elemi népiskolához rendes tanítónővé nevezte ki.

— **Cook levele.** A kopenhágai egyetem tanácsa Miresotából e hó 2-áról keltezett gépirásos levelet kapott minden aláírás nélkül. A levélben az van, hogy dr. Cook nagyon le van verve. Valószínű, hogy a névtelen levél Cooktól származik, de maga a rektor a közleményben azt állítja, hogy a levél talán misztifikáció.

— **Anatole France Björnsonnál.** Párisból ideérkezett távirat szerint *Björnson* állapota már annyira javult, hogy Anatole France látogatását fogadhatta.

— **A haldokló négus.** Menelik négus állapota változatlan. A benutság egyre tart. A beteg nem tud beszélni, eszmélete azonban eléggé világos. *Taitu* császárné még mindig uralkodik az egész helyzetben, mindazonáltal egyes törzsfőnököknél elégedetlenség tapasztalható. A központi kormányzat azon fáradozik, hogy az ország békéjét és rendjét megóvja.

— **Ordó Messzináért.** A fiemei olasz konzulátushoz ma érkezett meg az olasz kormánytól azon magyar kereskedelmi tengerésztiisztek kitüntetése, akik a messzinai földrengés alkalmával a mentési munkálatokban résztvettek. A katasztrófa alkalmával az Adria hajóstársaságnak Nagy Lajos, Matlovics és a Buda II. gőzösei tartózkodtak a messzinai kikötőben. A kitüntetőseket a tengerészeti hatóság utján ünnepség keretében adják át az illető tiszteknek.

— **A czárné orvosa — megmérgezte magát.** Dr. *Botkin*nak, a czárné orvosának, hirtelen haláláról, amelyről már mi is hírt adtunk, újabban azt jelentik Szentpétervárról, hogy ott erősen tartja magát az a hír, amely szerint *Botkin* önmaga vett véget életének és pedig azért, mert az udvarnál megrendült az állása amiatt a szerencsétlen tévedése miatt, amelyet a czárné gyógykezelésénél követett. A legutóbb ugyanis a czárné ismét súlyosan megbetegedett, úgy hogy speciálista orvosokkal is meg kellett vizsgáltatni. Ezenél a vizsgálatnál azután kitűnt, hogy *Botkin* mis betegséget állapított meg, mint amiben a czárné szenvedett és mert ennél fogva nem jól gyógykezelte betegét, a czárné újabb betegségét az ő helytelen diagnózisa okozta. Hír szerint a czár, akinek a dolog tudomására jutott, heves szemrehányásokat tette emiatt *Botkin*nak, aki látva, hogy kegyvesztett lett, elkéserevésében megmérgezte magát.

— **Hofer András emlékezete.** Hofer András és néhai bajtársa, *Mayer* Péter halálának századik évfordulója alkalmából a Fogadalmi templomban emléktisztelőt volt, amelyen a király képviselőjében *Lipót Szalvátor* főherceg jelent meg.

— **Peary kitüntetése.** Az amerikai kongresszus egyhangulag elfogadta azt a törvényjavaslatot, amely szerint *Peary*, az északi sark felfedezőjét altengernagygyá nevezték ki. Érdekes, hogy a kongresszus bizottsága ellenezte a törvényjavaslat elfogadását. *Peary* április 26-án Európába utazik, ahol 26 városban fog előadást tartani fölfedező utjáról.

— **Egy rendőrellenőr jubileuma.** Józsa Bertalan rendőrellenőr, a Déli Vasut rendőri kirendeltségének vezetője tegnap ünnepelte államrendőrségi szolgálatának 25 éves jubileumát. A rendőrellenőr tiszteletére tegnap kártársai és a polgárság bankettet rendeztek. Józsa több kiváló nyomozásban is résztvett. Így szép sikere volt a herceggprimás merénylőjének, Csóliának és Takács Zoltánnak kinyomozásában. Az előbbiért pápai kitüntetésben is részesült.

— **Betiltott vasutas-kongresszus.** A déli vasutasok holnap országos kongresszust tartanak Nagykanizsán, amelyet azonban az ottani hatóság betiltott. A vasutasoknak egy küldöttsége járt ma *Khuen-Hédervary* belügyminiszternél, akitől a tilalom megsemmisítését kérték. A belügyminiszter kedvező választ adott s rögtön táviratilag utasította a hatóságokat, hogy a kongresszus megtartása elé ne gördítsenek akadályt.

— **Elégett hajó.** A Raguzában horgonyzó „Fortunato” nevű török vitorlásón tűz ütött ki. Néhány percz alatt az egész hajó lángban állott, mert a rájarakott szénaszállítmány jó táplálékul szolgált a gyorsan elharapódzó tűznek. A tüzoltók és a révihatal embereinek minden igyekezte, hogy elfojtsák a tüzet, hiábavalnak bizonyult. A kikötőben horgonyzó egyik torpedónaszád is segítségére sietett a veszedelemben forgott vitorlásnak, de miután a tüzet nem sikerült eloltani, nem maradt más hátra, minthogy a hajót kivontatták a kikötőn kívül és ott sorsára hagyták. A magasra csapó lángok itt hamar végeztek a török vitorlással, amelynek egész rekalmánya elhamvadt és a hajónak csak megszenesedett roncsai maradtak a víz színén.

— **Veszekedő ruthének.** Namajestiben a községi választások véres zavargásokkal végződtek. Az öruthének összeverekedtek az ifjuruthénekekkel, sok házat leromboltak és az öruthének nyolcz vezetőjét letartóztatták. A vidékről katonaságot rendeltek a községbe.

— **Léghajóval az Oceános át.** Brucker József aviatikus májusban indul el Teneriffa-szigetéről kormányozható léghajón, hogy az Atlanti-Oceánon átrepüljön. Az aviatikus merész útjára Schack ezredes és *Messner* kapitány kíséretében indul el és először Portorico, majd Haiti, Kuba, Florida és Louisiana-szigeteket érintve, New-Yorkba igyekszik. Az aviatikus léghajóját a hamburgi Riedinger-czég készíti, aki maga is 10,000 márkával járult hozzá a merész expediciójához költségeihez. Az aviatikus *Hergesell* német tanárnak a ievégőáramokról tett megfigyeléseit fogja légi útja közben szem előtt tartani és ezek szerint irányítja léghajóját.

— **A mozgóposta merényletét elfogták.** Megírtuk, hogy a fiemei mozgópostán, *Josipdol* horvátországi állomás mellett *Gyurkovics* György postaaltszist ellen gyilkos merényletet követtek el. Most levelezőnk arról értesít, hogy a tettest az ogulini esendőrőség már letartóztatta. Az ogulini esendőröknek ugyanis tudomására jutott, hogy egy *Kovacevics* János nevű elesapott postaszolga, aki *Ogulian* mellett egy kis faluban lakik, két napig az ogulini állomás környékén lézengett és ott az alkalmazottaknál a fiemei mozgóposta viszonyaira vonatkozólag tudakozódott. A tettes külsejére a *Gyurkovics* György által adott személyleírás teljesen egyezett *Kovacevics* külsejével, akit a esendőrök lakásán láltak. *Kovacevics* tagadta, hogy része lett volna a rablási kísérletben, de mert alibijét éppen arra az egy ójszakára vonatkozólag nem sikerült igazolnia, amelyen a merénylet történt, letartóztatták és bekísérték az ogulini ügyészség fogházába. Kiderült, hogy *Kovacevics*nek alighanem czinkostársai is vannak. Ugyanis egy órháznál, néhány száz lépésnyire a merénylet színhelyétől, a vasuti vágányon két dinamitpatront találtak, a pályárr pedig arra a felfedezésre jutott, hogy *Josipdol* állomás táján a sinek mellől több sinzszeg hiányzik és pusztak szerencse, hogy a sinek a rajtuk közlekedő vonatok alatt el nem tolódtak helyükről és hogy így semmi katasztrófa nem történt. Remélik, hogy legközelebb *Kovacevics* czinkostársai is a hatóság kezei közt lesznek.

— **Zombor és a patronage.** A Patronage Egyesület szervezésében élők részt vesznek Bácsmegeye székvárosának, Zombornak a kulturális egyesületei. Az előkészítő értekezlet ma volt az ottani ügyvédi egyesület kezdeményezésére alakult bizottság közlésében, dr. *Lallosevic* János alelnök lakásán. A bácsmegeyei hírlapíró választmány dr. *Patay* Sándor elnöklésével *Rácz* Soma és *Tomcsányi* Aladár hírlapírókat választotta a Patronage-bizottságba, a goodtemplárok dr. *Sági* Samut és *Ehrlich* Józsefet, a Voltaire-egyesület dr. *Patay* Sándor elnöklésével dr. *Kabos* Mártont és dr. *Mátits* Mártont. Az utábbi egyesület e hó 25-én ismertető előadást tart a patronageról. Előadó dr. *Strasser* Henrik ügyvéd.

— **Rendjelesalók Oroszországban.** Régóta tapasztaljuk már Oroszországban, különösen vidéken, hogy az orosz vöröskereszt egyesület tagjai feltűnően pazar életmódot folytatnak. Amikor azután a rendőrség utána járt a dolognak, csakhamar nyilvánvalóvá lett, hogy az egyesület tagjai honnan szerzik a pénzt. Kitént ugyanis, hogy különösen a vidéki előkelőbb nevű tagok, leginkább a gazdagabb kereskedőktől azzal az ígérettel, hogy így érdemrendhez jutnak, nagy összegeket csaltak ki adományozás címén, amely összesen körülbelül kétmillió rubelt tesz ki. Az egyesület, amely tudomást szerzett a dologról, most elsimítani igyekszik a dolgot azzal, hogy megígérte a rászédett kereskedőknek, hogy visszatéríti neki a tőlük kicsalt összeget, ha elhallgatnak. Az eddig kiszivárgott hírek szerint a szédőlgők között *Lobanov-Rostovski* hercegnő is köztük van, de kivüle még sok, igen előkelő orosz család tagja is.

— **Öngyilkos állomásfőnök.** Fehérváry Lajos horvói állomásfőnök a városi gőzfürdőben revolverrel a jobb halántékába lőtt és azonnal meghalt. A szerencsétlen ember, kit szivbaja miatt négy hétre szabadságotlakt, csak nemrégiben jött Szegedre és az orvos tanácsára szanatóriumba akarták szállítani. Szombaton zálogba tette aranylánczát és egy kilencz milliméteres revolvert vett egy vaskereskedésben. Onnan egyenesen a fürdőbe ment, ahol gyógyíthatatlannak hitt belegége miatt végzetes tettét végrehajtotta.

— **Állatorvosok értekezlete.** A magyarországi állatorvosi kar vasárnap az állatorvosi főiskola disztermében országos értekezletet tartott, hogy az állattenyésztésről való törvényjavaslat tervezetével szemben állást foglaljon. Dr. *Hutyra Ferencz* udv. tanácsos, az állatorvosi főiskola rektora elnökölt az értekezleten, amelynek első felszólalója dr. *Willmann Oszkár*, a törvénytervezet előadója volt. A törvényjavaslat tervezetét az Országos Magyar Gazdasági Egyesület kezdésére *Pirkner János* miniszteri tanácsos készítette s az állatorvosi kar értekezlete elő véleményadás céljából került. Az előadó részletesen szövege után Magyarország állattenyésztési viszonyairól s annak jövő irányításáról, aztán a következő határozati javaslatot terjesztette elő, amely szerint a magyar országos állatorvos-egyesület közgyűlése az állattenyésztés terjesztése érdekében készített törvényjavaslat-tervezetet általánosságban helyesli. A határozati javaslatot az országos értekezlet *Jakab László* állategészségügyi felügyelő, *Keleti József* főállatorvos és mások hozzászólása után kisjelentőségű módosítással elfogadta és az országos állatorvos-egyesület igazgatóválasztmányára elő utalta. Az országos értekezlet után délelőtt tíz órakor tartotta meg a Magyar Országos Állatorvos Egyesület harminczadik évi rendes közgyűlését. A közgyűlésen is dr. *Hutyra Ferencz* udvari tanácsos elnökölt, aki megnyitó beszédében rámutatott arra, hogy az utóbbi időben az állatorvosi főiskola hallgatóinak száma csökkent, ami annál inkább sajnálatra méltó, mert az állatorvos-képzésnek lépést kellene tartania a művelt nyugattal. Beszédét során az elnök megemlítette, hogy az állatorvosi egyesület küldöttségben üdvözlötte a gróf *Serényi Béla* földmívelésügyi minisztert. A miniszternek két memorandumot is nyújtottak át. Az egyikben a helyhatósági állatorvosok szolgálati viszonyainak javítását kéri az országos egyesület, a másik a királyi állatorvosi státus rendezését sürgeti. A miniszter megígérte, hogy az állatorvosi kar érdekeit annál inkább megvédi, mert ezzel a hazai állattenyésztés ügyét mozdítja elő. A közgyűlés az elnök bejelentését tudomásul vette és áttért a napirend tárgyakására. Vita nélkül elfogadta dr. *Rácz István* évi jelentését, s tudomásul vette a pénztári és pénztárvizsgáló-bizottság jelentéseit, a mérleget és a zárószámadatokat, megadta a tisztikának a fölmentést, megállapította a költségvetést és tudomásul vette a nyugdíjalapot kezelő bizottság jelentését. Az állatorvosi egyesület 1909. évi 200 koronás pályadíját *Zimmermann Ágoston* dr. nek adta oda a közgyűlés sikerült szakmunkájáért. A pályadíjat az 1910. évre is kitűzte a legjobb munka számára és kitűzött egy 500 koronás pályadíjat is „A tuberkulín oltások eredményei Magyarországon” című pályakérdéssel. Ötven koronás pályadíjat tűzött ki a közgyűlés annak a kérdésnek elvégzésére, „Van-e eredménye a méhszerűtésnek.” A közgyűlés után 250 terítékű társasbéd volt a Royal külön termében.

— **III. Napoleon természetes fia meghalt.** Párisból írják, hogy *Eugène d'Orx* gróf, III. Napoleon természetes fia, *Saint-André de Seignauxban* meghalt. Az elhunyt gróf anyja, *Alexandrine Vergeot*, egyszerű cselédnő volt, akit az akkor még herceg *Louis Napoleon Bonaparte* 1841-ben ismert meg, amikor a boulognei sikertelen puccs után Hamben fogságba került. A csinos, szőke, fiatal leány a fogházor feleségének a szolgálatában állott és mint ilyen, ő hordta be az ételműveket a fogoly hercegnek. *Alexandrine Vergeot* 1842-ben *Bure* asszonynál, *Napoleon* egykori dajkájánál, fia született, akit *Eugène*-nek kereszteltek. 1845-ben még egy gyermekük született, aki a *Louis* nevet kapta. *Bure* asszony egyik fia, *Napoleon* tejtövisére, adoptálta a herceg fiait, akiket 1870-ben *Napoleon* nemesi rangra emelt. *Eugène* a *comte d'Orx*, *Louis* pedig *comte de Labenne* címeket kapták. Utóbbi még 1882-ben meghalt. A most elhunyt *d'Orx* gróf három fiugyermekét hagyott hátra.

— **Óriási vihar Londonban.** A vihar, amely néhány nap óta Londonban uralkodik, tegnap orkánná fejlődött, amely nagy károkat okozott. Több háznak elvitte a fedelét, sok kirakatot bezúzott és a parkokban nagy pusztításokat vitt véghez. A táviró- és telefonforgalom sokszorosan meg van zavarva. Számos hajószerecsétlenségről is érkeztek jelentések.

— **Légelhajósok balesete.** A Kragerde közelében fekvő *Drangendal* mellett, *Dániában*, egy német légelhajó a lebecsáthatóság alkalmával szerencsétlenül járt és a bent ülő két légelhajós súlyos sérüléseket szenvedett. A légelhajó vezetője *Berliner Rudolf* 28 éves, *königsbergi* születésű mérnök volt, aki a lebukás következtében bordatörést szenvedett, míg *Donnath* nevű utitársa a hátán és a csípőjén szenvedett súlyosabb sérüléseket. A légelhajó kedden reggel 7 órakor szállt fel *Meissenből*, 8 óra tájban már *Berlin* fölött lebegett, délután 5 és 6 óra között *Rügen* szigete fölött kelt át, esti 10 óra tájban pedig *Kopenhágát* érintette. Nem sokkal utóbb *Kattegatt* fölött a légelhajó rettenetes hóviharba került, amely ezután a *Kattegatt* és a *Skagerak* fölött óriási sebességgel *Norvégiába* ragadta őket. Szerdán a kora délelőtti órákban a légelhajó a *drangendali* erdőség fölött lebegett, ahol *Berliner* mérnök a léggömb szellentyűjét megnyitotta és megkísérelte a leszállást. A légelhajó azonban eközben féloldalt billent és a bentülők mintegy harmincz méter magasságból a földre buktak. Esésüket, szerencséjükre, egy hóval lepett hatalmas fenyőfa ágai mérsékeltek és így bár súlyos sérüléseket szenvedtek, mégis élve menekültek a veszedelmes légi utból. A sérülteket a *Drangendalban* a *Næs-féle* birtokon dr. *Solberg* vette ápolás alá. *Donnath* gyógykezelése néhány hetet fog igénybe venni, míg *Berliner*, akinek egy bordája eltört, hamarosan talpra fog állani. *Berliner* mérnök a következtetéseket mondotta el a veszedelmes légi utról:

— **Kedden reggel 7 órakor** szálltunk fel *Meissenben*. Esti tíz óra felé már *Kopenhágára* felérünk, ahol a szélvihar egyre fokozódni kezdett. Később erős havazás állott be és ez minden tájékozódást lehetetlenné tett. A tíz fokos hidegben is nagyon szenvedtünk, mert csak könnyű felöltőket hoztunk magunkkal. Az erősödő hóvihar rettenetes sebességgel vitte a légelhajót magával a tengeren keresztül. Megnyitottam a léggömb szellentyűjét, a gáz azonban csak lassan apadt, miért is a léggömb burkolatát is meghasítottam. Esés közben a horgony egy fenyőfába kapaszkodott, az erős szél azonban a léggömböt félrebillentette és mi 30 méter magasságból kibuktunk a csónakból.

— **Nemzetközi virágkiállítás Budapestén.** Az Országos Kertészeti Egyesület fennállásának huszonötödik évfordulója alkalmából ez évi május 1—15-ike közt nemzetközi virágkiállítást rendez Budapestén. A kereskedelmi minisztérium a székesfővárossal egyetértőleg a városligeti nagy iparosokat és annak külső területét engedte át a kiállítás céljaira. A rendezőség *Ilsemann Keresztély* fővárosi kertészeti igazgató tervei szerint valóságos tündérvilág varázsolja át az iparosokat és környékét. A kiállításban való részvételre külföldről igen sokan jelentkeztek, így *Németországból*, *Hollandiából*, *Belgiumból*, *Ausztriából*. A kiállítók közt lesz a pécsi udvari kertészet és *József főherceg* alsóházi híres kertészete. Az előmunkálatokat a városligetben már legközelebb megkezdik.

— **Örült képviselő.** *Schaack* volt birodalomgyűlési képviselő megőrült és a tébolydába vitték. A szerencsétlen képviselőről nemrégiben a *Trianon-affér* alkalmából sokat beszéltek.

— **Meglopott tudós.** Kellemetlen meglepetés érte tegnap este *Diner Dénes Józsefet*, az ismert kiváló szociológust. *Dessewffy-utca* 39. szám alatt levő lakásának előszobájából ellopták a téli kabátját több más ruhadarabbal együtt. A ruhákat a tudós nem is annyira sajnálja, mint azt a kéziratsomót, amely télikabátjának belső zsebében volt és amely *Ausztria* és *Magyarország* politikai és gazdasági viszonyairól írt munkájának legnagyobb részét tartalmazza. A kézirat csaknem félévi szorgos munka eredménye s ezért elűnése érzékenyen sújtja a kitűnő tudóst, aki ez uton kéri a tolvajt, esetleg a zálogosokat, ahová a télikabát minden valószínűség szerint került, hogy legalább a kéziratot juttassák vissza hozzá.

— **Szerencsétlenség a Weseren.** A *Weser* alsó folyásán szombaton az *Argentina* nevű gőzös elütközött egy kis gőzösökkel, melynek 8 utasa a vízbe esett. Öt ember életét veszítette, három személyt kimentettek.

— **Halálra gázolt munkás.** A *kőbányai* felső-pályaudvaron ma hajnalban 4 óra 30 perczkor egy tolatóvonat halálra gázolt egy körülbelül 25 éves munkáskülsejű férfit, kinek személyazonosságát eddig nem sikerült megállapítani. Holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe vitték.

— **A Haverda-ügy és a Budapesti Ügyvédi Kamara.** Megemlékeztünk a Budapesti Ügyvédi Kamara választmányának abbéli határozatáról, amely szerint felvilágosítást kér a Haverda-ügyben szerepelt két védőtől, dr. *Lengyel Zoltántól* és dr. *Bródy Ernőtől* az ítélet kihirdetése és Budapestre való érkezésük után tanúsított viselkedésük miatt. Az egyik védő, dr. *Lengyel Zoltán* már eleget is tett ennek a felszólításnak s terjedelmes nyilatkozatával világosságot derít a sokat vitatott ügyre. *Lengyel Zoltán* nyilatkozata így szól:

Mélyen tisztelt kamarai választmány! Az e hónap 17-én kelt 679—1910. sz. végzésére a következőkben nyilatkozom: Kijelentem, hogy a Haverda-féle bűnpör befejezte után történetekre vonatkozó azok a hírlapi közlések, amelyek engem olyan színben tüntettek volna föl, mintha föltűnést keltő, botrányos, vagy az ügyvédség tekintélyével össze nem főző viselkedést tanúsítottam volna, a valósággal ellentétesek. Különösen valótlan az, mintha én vagy más Szegeden bankettet rendeztünk volna, felköszöntőket mondtunk volna, pezsgőztünk volna, Haverda Máriának csokrot csináltattam vagy erre valakit fölhatalmaztam volna, ugyszintén valótlan az is, mintha én a budapesti pályaudvaron esokorral a kezemben szálltam volna ki, Haverda Máriával karonfogva mentem volna, egy mellékhelyiségbe menekültem stb. Mindezek és az ehhez hasonló híradások részben tévesek, részben azonban tudatos ferdtések, mert a történeteknek ezer és ezer szemtanúja volt. Ezeket megegyeztettem hírlapilag a Magyar Hírlapban és az Ujságban között nyilatkozataimban, megegyeztettem *Piller Arthur* ügyvéd a *Polgárban*, *Sz. Szigethy Vilmos* és *Simay Gyula* a *Pesti Hírlapban* és *Fodor Aladár*, ki mindenütt jelen volt, a *Legujabban*. Magam pedig a budapesti rendőrtudósítók ellen sajtóper indítottam s ott tanúként megneveztem a kocsiiban velem utazott összes urakat, ugymint dr. *Bródy Ernőt*, dr. *Hajós Lajost*, *Sz. Szigethy Vilmost*, *Makai Odónt* és *Fodor Aladárt*. E följelentésem másolatát és a hivatkozott lappéldányokat csatolom. Végül, midőn becsületes jónómetem egy pár lelkiismeretlen ember így pellengérré akarta állítani, engedje meg a t. választmány, hogy azt is elmondjam, ami igaz. A harmadrendű vádlott védelmének könyörgésére vállaltam el, aki azt mondta, hogy férje ártatlan és mégis törvénytelen eszközökkel mindenen rá akarják bizonyítani a bűnösséget. Mivel erről egyébként is tudomást szereztem, a védelmet elvállaltam s a védelem a visszaéléseket mind be is igazolta, minek következtében a kir. ügyész urtól a megbízás el is vonatott. A tárgyalás az egyik bírónak beavatkozása következtében Szabadkán kétszer meghiusult, amiért az illető bíró ur fegyelmi eljárás alatt van. A védelemért egyetlen krajczár honoráriumot nem kaptam és nem is kérek. Sajátomból közel 2000 koronát költöttem az ügyre. Segédemmel együtt összesen 30 napot töltöttem távol irodámtól és családomtól. Védelemem az esküdttörősnél nem bűnösnek mondotta ki és teljesen felmentette. Azok után, amik történtek és a sejtő utján is közzétett kamarai felhívás után azt hiszem, hivalkodás nélkül elmondhatom ezt a saját hírnevem és becsületem érdekében. Amennyiben ezt a t. választmány fegyelmi vétségnek minősíti: méltóztassék ezt a többi kartársak előtt is megvédeni. Amennyiben pedig a fenn megegyeztetett hazugságokra a konkrét tényeket megjelölve, bizonyítékot méltóztatik tőlem bekíválni, szívesen állok a t. választmány rendelkezésére és akkor nemcsak bizonyítani fogok, hanem le is fogom leplezni a tudomásomra jutott kulisszatitkokat, amelyekből ez a hajsza ered. Tisztelettel: *Lengyel Zoltán*.

— **Segédjegyzők tömörülése.** Vasárnap délelőtt a segédjegyzők és közszégi alkalmazottak országos egyesületbe tömörültek. Az alakuló közgyűlés tíz órakor volt a vármegyeház disztermében. A gyűlés korelnökévé *Bódy Györgyöt* választotta, akinek köszönő szavai után az egybegyűltek elénekelték a Himnuszot. A gyűlés ezután a csatlakozó járások összeírására *Szombathelyi Elek*, *Farkas József*, *Bolyavácz Valér* és *Gerber Miklós* tagokból álló bizottságot küldött ki. A gyűlés *Pap Jenő* indítványára kimondta az országos egyesület megalakulását. *Salapety Kálmán* beszélt ezután a segédjegyzők helyzetéről s minden sérelmet, minden visszasságot a szervezetenéltségnek tudott be. A közgyűlés végén megegyezett választások eredményeképpen a tisztikar így alakult meg: elnök *Sádry Miklós*, alelnökök *Salapety Kálmán*, *Hoványi József* és *Szombathelyi Béla*, jegyzők *Csontos András*, *Pap Jenő*, *Nádasdy György* és *Sugár Sándor*, pénztáros *Brust János*, számvizsgálók *Farkas József* és *Maurer Károly*.

— Chopin emlékezete. Édesbus dallamok zsongnak föl lelkünkben a Chopin név hallatára. Bánatos keringők, szenvedélyes mazurkák, poétikus nocturnók; végtelen finomságu ábrándok és sok egyéb szépséges hanghullámok utolsó feljajdulásaként fenséges gyászindulója. Holnap már századik évfordulója következik be annak a napnak, hogy a lengyelországi Zelazowa Wolában Chopin Frigyes Ferencz a legnagyobb lírai zeneszerzők egyike napvilágot látott és művei ma is olyan újak, olyan érintetlenül üdők, mintha most hallanók először és mégis annyira ismerősek, annyira a mieink, mintha velünk születtek volna, mintha a szívünk véréből lüktetnének elő, mintha a mi szerelmünk, a mi bánatunk, a mi lemondásunk szólalna meg belőlük. Chopin mint ember is egyike a zeneirodalom legrokonszenvesebb és a legérdekesebb egyéniségeinek.

Egy barátja így festi le Chopint: „Arca oly szép, mint egy magas, komoly nő, termete nemes és karcsu, mint egy ifju olimpusi istené.“ „Arckifejezése nyárias és szigorú, ártatlan és szenvedélyes egyszersmind.“ „Minden tétében szelid, érzéletes és nemes.“ Nőies báj, átitatva a férfi komolyabb érzéseivel, álmodozó romantikusnak, a honáért aggódó hazafinak bensőséges meghatottságával tükröződik arcán, viselkedésén és minden szerzeményében, álmodozásában a zongora előtt. Liszt Ferencz, így jellemzi magát a technikáját: „El-elhaló, szabály nélkül megszagott időmért, egyszerre olvadékonny, epedő és remegő, mint gyöngye szellő érintésére a lobogó láng.“

Kilencz éves korában már híre van zongorajátzó művészetének a varsói előkelő körökben, nyilvánosan azonban csak 1820-ban lép fel Bécsben. Egy esztendő multán pedig bujdosni kénytelen, hazájának szomorú bukása után. Hangversenyköruttra kel a külföldön, aztán végleg megtelepszik Párisban. Itt éli le rövidre szabott érzelmes életét, mint a legelőkelőbbek kedveltje, ritkán szánva el magát arra, hogy hangversenyt adjon s egész napját a kínálkozó tanítványok serögéből kiválasztottak oktatásában töltve. Bárki lett legyen, aki tanítványul megérkezett, ha tehetségtelen volt, hamar elzavarta magától. De a lengyel hölgyek, ifjak mindenkoron nyitott ajtóra és szívre találtak nála.

Szerelmi története is bánatos. Tanulmányai végetével egy fiatal lengyel leányba szeretett, de a lengyel forradalom letörése után menekülni volt kénytelen. Ideáljától elszakadt. Párisban egy új emésztő, válságos szerelemre gyuladt *Sand Georges* — a híres regényíróról íránt. Gyötrelmes szép évek voltak ezek: szerelem és halálos betegség tobzódott szívében. 1849. október 17-én halt meg. *Potocka Delfin* szoltárt zongorázott és énekelt halálos ágyánál. Az utolsó akkorddal elszállt a művész lelke is. Chopin a Père Lachaise temetőben nyugszik.

— Elárvult alapítványok. Gróf Beleznay Sámuel több évtizeddel ezelőtt a Ludovika Akadémián több alapítványi helyet létesített, amelyekre eddig gróf Beleznay Árpád gyakorolta a bemutatási jogot. Minthogy a gróf a múlt év őszén meghalt, a honvédelmi miniszter a hivatalos lap útján felhívja a Beleznay-család ismeretlen tagjait, hogy amennyiben az említett alapítványi helyekre a bemutatási jogot gyakorolni óhajlják, mutassák be a Beleznay Sámuel gróftól való leszármazásukat igazoló okirataikat legkésőbb ez év augusztus hó végéig. Amennyiben ilyen jelentkezés nem történik, az alapító oklevél értelmében a honvédelmi miniszterre hárul az alapítványi helyek adományozásának joga.

— Nagy sztrájk Philadelphia-ban. A philadelphiai sztrájkoló közúti vasúti alkalmazottak összesen 297 kocsiat zuztak össze. A polgármester rendeletet bocsájtott ki a zavargások megújulása ellen. A rend fontartásának megbízatásával 3000 rendőrt, illetve rendőrtisztviselőt állítottak szolgálatba.

— Tettenéért betörő. Az éjszaka, amikor Kleyer Ernő pénzügyőri felügyelő hazatért a keleti pályaudvaron pénzügyőri őrszobán levő lakására, az előszobában egy embert talált, aki bajonettel fesszegette az ott levő bőröndöket. Rákiáltott, mire a betörő a bajonettel rátámadt. A dulakodás zájára elősietett több pénzügyőr és lefegyverezték a támadót. Átadták a főkapitányságnak, ahol kiderült, hogy az illető Nedesovszky Péter 26 éves villanyserelő. Azt vallja, hogy részeg volt, nem tudta mit csinál, nem is emlékszik semmire. Letartóztatták.

— A cziánkáli-merénylet. A „Berliner Lokal-anzeiger“ a bécsi hadügyminisztériumban kapott értesülése alapján azt jelenti, hogy a „Berliner Tageblatt“-nak legutóbbi közlése, amely szerint Hofrichter főhadnagy a cziánkálit Mosztárban kapta, nem felel meg a valóságnak. Az tény, hogy 1878-ban és 1882-ben nagyon sok magyar és osztrák katonát kenezoltak fel a bosnyákok, de a hadügyminisztérium még ennek az elkerülése végett sem kockáztatta volna meg, hogy a három-ezer tisztnek, akik akkor az okkupált területen tartózkodtak és akik között nagyon sok heves véru ember volt, mérget osszon ki. A vizsgálat még most sem derítette ki, hogy Hofrichter honnan szerezte a mérget. A katonai hatóság még most is sajnálja, hogy azon gyógyszerésznek, aki orvosi rendelvénnyel adta ki Hofrichternek a mérget, a büntetlenségét nem biztosították, mert a büntetéstől való félelem tartja vissza a jelentkezéstől. Hofrichter magatartása még mindig változatlan. Kihallgatása alkalmával csendesen és nyugodtan viselkedik és oly hidegvérrel felel, mintha nem is vádolt, hanem csak tanu lenne s ezzel a vizsgálóbíró több ízben majd kihozta a sodrából.

— Felolvasás a király főkegyuri jogáról. Zsilinszky Mihály egyházkerületi felügyelő, a nyíregyházi ev. templomegyesület meghívására Nyíregyházán felolvasást tartott az egyesület által rendezett estélyen a király főkegyuri jogáról.

Visszapillantott Szent István király és II. Szilveszter pápa közötti viszonyra, mely szerint Szent István megtérítvén a nemzetet, bevezette azt a keresztény államok sorába. És csak mikor ezt rendezte és kinevezte az első püspököket, csak bejelenteni ment a pápához a kész dolgot. Hogy István a pápához ment koronát kérni, annak mélyen fekvő oka az volt, hogy nem akarta országát függővé tenni a német-római császártól, hanem inkább a római papától, akiepek érdekei egyesültek a magyarok érdekeivel a németiség ellenében. Külön pápai felhatalmazásokra és különleges címekre nem volt szükség, mert hiszen a korona elfogadása által hűbéri kötelezettséget vállalt a papával szemben. A vegyes királyok alatt a mohácsi vész az ellenkező irányzat érvényesült s a magyar királyok, még a gyenge Ulászló is, egymásután tiltakoztak a pápák hatalmaskodása és javadalom-adományozása ellen. Zsigmond király törvényhozásilag a legszigorubbán tiltotta a pápák rendelkezésének az ő tudta és előzetes beleegyezése nélkül való kihirdetését és az utána következő királyok is meg tudták őrizni függetlenségüket a római szentszékekkel szemben. Különben Verbeczy István az ő hármaskönyvében a legvilágosabban fejtegette meg a magyar királyok főkegyuri jogát, mikor azt írja, hogy „Magyarország királyai maguk alapították az ország minden egyházait, püspökségeit és prépostságait. Ezen alapítás után minden kegyuri, kinevezési, választási és javadalmasítási hatalmat maguk szereztek meg maguknak.“ A mohácsi vész után lekövetkezett állapotok festése, a királyi kegyuri jognak zavaros fel fogása és alkalmazása. Különösen II. Ferdinánd korában kutatták az apostoli cím keletkezését. Zsilinszky itt rámutatott arra az állításra, mintha Szilveszter pápa valami külön pápai követéssel és apostoli címmel ruházta volna fel Szent István királyt. Ez az állítás, szerinte, a Rákóczi György-féle szabadságharc ideje alatt keletkezett. Csak száz esztendővel később kezdtek a magyar történetírók a bulla eredetét fesszegetni. Mig végre dr. Karácsonyi János kanonok és jeles történetíró külön tanulmány tárgyává tette a kérdést és elévülhetetlen érdemeket szerzett magának azzal, hogy a kérdést véglegesen tisztázta és felderítette nemcsak a koholmány okait és körülményeit, hanem annak szerzőjét is. Tomkó János horvát püspök személyében. A felolvasás előtt és után több ének-, zene- és szavaló-szám volt programmon, majd Geduly lelkész, egyházkerületi főjegyző vasorát adott.

— Lángok egy folyóban. A szászországi Neiss-folyón napok óta különös jelenségek mutatkoznak. A folyó medrének közepéből lángok törnek elő, miközben gyenge robbanások zaja hallatszik és meglehetősen nagy füst támad, mely aztán a vízen elterül. A robbanások egymásután, rövid időközökben ismétlődnek, majd ismét egy darabig szünetelnek. A tudósok még nem egyeztek meg a különös jelenség okát illetőleg. Arról szó sem lehet, hogy a világító gáz ömléséről legyen szó, mert a vezeték nem megy a folyó alatt, hanem egy hidon van átvezetve. Sokkal nagyobb a valószínűség, hogy a robbanásokat mocsárgázok okozzák.

— A francia kamara köszönőirata a magyar képviselőházhoz. A francia képviselőház elnöke Gál Sándorhoz, a magyar képviselőház elnökéhez, válaszul a magyar képviselőháznak elnöke útján a francia képviselőházhoz intézett részvétlívátára, melyet a párisi árvízkatasztrófa alkalmából a francia képviselőházhoz küldött, a következő táviratot intézte:

„A Ház egyhangu lelkesedése és tapsa közepette olvastam fel exzellenziád táviratát, melyben annyi bensőséggel és emelkedettséggel vett részt ama szerepséttlenségben, mely fővárosunkat sújtotta. Van szerencsém mély hálánkat tolmácsolni elnök urnak azon lelkes kezdeményezésért, melylyel képviselőtársai tolmácsaként volt kegyes részvétnyilatkozatát a francia képviselőházhoz intézni. Ezen testvéri részvétnyilatkozat azon szolidaritásnak és hagyományos testvéri érzésnek záloga, mely Magyarországot és Franciaországot mindenkor egymáshoz fűzte. Henry Brisson, elnök.“

— A kiütéses tifusz. Tegnap két beteget szállítottak be a Jüvnykórházba. Horvát János nap-szamos és Szilfika Gyula fodrászsegéd a két új beteg. Ma 11 nőt és 16 férfit ápolnak a Szent Gellért-kórházban s 4 nő és 21 férfi van megfigyelés alatt. A tisztí főorvosi hivatal jelentése szerint február 6-tól 12-ig nyolcz kiütéses tifusz-megbetegedés fordult elő. Az 1910. év eleje óta összesen huszonhat esetet állapítottak meg.

— A győri tüzoltóság ünnepe. A Győrmegyei Tüzoltószevetség tegnap délelőtt tartotta Győrött Goda Béla alispán elnökletével alakuló közgyűlést. Előadó Erdély Ernő vármegyei tüzfelügyelő volt, kinek előterjesztésére megalakították a választmányt. Dr. Öváry orsz. képviselő ezután az országos szövetség nevében üdvözölte a megyei szövetséget. Az alakuló közgyűlés után a Győri Önkéntes Tüzoltó-Testület tartotta diszgyűlését negyvenéves jubileuma alkalmából. Az ünnepi beszédet lovag Ruschek Antal apátkanonok mondta, míg a testület történetét Kucséra Dániel és Bihar Jenő ismertették. A gyűlés végén Wennes polgármester és Öváry orsz. képviselő kiosztották a szolgálati érmeket. Délben kétszázötven terítéki banket volt, melyen számos felköszöntő hangzott el.

— Felsőzados nyomdászjubileum. Szép ünnepegy színhelye volt tegnap az Egyesült Lipót-városi Polgári Kör diszterme. *Tschuscheg Vincze*, a *Neues Pester Journal* és a *Politisches Volksblatt* főtördelője ünnepelte 50 éves nyomdászati jubileumát. Az ünnepségen a két lap szerkesztősége, kiadó-hivatala, nyomdai személyzete, valamint az ünnepelt szaktársai nagy számban jelentek meg. Ott voltak a többi közt: *Bródy Lajos dr. főszerkesztő*, *Bródy Samu dr.*, *Bródy József*, *Bródy Dániel dr.*, a *Neues Pester Journal* volt munkatársai közül *Alexander Bernát dr.*, *Schiller Zsigmond dr.*, *Bodor Zsigmond dr.*, *Singer Arthur*, *Bródy Ernő* szerkesztők, továbbá a *Hírlapszerzők Köre*, a *Gépmesterek Köre*, a *Budapesti Nyomdászok és Betűöntők Szakegyesülete* és a *Budapesti Korrektorok Klubja* testületileg, azonkívül számos hölgy, a nyomdászok családjai, stb. Előnek *Hölzl József* üdvözölte az ünnepeltet a Hungária-nyomda személyzetének nevében és ányujtotta a jubilánsnak a személyzet ajándékát: ötven darab aranyat. Ezután *Bródy Lajos* köszöntötte a hű munkást a vállalat nevében s értékes ajándékokat adott át neki.

— A Fürdők Könyve. Egy házagypótló disz-munka, a Magyar Fürdőkალაუზ negyedik kiadása hagyta el a napokban a sajtót. A rendkívül disz-kiállított figyelemre méltó mű *Erdős József* nek, a hazai fürdőügy egyik legalaposabb ismerője és előharcosának szerkesztésében jelent meg és tartalmazza mindazon tudnivalókat, amelyek a magyar fürdők és nyaralótelepek tekintetében a fürdőző és nyaraló közönséget érdeklik. A disz- kötet részletesen illusztrálva ismerteti a magyar fürdőket, gyógyhelyeket, nyaralótelepeket, szanatóriumokat, víz- és magángyógyintézeteket, nemkülönben a hazai ásványvizeket. A pompás disz-munka szerkesztője valóban megérdemli a legteljesebb elismerést ezen hazafias vállalkozásáért, mert a Magyar Fürdőkალაუზ hivatva van arra, hogy a nagyközönség előtt helyes világlátásban mutassa be a magyar fürdőket és ezáltal gátt vessen a magyarságtól a külföld fürdőibe és külföldi ásványvizekért kiözönlő sok milliónak. A diszművet, mely határozott nyeresége irodalmunknak, ajánljuk figyelmébe a fürdőző közönségnek, mert ezen a maga nemében egyedülálló munka tüzetesen ismerteti a hazai fürdő- és forrásviszonyokat. Az ilyen munka valóban megérdemli, hogy a fürdő- és forrástulajdonosok támogassák, hogy minél szélesebb körben terjeszthessék a hazai fürdőket és ásványvizeket. A Magyar Fürdőkალაუზ elhelyeztetett a vasúti és hajófülkékben, szállodákban, orvosoknál és kaszinókban, nemkülönben megküldetett a gyógyszerészeknek is. Megrendelhető a Magyar Fürdőkალაუზ kiadóhivatalában, Budapest, VI., Eötvös-utca 36.

— A leláncolt feleség. Megirtuk, hogy egy *Parat* nevű párisi gyógyszerész örült féltékenysé-
ben a feleségét hosszabb időn keresztül egy sötét
szobában meglánczolva tartotta, míg végre a
szomszédok feljelentésére a rendőrség megsza-
dította a szerencsétlen asszonyt, a férjét pedig letar-
toztatta. Párisból jelentik most, hogy a lánczokból
való kiszabadítás óta *Parat* aggódva kerüli az
ujságírókkal való találkozást. A megkínzott asz-
szony, az első pillanatokban tett hevesebb kifaka-
dásai óta egyetlen szóval sem panaszkodott
férje ellen, akit, úgy látszik, most is nagyon szer-
tet. Inkább azon csodálkozik, hogy férjét miért
vitték fogházba, amikor azzal az orvosoknak kel-
lene foglalkozniok. *Parat* egészségi állapotát az
évek hosszú során át nagy mértékben élvezett kre-
otkeverék ásta alá, amelyet a gyógyszerész husz
év óta rendszeresen fogyasztott. *Parat* a rendőrsé-
gen kijelentette, hogy felesége sohasem tiltakozott
a meglánczolás ellen. Ő pedig azóta egyáltalában
nem verte az asszonyt, sőt azt rendszeresen virá-
gokkal és csemegékkel halmozta el.

— Nincs más férfi, aki jobban istenitné nejét,
mint én, — mondta a rendőrségen.

— Munkágyűlés. A budapesti fuvarozó- és
teher szállító-munkások vasárnap délután az egyik
városligeti vendéglő kerthelyiségében nyilvános
gyűlést tartottak, amelynek napirendjén a szak-
egyesület feloszlata és a politikai helyzet volt.
Szahados Zádor, a pártvezetőség kiküldöttje hosz-
szabb beszéd keretében ismertette a fuvarosmun-
kások szakszervezetének felállítását. Felhívta
a munkásságot, hogy hivatkozással a miniszterel-
nöknek az egyesületi és gyűlékezési jogról tett
nyilatkozatára, kérjék meg küldöttségben, hogy
az egyesületet állítsa vissza. Végül Kowly And-
rás elnök indítványára elhatározták, hogy a szak-
egyesület visszaállítása érdekében küldöttséget me-
nezzenek a belügyminiszterhez. A földmunkások
és napszámosok délután szintén tartottak nép-
gyűlést az egyik népszínház-utcai vendéglőben.
A gyűlés szónoka Kövesi Gábor volt, aki beszéde-
ben elítélően nyilatkozott az új pártalakulásról, a
kormányának a választói jog kérdésében elfoglalt
álláspontja miatt.

— Egy tudós öngyilkossága. Egy szanató-
riumban ma revolverrel halántékra lötte magát
Kublin Zsigmond 57 éves csillagász, aki három hó-
nappal ezelőtt súlyos gyomorbaja miatt vonult be a
szanatóriumba. Nagy gondal ápolta őt dr. *Rács*
Hanna, Jakab igazgató orvos-felesége, de az álla-
pota alig javult. Rettenetes baja, a gyomorfekély,
állandóan borzasztó fájdalmakat okozott. Ma haj-
nalban fuldoklási roham lepte meg s hosszú ideig
tartott, amíg magához tért. Ugy látszik, régen ké-
szülődt már az öngyilkosságra, mert mindenről
intézkedett s a vagyonát is fölosztotta már a roko-
nai között. A *Hamburger*- és a *Forbáth*-család tag-
jai kapták meg a pénzt s az értékpapírokat, magá-
nak pedig csak annyit tartott meg, amennyiből a
szanatórium kezelés három havi költségét fődöz-
hette. Az öreg ur ma reggel bezárta szobája ajtaját
és a titokban, érthetetlen uton-módon szerzett re-
volverrel föbelötte magát. A golyó átfurta jobb ha-
lántékát és rögtön megszabadította szenvedéseitől.
Értesítették a rendőrséget s *Kublin* holttestét a
törvényszéki orvostani intézet boncoló-termébe
szállították. *Kublin* Zsigmond Európaszerte ismert
tudós volt. Számos német könyvet írt és előkelő
tagja, alelnöke is volt a heidelbergi nemzetközi
csillagvizsgáló egyesületnek. *Kublin* ezenkívül
bankbizományi üzletekkel foglalkozott s ilyen mó-
don nagy vagyont gyűjtött.

— Magyar zsebmetszők Berlinben. A télkert-
ben elfogtak két magyar zsebmetszőt. A titkos-
rendőrök megfigyelték a ruhatarban, amint két
fiatalember az öltözőkő férfiak zsebeit kifosztogatta.
A két tolvaj eleinte alnevet mondott, de
rájuk bizonyították, hogy az egyiket *Lux*nak hív-
ják, a másikat *Friedmann* a neve és mind a ket-
ten Budapestről valók. Megmotozásukkor sok kül-
földi pénzt találtak náluk.

— A család „szellem.” Newyorkban a Harvard-
egyetem egyik tudós tanára nemrég leleplezte
Palladino Eusapia hírneves olasz médiumot, akinek
Európában sikerült oly tudósokat félrevezetnie,
mint *Lombrosot* és *Flammariont*, akik ismételtelen
résztvettek a titokzatos leány széanszain és kije-
lentették, hogy a leány oly erők birtokában van,
amelyek az ismert természeti törvényekkel meg
nem magyarázhatók.

Carrington Hereward, aki egész könyvet írt a
médiumról, elvitte *Palladino* Eusapiát Newyorkba,
ahol kezdetben színtén nagy szenzációt keltettek
széanszai, amelyekben a médium által megidézett
John nevű szellem asztalt táncoltatott, hárfát
pengetett és egyéb tehetségeit mutatta be. Mint-
hogy az előadások nagy feltűnést keltettek, meg-
hívták az egyik előadásra *Münsterberget*, a Har-
vard-egyetem tanárát, hogy ő is meggyőződést sze-
rezen arról, hogy a széanszokon valóban a szelle-
lem dolgozik. *Münsterberg* ugyanis a hitetlenek
közé tartozott és nem titkolta, hogy humbugnak
tartja az egészet. Az első napon az előadás előtt
a médium kijelentette, hogy a szellem csak akkor
jelentkezik, ha az asztalra tett kezek egy meg nem
szakított lánczot alkotnak. *Münsterberg* összebe-
szélt a szomszédjával s már az első széansznál meg
állapították, hogy a láncz megszakítása csak akkor
befolyásolja a szellemeket, ha a médium a meg-
szakítást észreveszi. Az igazi leleplezés azonban
egy későbbi széanszon történt. *Palladino* Eusapia
Münsterberg tanár és egy ismert tudós között ült.
Két kezét szomszédjai tartották, két cipőjét pedig
szomszédjai lábára tette. Ekkor elkezdett dolgozni
a szellem. Mindenekelőtt *Münsterberg* oldalát és
cipőjét kezdte csipkedni s *Münsterberg* tisztán
érezte az ujjak érintését. Azután az asztalt kellett
volna fölemelnie, de ebben a pillanatban a mé-
dium felkiáltott. *Münsterberg* utasítására egy
ember besompolygott a szobába s anélkül, hogy a
médium észrevette volna, az asztal alá feküdt. Ez
az ember azután, amikor a szellemnek föl kellett
volna emelnie az asztalt, megragadta a médium —
lábát. Kiderült, hogy *Palladino* Eusapia a széansz
alatt észrevétlenül kihúzta a jobb lábát a cipőből
s a lábával dolgozott azután a szellem helyett.
Münsterberg oldalát is a lába ujjával érintette
meg, ami nem volt éppen könnyű feladat, mert
közben felső testével nem mozdulhatott, különben
szomszédjai észrevették volna a dolgot. Valószínű,
hogy bal lábán egy szög volt, amelyvel jobb ci-
pőjét leszorította, miután kihúzta belőle a lábát.

— A Házartás. A magyar asszonyok lapja, a
„Házartás” — legújabb száma ma jelent meg
Urainé *Hentaller Lilly* szerkesztésében — már nél-
külözhetetlen tanácsadója a háziasszonynak. Segíti
a konyhán, a szobában, a gazdaságban, a baromfi-
udvaron, a méhesben, ezenfölül pedig szórakoztatja
regényekkel, novellákkal, verssel, divatcikkekkel és szin-
házi történetekkel. Mutatványszámot kívánatra in-
gyen küld a kiadóhatal (VI., Aréna-ut 68.)

— A Cunard gőzöse Fiumében. A „Saxonia”
14.600 tonnás kettőcsesavaru Cunard gyorsgőzös
február 26-án, szombaton délelőtt indul Fiuméből
Palermóba, Nápolyba és Gibraltárba. A hajó gyö-
nyörű termekkel (ebédlő, társalgó, dohányzó) to-
vábbá hideg és meleg fürdőszékkel, villamos világi-
tással, stb. van ellátva és széles fedett sétafelület-
tel bír. Utazási díjak ellátással együtt: I. osztály
Palermóba 96 — korona, Nápolyba 144 — korona,
Gibraltárba 264 — korona; II. osztály Palermóba
72 — korona, Nápolyba 96 — korona, Gibraltárba
168 — korona. A gőzös Palermóban márczius 1-én,
Nápolyban márczius 2-án és Gibraltárban már-
czius 5-én esedékes. Az utasok feladásra szánt pod-
gyászat 240 kilogramm a társaság díjtalanul szál-
litja. Bármelyik út tetszés szerinti kikötőben meg-
szakítható és egyes utakra szóló jegyek is kapha-
tók, amelyek árában, valamint a körutazási jegyek
árában az ellátás költségei befoglaltaknak. Dövéb
felvilágosítást nyújt az „Adria” m. kir. tengerhajó-
zási r.-t. Fiumében, az *Adria* személyszállító osz-
tálya Budapesten (V., József-tér 1.), az „Idgen-
Forgalmi és Utazási Vállalat r.-t.” Budapesten
(IV., Vigadó-tér), és az összes külföldi Cunard-
ügynökségek, valamint az összes körutazási me-
netjegyirodák.

— Nászajándékok, jegygyűrűk legelőnyösebben
Polgár Kálmán műorás ékszerterelepen, Budapest, VII.,
Erzsébet-körút 29. I. em. szemeltek be. Nagy képes
album-árjegyzék bérmentve küldetik.

— Magyar merénylő letartóztatása Drezdában.
Még 1908. májusában történt a hentesegedek
sztrájkja alkalmával, hogy a sztrájkolók *Fröhlich*
Rezső vezérletével revolveres támadással ostromol-
ták meg *Kozalik Márton* hentes *Lujza*-utcai üz-
letét. A zavargók golyói megölték *Matuska Sándor*
hentesegedet. *Fröhlich* és tizenhárom társa ügyében
most már a másodfokú bíróság is ítéletében kiszab-
tott több évi börtönt. A társaságból egyedül *Szabó*
Mihály dunavecsei születésű, 24 éves cipőfelfőrsz-
készítő hiányzott, aki külföldre szökött. A budape-
sti rendőrség megtudta, hogy *Szabó Mihály* Drez-
dában *Kondor Bernát* újságíró álnéven tartózkodik
és ott is agitálással foglalkozik. A rendőrség táv-
irati megkeresésére tegnap a drezdai rendőrség le-
tartóztatta *Szabót*.

— Halálos végű játék. A rákospalotai Határ-
ut mentén tegnap két kis gyermek, *Erdélyi József*
cipész *Anna* nevű kis leánykája és *Finta Ferencz*
napszámos *Sándor* nevű fia, játék közben meg-
gyújtották a száraz füvet. A fü nagy lánggal égett,
amely belekapott a kislány ruhájába. Égő ruhájá-
val a leány futásnak eredt. Mire a ruhát letétek
róla, a szerencsétlen kislány súlyos égési sebeket
szenvedett, annyira, hogy még az éjjel szüleinek
Határ-utca 5. szám alatt lévő lakásán behalt
sebeibe.

— Egy hajó sorsa. Emlékezetes még az a vi-
lágraszóló baleset, amely a „*Principezza Jolanda*”
nevű hatalmas oceánjáró gőzös vízrebocsátásánál
az olasz tengerészetet két évvel ezelőtt a genuai ki-
kötőben érte. A hajó ugramis alighogy lekerült
a hajógyár csuszatójáról, rövid néhány percig
himbálózott csak a víz felszínén és aztán hirtel-
en megdőlvé elmerült. Ez a váratlan és szo-
katlan katasztrófa nagy csapás volt az olasz ha-
jójépítőipar tekintélyére, mert a „*Principezza*
Jolanda”-ban a legtekélyesebb alkotást, szinte
nemzeti büszkeséget látták. A több milliónyi
költséggel épült óriási hajó megmentésére min-
den lehető kísérletet megtettek, de minden
erőlködés hiábavaló volt. A tenger állandó hull-
ámzása vastag fővénnyréteggel borította el a ten-
ger fenekén pihenő hajóóriást és minden részét át-
járta a víz szennyes áramlása. Az egyik k'váló
olasz mérnök indítványára aztán olyan kísérleteket
tettek, amely szerint levegővel telt vasgömbökkel
gondolták a víz alatt pihenő hajótestet kiemelni.
Ez a költséges próbálkozás azonban meddő ma-
radt. Nyolca hónappal ezelőtt végre úgy határo-
ztak, hogy a hajót, alkatrészeire szétszedve igye-
keznek majd felszínre hozni. A munkálatok végre-
hajtását a legkiválóbb genuai buvárokra bíz-
ták, akik csakhamar hozzá is láttak uchéz munkájukhoz.
Az eredményről most érdekes részleteket olvasunk
egy olasz hajózási szaklapban. E szerint a buvárok
vizalatt teljesítendő munkája azzal kezdődött, hogy
a hajó gépezetét részeire szedték szét s azokat dara-
bokban hozták fel a tenger fenekéről. Sikerült is
nekik már eddig a gőzös hatalmas kazánjait, mo-
torját és a gépezet egyéb alkatrészeit kiemelni. A
gépházban most még csak a két dinamógép, a ka-
zánház alapváza és a csavartengely maradt meg. A
felszínre hozott alkatrészeket kellő tisztogatás és
rendbehozás után fel forják használni. A hajótest
kiemelése azonban már nagyobb nehézséggel jár,
mert ennek szétszedését csak nagy erőfeszítéssel
végezhetik a víz alatt és a ráfordított munka költ-
sége nem éri meg a megmentett anyag értékét. A
Riva Trigoso hajógyár műszaki osztálya és mérnökei
most újabb módozatokon török a fejüket, hogy va-
lamiképpen felszínre hozhassák a tenger fenekén
nyugvó óriási hajótestet.

— Életuntak. Vasárnap délelőtt *Tóth Erzsé* 24
éves kávémérésben kiszolgáló leány *Német-utca*
15. számú lakásán gyufaoldatot ivott. A mentők a
Rókus-kórházba vitték. — *Franciscs Ferencz* 28
éves üzleti szolga *Szabolcs-utca* 15. számú laká-
sán karbololdatot ivott. A *Rókus-kórházban* ápol-
ják.

Salgótarjáni,
petrozsényi és porosz szenet és
légszeszgyári pirszenet szoba-
fűtési célokra, pirszengyári pir-
szenet központi fűtésre szállít.

SALAMON JAKAB és Tá

Budapest, V., Erzsébet-tér 5.

TELEFON:

73-96, 73-97, 73-98.

— A szerelmes rendőr. Lovász Sándor 1702. számú rendőr albérlésben lakott Teleky Jánosné, született Csallós Erzsébet harminczéves virágárusnő, Mátyástér 1. számú lakásán. A rendőr szerelmes volt a háziasszonyába s már körülbelül két év óta tartott a nagy szerelem, amikor Lovász megtudta hogy az asszony megcsalja. Ma reggel félöt órákor lesbe állott a Népszínház-utca és Nagyútváros-utca sarkán. Nem kellett soká várni. Telekynek egy fiatalember karján jelent meg. Ez annyira felbőszítette a rendőrt, hogy kardot rántott és kétszer fejbévágta az asszonyt, aki vértől elborítva összeesett. Sérülését a mentők bekötötték, azután lakására vitték. A rendőr ellen megindították az eljárást és nyomban felfüggesztették állásától.

— Villamos elgázolás. Vasárnap este a Fehérvári-ut 124. számú háza előtt a közúti villamosvasutársaság egy kocsija elütötte Kovács Dezső gyárimunkást, aki több helyen zúzódásokat szenvedett.

— Lelőtt munkás. A Kálvária-téren vasárnap hajnalban Vörös György 42 éves géplakatos ittas állapotban belekötött Kaszék Ferencz gázunkásba. Ez egy ideig tűrte a sértegetést, csakhamar azonban, hogy elejét vegye a további inzultusoknak, arczul vágta a kötekedőt. Vörös György erre kúrntotta zsebéből Browning-revolverét és rásütötte Kaszékra. A golyó a szerencsétlen ember hasába furódott. Mire a mentők a helyszínére megérkeztek, Kaszék belehalt sebébe. Merénylőjét letartóztatta a rendőrség.

— Tűz. Krén Pál Kaszás-utca 5. szám alatt levő pajtája, amelyben nagymennyiségű széna és szalma volt, eddig meg nem állapított módon kigyulladt és porrá égett. A tűz átterjedt a szomszéd telekre is, ahol két hatalmas kazlat emésztett meg. A kár meghaladja a 14,000 koronát.

— Fővárosi Orfeum. Csütörtökön és szombaton megismétli az igazgatóság a délutáni előadásokat Bernardi fellépéssel, mert a fővárosi közönség szívesen fogadta ezt az újítást és az eddigi csütörtöki és szombati előadások alkalmával zsufolásig töltötte meg a nézőteret. E rendkívüli Bernardi-művészek népszerűsége vetekedik a rendes vasárnap délutáni előadásokéval, melyeken Bernardi természetesen szintén fellép. A művész óriási fizikai munkát fejt ki azért, hogy nehéz és sokáig tartó produkcióját a délutáni előadásokon is bemutatja. Esti előadásokra általában csak napokig előre lehetséges jobb helyet biztosítani, de czélszerű a délutáni előadásokra is jó előre megváltani a jegyeket, mert azok is az utolsó helyig eladott nézőterek előtt folynak le.

— Halálozás. Schulz Vendel Gyula szent-benedekrendi áldozópap február 19-én meghalt Ti. hanyban.

A kerepesi-úti temető halottasházából ma délután helyezték örök nyugalomra özevgy *Sennelweiss Ignác*-né, született *Szemerényi Mária*-t, a néhai nagy hírű orvosprofesszor nejét. A szomorú alkalomra a halottasház előcsarnokában az elhunyt matróna legközelebbi rokonain kívül ott volt férjének néhány jóbarátja, kollégája és tisztelője, báró Müller Kálmán főrendiházi tag, *Moravcsik Ernő* Emil, udvari tanácsos, *Bókay Árpád*, *Bókay János* egyetemi tanárok, a Szemerényi, Szandtner, Lehoczy és Valtier-családok tagjai. A gyászszertartást Kovács Kálmán lipótvárosi plébános celebrálta nagy segédlettel.

Gulácsi József, a magyar szabadságharcnak kimagasló alakja, aki a Károly-huszárezredben szolgált, 83 éves korában Nagykőrösön meghalt. Gulácsit a turai véres ütközetek alkalmával a Dembinszky tábornok mint híres, bátor harcos, a hosszan elterülő csatározási terepnek az egyik szélétől a másik szélére hirtördő futárnak jelölte ki, mely alkalommal a vasas-némek által megtámadott báró Sennyey Alfréd württembergi huszárszázados a biztos haláltól megvédte. Utolsó útjára nagyszámú közönség és honvéd bajtársai igaz részvéte kísérte.

Özv. Prohászka Mihályné, szül. *Gagitser Anna* február 18-án, életének 77.ik évében meghalt Budapesten.

Cseh Kiss János, volt 48-as honvéd, 88 éves korában Enyingen meghalt.

Id. Fülöp Pál, tekintélyes czeglédi birtokos, aki a turini százas küldöttségnek is tagja volt, 76 éves korában Czegléden meghalt.

Petráss Imre temesvári t. főszolgabíró 41 éves korában Temesváron meghalt.

Roos Adolf bányatulajdonos Sátoraljaújhelyen meghalt.

Pap József 70 éves korában Gyulán meghalt. Holttestét Szegedre szállítják és ott helyezik örök nyugalomra.

Dr. Szlammer Ágoston, a Máv. szegedi üzletvezető-sége jogigyi osztályának főnökhelyettese, 43 éves korában meghalt Szegeden.

Tiltscher Gyula járási számvevő Gyergyóújlakon meghalt; holttestét Gyergyószentmiklóson helyezték örök nyugalomra a város előkelő közönségének részvéte mellett.

Caesan Gyula nyug. főorvos 71 éves korában Sopronban meghalt.

Fekete Adolf 55 éves építési vállalkozó Budapesten elhunyt.

Tokaji Oláh Károly nyugalmazott honvédszázados, városi tanácsos és színházi főfelügyelő 52 éves korában Debreczenben meghalt. Az elhunyt több kulturális egyet és intézmény alapításában vett részt. Oláh Károly a városi muzeum igazgatója is volt.

Bogovics Imre néhai horvát politikus és író 6v. vegye, szül. *Lentulay Julianna*, ma 85 éves korában Zágrábban meghalt.

x A kék fényvel való kezelést dr. Kaiser bécsi orvos vezette be az orvosi gyógykezelésbe. Hatása a villamos fényugarak vegyi tulajdonságán alapszik, mely különböző baktériumoktól a létfeltételt megvonta. Ezért a bőr, a csontok és haj bacilláris megbetegedéseknél (bőrfaulak, maíacs bőrbetegségek, hajhullás, kopaszág, továbbá a csontok és izületek tuberkulotikus megbetegedéseinek alkalmazható. Dr. Kaiser több esetet közöl, melynél kifejezett tudóvész volt, jelen s kék fényre javulás volt elérhető, amennyiben a kópetből a bacillások eltűntek és a betegek erőbeli állapot gyarapodott. Budapesten dr. Hönig Izso alkalmazza gyógyító intézetében (Károly-körut 24.) ezt a kényelmes és teljesen fájdalomtalan kezelésmódot.

x Bob hashajtó a legkellemebb, 10 fillér.

x Fodor-féle vívőterem a Koronaherceg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vívőterme. Különös gond fordították a gyermektorna- és vívásra.

x Szép a hajusz Hajdúsági pedróvel.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

(*) Opera. Falken Maryla asszony tegnap este Tosca czimszerepében folytatta vendégszereplését. Eddig ismert szerepei között ez volt legsikeresebb alakítása. Ezúttal ugyanis teljes realizmussal meg akarta játszani szerepét és a hatás kedvéért énekében eltörülte azt a határt, amely a művészetet elválasztja a hangulatok, a drámai kitörések, a féktelen szenvedély ábrázolásától. Ahol nem győzte hanggal, ott szabad volt ezúttal kiabálnia, ahol pedig elmaradt az érzések finom árnyalása, az előadás fényre, ott a művészno realiztikus kitörésekkel uralkodni próbált és ahelyett, hogy Toscát Puccini felfogása szerint énekelte volna, inkább arra szorított, hogy Sardou felfogása szerint megjátszsa a drámai szerepét. A közönség belement a művészno intenzióiba, szemelt hunyt az énekesnővel szemben és az erős vonásokban megrajzolt alakítást megtapsolta. A többi szereplők közül Takács mesteri Scarpiája, Lunardi jeles hangu Mariója és Hegedűs karakterisztikus alakítása érdemelnek említést.

e. a.

(*) Zenekari hangverseny. . . . Nem: *Dohnányi Ernő*. Ő jelentette a ezimen a *Zeneakadémia tanári zenekarának* hangversenyén, és ez a mai koncert tulajdonképpen nem is a tanári zenekarnak, de *Dohnányi Ernő*nek a koncertje volt. Az embereket, akik már rájöttek arra, hogy e. a. derék tanári zenekar oppenséggel nem ér semmit, ellenben *Dohnányi Ernő* nagy, igen nagy művész, az a program esalta a Zeneakadémiába, amelyen kétszer volt nyomtatva *Dohnányi* neve. Egszer a zongoraművész *Dohnányi*é, egyszer a komponista *Dohnányi*é. A zongoraművészszel meglehetősen mostohán bánt el a zenekar. Rosszul szóló, üveges hangu *Bösendorfer*-zongorát adtak alája, amelyen csak *Dohnányi Ernő* tudta kiharozni *Beethoven* es-dur koncertjét ilyen puhán, ilyen éneklő lágyssággal. A tónust valósággal kiesalta a hangszerből, azt a csodálatosan zengő, kantilénás zongorátónust, amely-nél szebbet még nem hallottunk. Mintha száz láthatatlan csuda-gége dalolna ki a hurokból, ugy hangzik a hangszer *Dohnányi* keze alatt. Ez a szimpompás tónus, ez a végtelenül puha billentés volt az, ami a legelső örvendő csodálkozásunkat fölkeltette. Aztán jött a többi. Jöttek az új szenzációk. Az új élvezetek. A stílus: — ez a nemes, megtisztult stílus, amely fölemelkedett a Mesterhez, magába szitta a művészetét és adta vissza nekünk puritán egyszerűséggel. Az elmélyedés: — ez a lemerülés a

mélységekbe, honnan csiszolt gyómantot hozott föl.

A magáért való művészet: — az interpretátornak ez a gyönyörűsége, amely viszi a muzsikust és játszatja nem a közönségnek, hanem magának, csak magának. Így játszott *Dohnányi*. Legszebben az első tételt hozta ki, de nagy volt a második és harmadik részben is. A zenekarkíséret szerencsére könnyű és egyszerű, nem ronthatott sokat. — A *Beethoven*-koncerttel megcsinálta már magának a hangulatot *Dohnányi*, a zongorás, *Dohnányi*nak, a zeneszerzőnek. Négy-tételes „Suite“-jét mutatták be ma este. Érdekes munka, jórészt értékes is és szerző friss, invenziótól buzgó talentumát dokumentálja. Az első tétel korályszerű, ima-hangulatu témával kezdődik, amelyet először a fuvások hoznak, majd a vonások vesznek át. Nemeokára érdekes, gyorslűktetésű téma hangzik föl a klarinéton, — két üstdobütéssel átrendül a zenekarra, amely vándtató tempóra hozza ujra. Az egész tétel rendkívül mozaikyszerű, nincs benne semmiféle egység. Összeállóbb és erősebb építésű a második tétel, amely csupa szimpompa, — a hangszerelés raffiniériája valóságos színorgiát hoz a zenekarba. A harmadik tétel a legerősebb: mélységes lírája van és — egy gyönyörű hegedűszólója. Csupa szív, hangulat ez a tétel, minden modernsége dacára is egyszerű és sima. Az utolsó részben mintha valami szláv hatást lehetne megérezni, pompás táncztemái különben egy kicsit szimpadiasak, hogy ugy mondjuk: patetikusak és érdekesen sejtetik a drámai zenészt. *Dohnányi* Suite-je csupa invenzió, ötlet és eredetiség — hangszerelésben is, melódikában is. Nem nagyon merész, — csak a hangszerelésben mer *Dohnányi*, melódikában megtartja a széles, magukat teljesen kiélő melódiákat. A Suitet, amelyet a szerző maga vezényelt, (jól és ez meglátszott a zenekaron) nagyon melegen fogadta a közönség és lelkesen ünnepelte *Dohnányi* Ernőt. A zenekar előadta még *Mendelssohn* „Meeresstille und glückliche Fahrt“-ját és *Rubinstein* „Oceán“ szimfóniájának első tételét. Rosszul játszottak. *Pepper* *Dávid* vezényelt. (de.)

(*) Az Operaházban holnap, kedden *G. Falken Maryla* asszony, a drezdai udvari operaház művésznoje fellépésével „A zsidónő“ című dalmű kerül színre. *Brogni—Erdős*, *Lipót—Pichler*, *Ruggiero—Váradi*, *Alberti—Mihályi*, *Eléázár—Déri*, *Eudoxia—Szilágyiné*, *Reha—G. Falken*, *herold—Ney B.* Vezényel *Benkő Henrik* karmester. Rendező *Alszevgy Kálmán* főrendező. (Évi bérlés 38, rendes helyárok.) — Szerdán *Kurz Zelma* es. és kir. kamaranékesnő a Budapesti Poliklinikai Egyesület javára elénekli a *La Traviata* (A tévedt nő) czimszerepét, kivüle *Berts*, *Valent*, *Arányi*, *Takács*, *Kornai*, *Hegedűs*, *Szendrói* és *Pichler* vesznek részt az előadásban, melyet külön felemelt helyárrakkal (Általános bérlétszűnet) tartanak meg.

(*) „A makrancos hölgy“ a Neuzetiben A Nemzeti Színházban ma este ismét *Schakespeare* bámulatos szépségű vigjátéka „A makrancos hölgy“ került színre *Cs. Alszevgy* Armával és *Pethessel* a főszerepekben. Az előadásnak különös érdekességet kölcsönzött *Várady* Arankának Bianca szerepében való bemutatkozása. A fiatal művésznek páratlan finom játékkal s elragadó kedvességével a női gyöngédség mintaképét a közzelhető legideálisabban alakította. A közönség lelkes tapsal adott kifejezést elragadtatásának s a művésznot többször a lámpák elé szőllította. A darab többi alakjait a közönség által már jól ismert kitűnő művészgárda kreálta.

(*) A Góth-pár Aradon. *Góth Sándor* és felesége, *Kertész Ella*, a kiváló művészpár két hét óta Aradon, *Szendrei Mihály* színházában aratja diadalait. A művészpár tizenhárom napon belül tizenegyszer lépett fel a Vígsház repertoár-darabjaiban és mindenkor óriási sikert aratott. A színház, a felemelt helyárok dacára, mindannyiszor zsufolásig megtelt előkelő közönséggel. Aradról a művészpár Szegedre utazott, ahol most kezdi meg nyolcz napra terjedő vendégszereplését. Szegeden is, épp ugy, mint Aradon és Kolozsvárott,

Reggelizés előtt fél pohár
SCHMIDTHAUER-féle

használatára valódi áldás gyomerebajosoknak és székszorulásban szenvedőknek

Igmándi

keserűvíz

az elrontott gyomrot
2—3 óra alatt tel-
jezőn rendbe hozza.
Kis üveg 40 fillér,
nagy üveg 60 fillér.

a közönség elővételben megvásárolta az összes jegyeket, úgy, hogy a Góth-pár szegedi vendégszereplése is a teljes anyagi és erkölcsi siker jegyében fog lefolyni.

(*) **Kamarazene.** Vasárnap estére újra eljött hozzánk a *brüsszeli kvartett* és az a művészet, amelyet magukkal hoztak, ma is végtelenül finom, megérzéseken átszűrűt és kristályossá tisztult volt. A kamaramuzsika intimitását soha nem éreztük meg annyira, mint a brüsszeli játéknál keresztül. Ez a művészet finomságban szinte lehelletszerű, a kamarazene közvetlenségét a maga differenciálódott szépségében átértéztető és nemes, mert virtuozhoz semmi köze. Az egység nem tör ki egyik instrumentum sem, alig halljuk az első hegedű erőteljes, vezetésre született vonását vagy a cselló meleg, érzékeny szép tónusát, nem hallunk csak egyetlen hangszert: a kvartettet. A négyet, amely egy. És elfelejtjük megcsodálni még a megcsinálásbeli tökéletességet is, csak érezzük, hogy ez a kamarazene, az intím, a hozzánk szóló, a nemessé emelkedett. Mindenkihez szól, modernül, vértől pezsgőn hangzott Mozart c-dúr vonósnégyese (Op. 17.) és a „diszsonanciák“, amelyek valamikor olyan merészen hangzottak, enyhén, lágyan simultak a lelkünkbe. Ahogyan a brüsszeli élénk hozták a „Dissonanzen-kvartett“-et, az nem volt finomkodás, „csipkés“, biedermeier, rokokó vagy egyéb Mozart-iskolásság: egy stílusban fejlődött ki: a zene kammerpiel-i stílusában. Mozart után Dvorák c-dúr kvartettjének lázas temperamentuma tette forróvá a termet. Az utolsó tétel ágaskodó, föltörő fortissimojánál zenekar harsogása zugott a négy hangszerből, Dvorák muzsikájának minden szellemessége, ötlete elpattant, — még a szláv karaktert is meg tudták érezni és éreztetni a brüsszeli. Befejezésül Brahms g-moll zongorkvartettjét szólaltatták meg: a zongorapartiet dr. Adler Mihályné asszony játszotta. Beilleszkedett, nem pontott, nem ritt ki és ez — a brüsszeliéről lévén szó — nagyon sokat, igazi kamaramuzsikusi talentumot jelent. Gyönyörűen szól a hatalmas konstrukciója, munka, amelynek minden mély szenvedélye (az intermezzóban), dinamikai finomsága és fölépítésbeli monumentalitása kihangzott. Sok közönség volt és meggyőződésből lelkesedett. (d.)

(*) **A „Masamód“ szereposztása.** Heltai Jenő új vigjátékát, a „Masamód“-ot pénteken, a hó 25-én mutatják be a Vigszínházban. A nagy érdeklődéssel várt újdonság szereposztása a következő: Gróf Rátóti Iván; Fenyvesi Emil, Ádám Béla; Hegedűs Gyula, Mák István; Szerényi Zoltán, Arthur; Tihanyi Miklós, Szekeres; Tanay Frigyes, A direktor; Vendrei Ferencz, Kalotaszegi Vilma; M. Harmath Hedvig, Bója Irén; Kornai Berka, Kranz Klári; Hegedűs Gyuláné, Rácz Elza; Komlósi Ilka, Özvegy Adánné, Kiss Jolán, Berényi; Sarkadi Aladár, Madlame Zefiriné; Haraszthy Hermin, Mari; Kész Rózsi, Jóska; Kassay Győző, A soffőr; Győző Lajos, Főpinczér; Bárdi Ödön, Egy munkás; Dayka Balázs, Matröz; Harsányi Rezső.

(*) **Shakespeare-matiné.** A Nemzeti Múzeum dísztermében érdeklődő nagy közönség jelenlétében folyt le a harmadik Shakespeare-matiné. Az első felolvasó Kalona Lajos egyetemi tanár volt, aki Shakespeare Cymbeline-jének ismertetése, főbb személyeinek jellemzése és a mese szálainak szétbontgatása után még Cymbeline színpadi sorsáról is megemlékezett, megemlítvén a múlt század hetvenes és nyolcvanas éveiben ez iránt Budapesten és már előbb (1876-ban) Kolozsvárott tett kísérleteket. A nagy tetszéssel fogadott előadás után Sz. Varsányi Irén lépett a dobogóra és nagy művészettel adta elő Cymbelinének az Imogen és Basanio között lefolyó páros jelenetét. A közönség viharos tapsal és éljenzéssel köszönte meg a művésznőnek a ritka élvezetet. Végül Radó Antal olvasta fel „A nevek Shakespeare-nél“ című

dolgozatát. Az előadást nagy tetszéssel fogadták. A legközelebbi matiné a jövő vasárnap lesz.

(*) **Kamarazene-matiné.** A Magyar Vasúti és Hajózási Klub vasárnap délelben rendezte IV. kamarazene-matinéját, melylyel matinéinak czidei sorozatát bezárta. A klub e matinék rendezésével nagy érdemeket szerzett a kamarazene terjesztése körül. Vasárnapi hangversenyének kimagasló száma Schubert örökbeesü, dallamos „Forellen-Quintett“-je volt, melynek vezető szólóamat két ismert és kedvelt művésznő: Halász-Schüller Olga (zongora) és Bartók-Goldmark Kornélia (hegedű) játszotta. Méltóan egészítették ki az ötöst Goldmark Sándor, a viola mesteri kezelője, Scharl Gyula, ki szépen játszotta bájos cello-szólóját és Mytles József ügyes contrabass-játékos. A másik kamarazene-szám Mozart D-dúr vonósnégyese volt, melyben Hermann Sándor (I. hegedű), Plán Jenő (II. hegedű), Zsizsmann Rezső (viola) és Hajdu István (cello) brilláns összjátékkal juttatták érvényre a mű sok szépségeit. A két mű között operánk bájos, fiatal énekesnője, Dömötör Ilona hallatta mezzoszopránját és érzésseljes előadását, melylyel „Gioconda“ nehéz áriáját énekelte. Végül Strauss R. és Csiky János egy-egy dalával ragadta magát a nagyszámú közönséget, mely az összes szereplőket zajosan megtapsolta.

(*) **Somogyi Mór növendékei.** Somogyi Mór zongoraművész konzervatóriumának növendékei vasárnap tartották meg a harmadik növendék-hangversenyüket az intézet hangversenytermében, és a hangverseny valóságos oázis gyanánt hatott a szokványos növendék-hangversenyek sokaságában. A legkomolyabb művészi törekvés, legnemesebb irányú zenei nevelés jellemezte azt. A zongora-kiművelési osztályban egy stilszerűségben, valamint magasabb technikai fejlettség tekintetében kiválóat nyújtottak: Sapirer Blanka, Haydu F-moll változataival; Zajic Melanie, Liszt VIII-ik rhapsodiájával és különösen Somogyi Adrienne, Liszt Rigoletto ábránd művészi fejlettségű interpretálásával, de nemkülönben kitűntek Schlesinger Olga, Barber Ilona, Bréc Erzsébet és Rosner Paula. Somogyi B. Carola operanékesnő növendékei közül Kőszeghy Irén gyönyörű szopránjával és mélyen átértett előadással keltett mély hatást; szép sikert aratott még Pódraczkay Ilona a Bibliás ember áriájával. A hegedű-osztálybeliek is kitettek magukért, így dícséretet érdemelnek Gundrum Akos, Signer Richard, Vajda Jenő és Joffe Arnold. A többi közreműködők is egytől-egyig tamuságot tettek az intézet kiváló oktatói rendszeréről. Közkívánatra Somogyi B. Carola operanékesnő énekelte Delila áriáját nagy művészettel és végül Somogyi Mór érdemdús igazgató egy Liszt-szerzemény virtuóz előadásával gyönyörködtette a nagy számban megjelent előkelő közönséget, valóságos tapsviharokat váltva ki.

(*) **A „Gígesz és Tudó“ bemutatója.** A Magyar Színháznak szombaton, a hó 26-án színrekerülő újdonsága, Homonnai Albert Gígesz és Tudó című 3 felvonásos tragédiája, amely egy grandiózus szerelmet hoz színpadra, foglalkoztatja Márkus László rendezővel az élen, a színház legjobb erőit. Holnap, kedden „A sötét pont“ van műsoron, szórdán és pénteken „A kuruzsló“-t adják, esütörtökön Szemere György nagyszabású színjátéka, az „Ó!“ kerül színpadra.

(*) **Felolvasás.** A Krisztinavárosi Kaszinó szombaton hangversenyyel egybekötött Működés-télyt rendezett a gyermekek részére. A hangversenyen Haraszthy Szederkényi Anikó írónő „A zöld papagály“ meséjét olvasta föl az apró hallgatók nagy tetszésére. Vasárnap 20-án délután pedig Haraszthy Sziklós, az ottani szabadiskola meghívására „A modern nő“ tartott nagyhatású előadást.

(*) **Az Országos Színészegyesület.** Az Országos Színészegyesület tanácsa a hó 22-én, kedden délután 3 órakor rendkívüli ülést tart a színház-palotában. A tanácsülésen a közgyűlésre beérkezett indítványok tárgyalását folytatják.

(*) **Az Akadémia I. osztálya** ma délután Goldzieher Ignác elnökségével felolvasó-ülést tartott. Elsőnek Hegedűs István olvasta fel „Sylvester János latin költeményei“ című értekezését. A tetszéssel fogadott előadás után Vértess Jenő vendég mutatta be „Czakó Zsigmond“ című értekezését. A vendég felolvasót a megjelentek megjelönték. A felolvasó-ülés után zárt ülést tartott az osztály, amelyen folyó ügyeket tárgyaltak.

(*) **Szerződötések.** Szeptember kezdettel újabb a következő szerződötések történtek a vidéki színházaknál: Krcsányi Ignác, a budapestvári színház igazgatója szerződötte Balázs Bálint barito-

nistát. — Mezey Béla, a győri színház igazgatója Rónay Imre operette-buffót. — Krómer Sándor, a szabolcai színház igazgatója Szalma Sándor baritonistát, Telckán Valér tenoristát, továbbá Földes Imre segéd-színészt és Deli Juliska segédszínésznőt. — Balla Kálmán, a pozsonyi színház igazgatója Kódy Boriska anyaszínésznőt, Sándor Stefi operett-szubrettet és Gábor Ervin szerelmes színészt. — Palágyi Lajos, a miskolci színház igazgatója Sinkó Giza náivát, Turó Gabriellát és Rácz Károlyt. — Erdélyi Miklós, a nagyváradi színház igazgatója Debrecevi Gizát és Debrecevi Margitot. — Özvegy Makó Lajosné (Almássy Endre művezető-igazgató) a szegedi színházhoz Nagy Dezső operette-komikust és Roményi Sári énekesnőt.

(*) **Orgonahangverseny.** A deák-téri evang. templomban vasárnap, a Kőbányán építendő evang. templom-alap javára orgonahangversenyt tartottak, amelyen nagyszámú közönség jelent meg. Közreműködtek: Krammer Teréz és Venczell, az Operaház tagjai, Degel Frigyes, m. kir. zeneakadémiai tanár, Szikla Antal és Morascher Hugó karnagyok. A műsor kiváló gondallal volt egybeállítva és a közreműködők mindannyian valóban művészi előadásokban részesítettek a mély áhitatba méltó hallgatóságot.

(*) **Uj operák.** Montecarloban Massenet Don Quixotte című új operája szombaton este került színpadra először az ottani operában és nagy sikert aratott. — Strauss Oszkár A bátor Cassian című új operáját, amely a lipcsei városi színházban került először előadásra nagy sikerrel, a bécsi Operában is elő fogják adni. Strauss Oszkár a bécsi opera aranyaihoz képest a partitúrát át fogja dolgozni. — Strauss Richárd, a Salome és Elektra szerzője jelenleg egy új operán dolgozik, amelynek Ochs von Lerchenau lesz a címe. Az opera kiadási jogát már meg is vette egy berlini cég és egyegyed millió márkát fizetett le érte a szerzőnek.

(*) **A „Pesti zsidó“ bemutatója.** Városczerte nagy az érdeklődés Feld Mátyás a „Pesti zsidó“ című új bohózatának keddi bemutatója iránt. A zajos sikerűnek ígérkező újdonság teljesen új fényes kiállításban kerül színpadra. Különösen a „Chantecler“ madárjelmezű fognak feltűnést kelteni. Az újdonságban a színház legjobb erői vesznek részt. A darabot maga a szerző rendezte. „A pesti zsidó“ első tíz előadására jegyek minden elővételi díj nélkül már mártól fogva válthatók.

(*) **Hangversenyek.** A Művészet és Művelődés Magyar Nők Köre a hó 22-én, kedden d. u. fél 6 óra, kor Royal-szállóbeli klubhelyiségében (Erzsébet-körút 49.) olasz szurt rendez.

A Nemzeti Zenede cimbalom tanszakának növendékeivel a hó 20-án délután 5 órakor tartotta meg az évi hangversenyt Erdélyi Dezső tanár. Az előadottak közül felűnt Neubauer Irén, Mann Jolán és Kokony Anna hármas cimbalomjátéka. Igen szépen sikerültek a szólószámok is. Az ügyes betanításért elismerés illeti meg Erdélyi Dezsőt.

A nagyhirű berlini Klünger-vonósnégyes, holnap kedden tartja bemutató estélyét a Zeneakadémia dísztermében. Műsorán a következő művek szerepelnek: Brahms C-moll négyes, Beethoven C-dúr trió Beethoven C-moll négyes. A jegytekét a Harmonia árusítja.)

Mulatságok.

Ótórai tea. Az Erzsébetvárosi Kaszinó vasárnap délután rendkívül sikerült ótórai teát rendezett, amelyen a kaszinó tagjai nagy számban jelentek meg. Ott volt Molnár Viktor vallás- és közoktatásügyi minisztériumi államtitkár is, akit különösen arra való tekintettel hívtak meg a teára, hogy ő az iskolán kívüli közoktatás és így a munkásgimnáziumok szervezője, az összejáróvetel íszta jövedelmét pedig az erzsébetvárosi munkásgimnázium gyarapítására fordítja. Hat órákor kezdődött a hangverseny, amelynek keretében Vidor Ilonka, Róna Józsefné, Leopold Gyuláné, dr. Rácz Henrikné és dr. Spitz Tivadar arattak szép sikert. A hangverseny után kezdetét vette a tombola. A mulatság agilis hölgyrendező bizottsága lelkes tevékenységei fejtett ki. Kétféle óra után került a sor a tánczra, amely reggelig tartott.

A Kőbányai Kaszinó vasárnap este kabaréval egybekötött nagyon sikerült mulatságot rendezett. A kabarészámok között feltűnő sikert aratott Reiter János főhadnagy, ki büvészmutatványaival eragadtatta a közönséget. A dalias főhadnagy a hatalmas ovációval azzal hálalta meg, hogy a közönség közé ment és ott ismételte meg büvészmutatványait, amelyek Chvaliere Thornnak is dícséretére valának. Előadás után társas vacsora, majd reggelig tartó táncz következett.

A fűszerkereskedők vasárnap este sikerült bált rendeztek. Ott volt a kereskedővilág színe-java. Erkölcsi és anyagi tekintetben a múlt évi mulatságot messze túlszárnyalta az idei. A tiszta jövedelmét az egyesület segélyalapja javára fordítja a rendezőség.

Szmokingöltöny 40, prima selyem 45, béléssel 55 frt. Frakk, v. Ferencz József-öt. egészen selyembéléssel

legfinomabb angolelméből, csakis mérték szerinti, első-rangu kivitelben.

ZÉLINGER SAMU
angol készpénzrendszerű ural szabótermében
IV. ker., Belváros,
Magyar-u. 3., I. em, Kossuth Lajos utca mellett, — Telefon 46-59.

Nyilttér.

Provatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Most jelent meg!

HEMOPATIA

A vérgyógyítás és eredményei.

Érdekes, tanulságos népszerű orvosi könyv.

Ára füzve 1 K., diszkötésben 1 K. 60 fill.

Kapható minden könyvkereskedésben és a szerzőnél: dr. Kovács Izsó orvos. Budapest, V., Váci-körút 18. sz.

FŐVÁROS.

(Mulatóhely a Gellérthegyen. Egy vállalkozó a Gellérthegyen nagyszabású mulatót akar építeni s a mulatóra engedelmet kért a fővárostól. A tanács kijelentette, hogy semmiféle anyagi kötelezettséget nem vállal, de hajlandó a vállalkozóval tárgyalni, ha az konkrét javaslattal áll elő.

(Az artézi fürdő. Az artézi fürdő építésére felügyelő bizottság Vasillievits János alpolgármester elnöklésével ma tartott ülésén több munkára megartotta az árlejtést. A bizottság a homlokzat szobrasmunkáinak megrendelésével a képzőművészeti bizottságot bízta meg.

(Villamosvasut Gödöllőre. A Helyierdőkü vasutársaság kerepesi vonalát Mogyoródon át Gödöllőig akarja meghosszabbítani. A társaság most arra kéri a fővárost, hogy a köbányai alópályaudvar szomszédságában adjon neki telket teherpályaudvar céljára. Kérelmét azzal okolja meg, hogy a villamos vasut által átszelt vidékről az élelmiszert gyorsan beszállíthassa a fővárosba.

EGYESÜLETEK.

(A Szegénysorsu Gyermekegyes Nőket Segélyező Egylet, VII. Aréna-ut 7. sz., e hó 20-án tartotta rendes évi közgyűlését, amelyen Hoffmann Lázárt újból elnöknek megválasztották. A hölgybizottság élére Molnár Lipótnét és Klein Jenőnt választották meg. Örökös díszelnök Kisfalvi Jakab lett. Az egylet 610 szegény gyermekegyes nőt 5, 10, 15 és 20 koronás segélyben részesített, valláskülönbőség nélkül. A közgyűlés az egylet vezetőségének egyhangulag megszavazta a fölmérvényt.

(Az Országos Állatvédő Egyesület választmánya és a Magyarországi Állatvédő Egyesületek Szövetségének végrehajtó-bizottsága Náday Izidor elnöklésével ülést tartott. Darányi és gróf Apponyi miniszterek távozása alkalmával az egylet mindkettőhöz az ügy támogatásáért meleg köszönőiratokat küldött és épp ily hangu leiratokban részesült. Gróf Serényi földművelésügyi minisztert pedig beköszöntő leirata nyomán üdvözölte. Végül új szakbizottságokat alakítottak és pedig a székesfővárosi közutak és közterek állatvédelmére ügyelő szervezet létrehozására rendelt bizottságot Grimm Gusztáv, az Ernő-utcai állatmenedékházra felügyelő bizottságot Hauszmann Alajosné és a helybeli propaganda szakbizottságot dr. Königh Henrikné vezetésével.

(Métropole-Club. Az egyetemi ifjuság körében hazafias irányu mozgalom indult meg, melynek célja tudományos nemzetközi levelezőtársaság megalakítása. Már eddig is több tekintélyes külföldi tagot nyertek meg e célnak. A társaság hatóságilag tudomásul vett közvetítő organuma egy folyóirat, melynek előfizetési ára egy évre 4 korona. E lap magában foglalja majd a társaság tagjainak nevét és címét, továbbá azt, hogy milyen célból iratkoztak be a társaságba (levelezőlap, bélyeg-gyűjtés, tudományos célt szolgáló levelezés, nyelvtanulás vagy csere-nyaralás stb.) A tagok ezen az alapon egymás közt leveleznek. Magyarországnak a külföld előtt való megismertetése céljából a lapot több nyelven írják, (magyar, német, francia, angol, román, esperantó.) Akik részletesebb

felvilágosítást óhajtanak nyerni, forduljanak a lap szerkesztőjéhez, Andriksa Viktor gyógyszerészhez (I. Werbőczy-u. 22.), ki szívesen szolgál bővebb felvilágosítással.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ Közjegyzők gyűlése. A Magyarországi Közjegyzők Országos Egyesülete vasárnap délelőtt a királyi törvényszék egyik emeleti tanácskozó termében közgyűlést tartott. Jakab Géza elnök tartalmas beszéd keretében ismertette az egyesület negyedszázados működését és az ebből levont tanulságként buzgó, lelkiismeretes munkálkodásra intette az egyesület tagjait. Az elnök tetszéssel fogadott megnyitó-beszéde után dr. Szécsy István titkár előterjesztette a központi huszonegyes bizottság javaslatát az új igazságügyminiszter üdvözlése tárgyában. A javaslat értelmében az egyesület elhatározta, hogy dr. Székely Ferencz igazságügyminisztert feliratilag üdvözli. A fölirat felolvasása után a közgyűlés egyhanguan elfogadta a központi bizottság által megvizsgált számadásokat és megadta a fölmentést. A közgyűlés végén az elnök jelentést tett a nyugdíjintézet ügyeiről és tudomására adta a közgyűlésnek, hogy a nyugdíjintézetnek 1911. január 1-én már több igényjogosult tagja lesz. Vasárnap délelőtt tartotta Rupp Zsigmond elnöklésével a budapesti közjegyzői kamara ezidei rendes közgyűlését. Az elnök rövid megnyitó beszéde után dr. Charmant Oszkár titkár beszámolt a kamara elmúlt évi működéséről. Az évi jelentés részletesen foglalkozik a királyi közjegyzők helyzetével és ennek javítása érdekében több lényeges kívánságot tartalmaz. Az évi jelentést egyhangulag tudomásul vette a kamara, mire az elnök bejelentette, hogy a közjegyzői kamara első elnökének, Ökrös Bálintnak özvegye budapesti háza egyharmadrésze bérjövödelmét a budapesti közjegyzők árvi és özvegyei javára hagyományozta. A közgyűlés még a zárószámadásokat fogadta el s husz koronában állapította meg a jövő évi tagsági díjat, aztán a lemondott tisztikar helyébe újat választott. Elnök Rupp Zsigmond, titkár Rónay Károly. A fegyelmi ügyek vezetőivé dr. Weinmann Fülöpöt és Jakab Gézát, póttagokká Kiss Aladárt és Rupp Zsigmondot választották. Egy konkrét indítvány kapcsán végül elhatározta a kamara, hogy a közjegyzői kinevezések tárgyában fölterjesztést intéz az igazságügyminiszterhez.

§ Büntevizsgálat egy herceg ellen. Horn Gusztáv pénzügyes 1908. január havában felkereste Kordina Károlynét s előadta neki, hogy a Hungária-szállodában egy dugdagod herceg lakik, aki jelenleg egy wiesbadeni milliós leánynak a vőlegénye. A herceg, aki havonta 30-40 ezer frank apanyagot kap hazulról, most pénzzavarban szenved. Arra kérte öz. Kordinánét, hogy segítse ki a herceget pénzzavarából, ez hálája fejében átvállalja gróf Lavaulx Viktor tartozásának kifizetését is, mielőtt az esküvéje megtörténik. Öz. Kordináné elfogadta az ügynök ajánlatát s 10.000 koronát hiteltetett a hercegnek, aki magát Eugen Marchese Pandolfi-Guttadauro Fürst von Emanuel Baron von Rabudone, von Nucefora, von Ganseria, von Granvilla Soprana, von Pedagozi, del Grano, von Rendazzini, von Lingisia néven mutatta be. Később kiderült, hogy a soknevű herceg vagyontalan ember, s a gazdagságáról szóló mesét csak azért terjesztette, hogy ennek segítségével könnyebben szerezhessen pénzt. Özvegy Kordina Károlyné erre megtette a büntető feljelentést család büntettéért úgy a soknevű herceg, valamint Horn Gusztáv pénzügyes és Saller Antal hercegi titkár ellen. A megindult büntevizsgálat első aktusa az volt, hogy a büntető törvényszék vizsgálóbírája a külföldre menekült herceg személyazonosságát akarta megállapítani. A külügyminiszterium után megkeresett olasz belügyminiszterium tényleg igazolta, hogy a hercegnek csakugyan az a teljes czime, amelyet névjegyein használt. Még azt is tudatta az olasz belügyminiszterium, hogy a herceg a legelőkelőbb olasz arisztokrata családok egyikének sarja, akinek atyja Viktor Emanuel olasz király hadsegéde volt. Kihallgatása alkalmával a herceg tagadta, hogy ő ravasz fonderlattal esalta volna ki özvegy Kordinánétól a 10.000 koronát. Az egész ügylet egy kölesönügylet volt, a kölesönt eddig még nem tudta visszafizetni, de ha lesz pénze, visszafizeti. Ugyanigy vallottak Saller Antal hercegi titkár és Horn Gusztáv pénzügyes. A három terhelt közül jelenleg csak Horn tartózkodik Budapesten, a her-

ceg és titkára jelenleg Bécsben laknak. A három terhelt tagadásával szemben öz. Kordináné és leánya határozottan vallják, hogy a wiesbadeni milliós menyasszonyról szóló mesével birták őket a terheltet arra, hogy a 10.000 koronát kölcsönadják a hercegnek. A vizsgálóbíró már befejezte ebben a családi ügyben a büntevizsgálatot s az összes iratokat a napokban már átteszi a kir. ügyészséghez indítványtétel céljából.

§ Az eltűnt ember hagyatéka. A felsőöri adóhivatalnál mintegy tizenkilenc év óta 4152 korona készpénz van letéve Zarka Lajos hagyatéka gyantán. Zarka Lajos tizenkilenc évvel ezelőtt nyomtalanul eltűnt, azóta semmiféle hír sem érkezett föléle és hozzátartozói sem tudják, él-e vagy meghalt. Ezt a körülményt arra használta föl az eltűnt embernek fivére, Zarka Mihály, hogy megszerezze magának a hagyatékot. Megjelent tehát két tanuval egy fővárosi közjegyzőnél s magát Zarka Lajosnak adva ki, közjegyzői meghatalmazást állíttatott ki magának és ennek alapján föl akarta venni az adóhivatalnál kezelt 4152 koronát. A turpisság azonban kiderült és a büntető-törvényszék vádtanácsa ma tartott ülésében Zarka Mihályt közokirat-hamisítás büntettéért vád alá helyezte.

SPORT.

(A vasárnapi mérkőzések. I. oszt. bajnokság. Ferencvárosi T. C.—B. T. C. 5:3. Hatalmas közönség nézte végig e két kitünő csapat idej első találkozását. A B. T. C. mult vasárnapi győzelme után nagy reményekkel nézett a mérkőzés elé, annál inkább mert az F. T. C. egyik legjobb csatára nélkül állott ki a mezőre. A zöldfehérek azonban derekasan viselték magukat és biztos, mondhatni fölényes győzelmet arattak. M. T. K.—Terézvárosi T. C. 2:0. A Testgyakorlóké nagyon gyenge ellenfélnek vették a Terézvárosiakat és így győzelmük se lett nagyarányu. Bal.—Török. 1:0. Nemzeti S. C.—Újpesti T. E. 1:0. Másodosztályu bajnokság. Újpest R. A. K.—Typographia 1:0. Postások KAOE. 4:1. BEAC.—FSC. 1:1. Mafc.—K. T. E. bajnoki mérkőzése a Köbányai T. E. football csapatának feloszlása folytán elmaradt. Barátságos mérkőzések Mac.—33. F. C. 3:3. Külföldiek: Floridsdorf—Wiener S. C. 1:1. Rapid—Viktória 1:1. Cricketterek—Donaustadt 10:1. I. Vienne—Columbia 2:1.

(Magyarország műkorcsolyázó bajnoksága. A Budapesti Korcsolyázó Egyesület Tátrafüreden tartotta meg idej műkorcsolyázó bajnokságát. Bajnok Kronberger Lili lett 329,5 ponttal, második Szende Andor 311,5 pont. Reméljük, hogy utóljára rendezte férfiak és nők részére a bajnokságot.

Rendelésszerűen készült

frakk- és smoking öltönyök

délvidékre utazóknak,

színházi és átmeneti

kabátok, elsőrangú kivitelben,
divatos szabásban, jutányos
árakon kaphatók:

Deutsch F. Károly és Tsa

Budapest, IV., Ferencziek-tere 2. sz.

A templommal szemben.

MÁLNÁSI MÁRIA FORRÁS

természetes alkalisós savanyúvíz.

Főraktár: ÉDESKUTY L., BUDAPEST. Kutkezelőség: BRASSÓ.

KÖZGAZDASÁG.

A villamossági vállalatok megváltásának ügye.

Ismeretes, hogy az utolsó félévesztendőben igen sok szűz esett a villamossági vállalatok megváltásáról és a sajtóban épűgy, mint a szakkörökben komoly vita tárgyává is tétetett egy a villamos vasutak, mint az erőszolgáltató telepek megváltásának kérdése. Különösen mióta a főváros előtanulmányokat végeztetett a harmadik elektromos-telep fölállítására érdekében, azóta igen közelről tárgyalták a kérdést. Természetesen a spekuláció is kiaknázta a helyzetet és a tőzsdén az összes villamossági értékek körül sokszor igen mozgalmas harc fejlődött ki, aminek eredményeképpen a papírok erősen javult árfolyamokat értek el. Mint hasonló esetekben mindig, most is a legellentétebb hírek forogtak közszájon a megváltásról, úgy, hogy nem lesz érdektelen, ha az alábbiakban hiteles formában közöljük azt, hogy voltaképpen mi is történt a villamos társaságok megváltása dolgában. A Magyar Villamossági R.-T. igazgatósága ugyanis a tárgyalásokról a következőket jelenti:

„Huzamosabb idő előtt a székesfőváros tanácsa átiratot intézett hozzánk, amelyvel értesített, bennünket, hogy telepünk megváltásának tervével óhajta foglalkozni, minthogy azonban az engedélyszerződésünkbe foglalt megváltási feltételeket a székesfővárosra nézve kedvezőtleneknek tartja, azt a kérdést intézi hozzánk a székesfőváros tanácsa, nem volnánk-e hajlandók tárgyalásokat megindítani avégből, hogy telepünket és berendezésünket a székesfővárosra nézve kedvezőbb feltételek alapján engedjük át.

A székesfőváros hatóságával szemben köteles udvariasságnál fogva kifejeztük hajlandóságunkat, hogy tárgyalásokba bocsátkozunk, hogyha a székesfőváros kijelenti, hogy a tárgyalásokat olyanoknak tekintik, amelyeket engedélyszerződésünk 44. szakasza előrelát és hogyha a tárgyalásokra is alkalmazni fogja az engedélyszerződés 44. szakaszának azt az intézkedését, hogy amennyiben a székesfőváros a beváltástól a beváltási eljárás bármely stádiumában visszalépne, ettől számított nyolc évben át beváltási jogát újból nem érvényesítheti. A székesfőváros tanácsa nem érezte magát indítatva, hogy a kívánságunknak megfelelően. Időközben, különösen azóta, hogy a székesfőváros törvényhatóságának közgyűlése a légszuszgvárak városi kezelésébe való vételét elhatározta, több oldalról megnyilvánult az a törekvés, hogy a székesfőváros a villamos áramszolgáltatás terén is fejtsen ki tevékenységet akár a meglévő telepek megváltása, akár pedig újabb, házi kezelésben vezetendő villamos központi telep építése útján. Ez a kérdés vállalatunk érdekeit is közelről érinti és így természetesen, hogy minden az ügy fejlődésére vonatkozó lépést figyelemmel kísérünk, hogy vállalatunk és részvényeseink érdekét kellően megóvhassuk. 1909. december havában újabb átiratot kaptunk a székesfőváros tanácsától. Ebben az átiratban a tanács hivatkozik arra, hogy a székesfőváros közönsége a villamos világítási vállalatokkal kötött szerződés 43. pontja értelmében 1910. évi december hó 15-ikétől fogva a világításra szerződött vállalkozók elektromos telepeit és vezetékeit bármikor megválthatja, ha ezt a szándékát két évvel előbb a vállalkozókkal tudatja. Mielőtt a tanács bármely irányban elhatározná magát, szükségesnek tartja, hogy az elektromos világítási vállalatokba fektetett tőkét, a vállalatok mai értékét és jövedelmezőségét ismerje.

Felkéri tehát a tanács a Budapesti Általános Villamossági Részvénytársaságot, valamint a Magyar Villamossági Részvénytársulatot, engedjék meg, hogy a székesfőváros kiküldendő szakközvegy útján a befektetett tőke nagyságáról és a vállalat mai értékéről és jövedelmezőségéről a vállalat üzleti könyveinek betekintése alapján meggyőződést szerezzen. Egyszersmind kéri a tanács, hogy a vállalatok a kiküldendő szakközvegyeknek adják meg a szükséges felvilágosításokat. Azóta ebben az irányban megkezdődött az adatok felvétele és meg kell várnunk, mik lesznek a következők a megindított lépéseknek.

Dohányárusok gyűlése. A Dohányárusok Szövetsége és a Dohányárusok szakosztálya vasárnap fusionált s megalakította a Magyar Dohányárusok Országos Szövetségét. A két egyesület közös gyűlése vasárnap volt. Mihályfalvy István elnök megnyitotta a beszédében indítványt tett a társaságok fuziójára. Az indítványt a gyűlés elfogadta s megalakította a Magyar Dohányárusok Országos Szövetségét. A napirend első szónoka dr. Kadlburg Antal volt, aki a Dohányárusok Segítője.

Egyesületének megalakítására tett indítványt, majd határozati javaslatot terjesztett elő a dohánygyártmányok eladása után való jutaléknak a fölemelése iránt. A nagygyűlés kimondotta, hogy a dohányárusok összes kívánságait memorandumba foglalja s az emlékiratot felterjeszti a kereskedelemügyi és pénzügyi miniszterekhez, továbbá az összes parlamenti pártok elnökségehez.

A Kereskedelmi részvények emelkedése. Már hetek óta irunk a Magyar Kereskedelmi Részvénytársaság papírosainak emelkedéséről. Ma a papírosok a legnagyobb rekordot érték el, amennyiben a szombati 700 koronás árfolyamról 742 koronáig emelkedtek. A vásárlásokat ismét a Krausz és Bettelheim-cég intézi, amelynek a tőzsdén lezajlott nagyobbabszámú vásárlásokban legtöbb része volt. Hogy milyen ezélok irányítják a Kereskedelmi Részvénytársaság papírjaiban megindult vásárlást, azt még a legbensőbb bizalmasai sem tudják sem a társaságnak, sem a vásárló bizalmasos cégnek. Többféle hír van elterjedve fuziókról, tranzakciókról stb., amely hírek azonban tisztán csak kombinációk alapulnak, de nem felelnek meg a tényeknek. Kitűnően bevált a d'Harcourt-féle üzlet, ez az egész. A papírok egyébként nagyobb nyereségi realizálásokra 729 koronáig estek.

A Déli Vasut abbáziai szállói a Kereskedelmi R.T. kezében. A Déli Vasút Társaságának Abbáziai szállóit, villáit és fürdőit, nemkülönb az azokhoz tartozó sétahelyeket a Kereskedelmi Részvénytársaság tizenhatmillió háromszázezer korona vételáron megvásárolta. A vétel tárgyat képezett ingatlanokat eddig a Nemzetközi Hálókocsi Társaság bírta bérben. A bérleti szerződés folyó évi július hó 1-én jár le. Ettől az időtől kezdve a szállodák vezetését a Kereskedelmi Részvénytársaság veszi át. Mint beavatott helyről értesülünk, a Kereskedelmi Részvénytársaság a szállodákat nem szándékozik megtartani saját kezelésben, hanem azokat eladja.

A Magyar Kereskedelmi Hitelbank közgyűlése. A Magyar Kereskedelmi Hitelbank R.-T. e hó 20-án vasárnap tartotta IV. rendes közgyűlését. A közgyűlés megelőződel vette tudomásul az összes üzletágak újabb fejlődését és a tökéletes sikeres keresz-tülvitelét, melynek folytán immár 5 millió alaptőke áll az intézet rendelkezésére és elfogadta az igazgatóság ama előterjesztését, hogy az elért 327.167.91 K. tiszta nyereségből kellő leírások után 210.000 K. a szelvények beváltására (a múlt évi 11 koronával szemben 12 korona = 6 százalék) 50.000 korona a tartalékalapra (mialtal az 170.000 koronára emelkedik) fordítottassék és 14.437.34 korona új számlára vitessék elő. A szelvények e hó 21-től kezdve beváltanak az intézet pénztárából.

Az Iparbank közgyűlése. Az Első Magyar Iparbank vasárnap délelőtt tartotta meg XLV. évi rendes közgyűlését Uhl Sándor elnök vezetésével. Az igazgatóság jelentése szerint az intézet tiszta nyeresége a múlt évben 388.302 korona 72 fillőre rug. Ennek az összegnek, valamint az 1908. évből átvitt 42.183 korona 51 fillér, összesen tehát 430.486 korona 30 fillérnyi összeg felosztására nézve az igazgatóság javasolta, hogy a bank tartalékalapjára 30.000 korona, egyéb alapszabályszerű dotációkra és a nyugdíjalapra fordítandó összegeken kívül, a részvényeseknek részvényenkint 22 korona, összesen tehát 293.348 korona fiztessék ki és 44.194 korona 51 fillér új számlára vitessék át. A közgyűlés az évi jelentést tudomásul vette és a Glatz János vezérigazgató által bemutatott felügyelő-bizottsági jelentés felolvasása után az igaz-

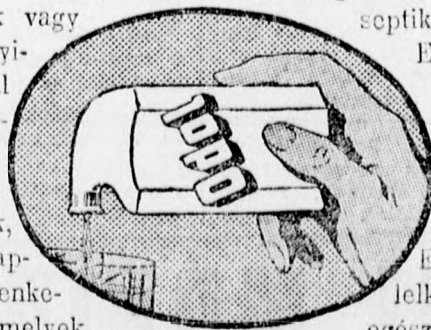
Különös volna, ha még senkinek sem tűnt volna fel, hogy a fogporral vagy fogszappannal naponta való fogtisztítás dacára a fogak (főleg az őrlőfogak) gyakran rosszak vagy szuvasok. Nem-e legjobb bizonyítéka ez annak, hogy a fogporral vagy fogszappannal való fogtisztítás elégtelen? A fogak nem teszik meg kedvünkért, hogy csak oly helyeken rohadjanak, hol a fogkefével, porral vagy szappannal könnyen elérhetők. Ellenkezőleg, éppen azon helyeken, melyek nehezen hozzáférhetők, mint őrlőfogok hátsó felszínei, fogrészek, szuvas fogak, foghiányos helyek stb. a bomlás és romlás legbiztosabban

gatoságnak és a felügyelő-bizottságnak a felmentvényt egyhangulag megadta. Elhatározta továbbá a közgyűlés, hogy a banknak 4.000.200 koronát kitévő részvénytőkét 6666 darab 300 koronás névértékű új részvény kibocsátása által 6.000.000 koronára felemeli és ehhez képest az alapszabályokat is ebben az értelemben módosítja. Az alapszabályok értelmében Braun Károly, Uhl Sándor és Winterberg Gyula igazgatók az igazgatóságból kilépnek, a közgyűlés azonban újból megválasztotta őket. A választmányt is kiegészítette a közgyűlés, új tagnak Belitska Bénit választván meg.

A Szabóiparosok Termelőszövetkezete a Központi Hitelszövetkezet ellen. Az iparellenes irányzat, mely az Országos Központi Hitelszövetkezetet már régóta agrár-szövetkezeti színezetűnek tünteti föl, elkeveredett kitérésre vezetett a Budapesti Szabóiparosok Hitel és Termelő Szövetkezetének tegnapi közgyűlésén. A gyűlésben többen igen élesen rámutattak arra a szomorú dologra, hogy a Központi Hitelszövetkezet teljesen értéktelen az ipari szövetkezetek vitális érdekei iránt és rosszindulatú magatartásával lehetetlenné teszi ezek boldogulását. E miatt aztán a mai közgyűlésen igen súlyos támadásokban részesítették az Országos Központi Hitelszövetkezetet s végül abban állapodtak meg, hogy egy külön országos kisipari szövetkezetet alapítsanak és követelik, hogy a szövetkezetek támogatására megszavazott négyszázezer koronából megfelelő rész az ipari szövetkezetek céljaira fordítottassék.

A közgyűlésen különösen kikelték az ellen, hogy a központ nem akar meghajolni az ipari szövetkezetek azon óhaját, hogy szakemberek vezessék és intézzék a szakipari központok ügyét, melyek önállóan hivatva volnának az ország különböző városában alakult szövetkezeteket üzemi-képessé, virágzóvá fejleszteni. A rubázati iparosok a szövetkezeti tömegtermelés útján védik iparukat, existenciájukat megmenteni. Ez a mód Budapest közel 300 szabóiparos által alapított termelőszövetkezet tízeves munkája alatt helyesnek bizonyult és a szövetkezet országosra folytatni akarja a szervezést. Ez ellen a terjeszkedés ellen az O. K. H. igazgatósága tiltakozik és a szabószövetkezet közgyűlésén megjelent képviselője, Kulcsár József útján valósággal kitérte kebeléből a szabóipari szövetkezetet, Vikár Béla, a szabószövetkezet elnöke az igazgatósággal együtt, hogy demonstrálja a tagokkal való szolidaritását, lemondott. Többen élesen támadták a központi igazgatóságot, s a szövetkezet megfojtására irányuló törekvésnek mondják az O. K. H. izenetét és kijelentették, hogy a kisiparosok a kereskedelmi minisztériumot egy összehívandó kongresszus útján figyelmeztetik, hogy szorítsa az O. K. H. igazgatóságát törvényben megállapított kötelességeinek teljesítésére. Utasítsa az országgyűlés által megszavazott és a központba átutalt 1 millió 400.000 koronának ipari szövetkezetek fejlesztésére való felhasználása. A közgyűlés el is határozta, hogy március 13-ára országos szövetkezeti kongresszust hív egybe és azon követeli a szövetkezet országosításához szükséges autonómiának és állami támogatásnak megadását abban az arányban, amint a kisiparosok által tömegtermelésre alakított szövetkezetek ezt megérdemlik. Ezt a határozatot a czeleddi és kaszai szabóiparosok által küldött képviselők is tudomásul vették. A Budapesti Szabóiparosok Hitel és Termelőszövetkezetének 302 tagja van. Tíz év alatt házat szerzett, az 1909. évi üzleti nyereség 17.088 korona. Pénztári forgalma meghaladja a 6 millió koronát, 400.000 korona értékű hazai posztó- és bélésmű anyagot dolgozott fel. Szabászati gépekkel 31.599 darabot szabtak ki. A szövetkezet az ausztriai konkurenció inport elleni versenyre készül, ennek a hazafias, évenként sok milliónyi munkadíjat megmenteni képes akciónak csak az O. K. H. állja az útját.

megy végbe. Ha a fogakat rohadás és megbetegedés ellen meg akarjuk óvni, tehát épségben megtartani, ezt a legbiztosabban az antiszeptikus Odol szájjal érhetjük el. Ez az öblítésnél mindenható, a fogrészekbe, az őrlőfogak hátsó felszínére stb. Odol a fogrontó gombák életfeltételeit vonja el és a fogakat a szuvasodás ellen megvédi. — Ezért mindenkinek sürgősen és jó lelkiismerettel ajánljuk, ki fogait egészségesen akarja megtartani, hogy szokja meg az Odollal való szorgalmas szájjal-polást. Egy nagy üveg Odol ára 2.— kor.; kis üveg 1.20 kor

kedv
mozg
szilá
vann
máin
fölv
gyezt
93.80

egyle
Weis
lunzi
Mihá

emel
tegn
roztá
nával
része
telje
ötszáz
nyek
rona
igy e

Magy
trto
16-ik
17.01
igazg
lenté
tóna
s az
13.76
A tá
veked
206.9
Magy
lévő
ugyar
üzlet
emlek
része
szinté
vette
és az
vonás
zatal
tevő
vény
való
vára
koron
rona
rona
gyüle
ügyel
zólak
értelm
Manó
bizott
a köz
totta,
dr. M
Ziperr
válasz
jegyző
teszi,
nával
vállal
Pénzv

Magy
trto
16-ik
17.01
igazg
lenté
tóna
s az
13.76
A tá
veked
206.9
Magy
lévő
ugyar
üzlet
emlek
része
szinté
vette
és az
vonás
zatal
tevő
vény
való
vára
koron
rona
rona
gyüle
ügyel
zólak
értelm
Manó
bizott
a köz
totta,
dr. M
Ziperr
válasz
jegyző
teszi,
nával
vállal
Pénzv

Magy
trto
16-ik
17.01
igazg
lenté
tóna
s az
13.76
A tá
veked
206.9
Magy
lévő
ugyar
üzlet
emlek
része
szinté
vette
és az
vonás
zatal
tevő
vény
való
vára
koron
rona
rona
gyüle
ügyel
zólak
értelm
Manó
bizott
a köz
totta,
dr. M
Ziperr
válasz
jegyző
teszi,
nával
vállal
Pénzv

Magy
trto
16-ik
17.01
igazg
lenté
tóna
s az
13.76
A tá
veked
206.9
Magy
lévő
ugyar
üzlet
emlek
része
szinté
vette
és az
vonás
zatal
tevő
vény
való
vára
koron
rona
rona
gyüle
ügyel
zólak
értelm
Manó
bizott
a köz
totta,
dr. M
Ziperr
válasz
jegyző
teszi,
nával
vállal
Pénzv

Magy
trto
16-ik
17.01
igazg
lenté
tóna
s az
13.76
A tá
veked
206.9
Magy
lévő
ugyar
üzlet
emlek
része
szinté
vette
és az
vonás
zatal
tevő
vény
való
vára
koron
rona
rona
gyüle
ügyel
zólak
értelm
Manó
bizott
a köz
totta,
dr. M
Ziperr
válasz
jegyző
teszi,
nával
vállal
Pénzv

Magy
trto
16-ik
17.01
igazg
lenté
tóna
s az
13.76
A tá
veked
206.9
Magy
lévő
ugyar
üzlet
emlek
része
szinté
vette
és az
vonás
zatal
tevő
vény
való
vára
koron
rona
rona
gyüle
ügyel
zólak
értelm
Manó
bizott
a köz
totta,
dr. M
Ziperr
válasz
jegyző
teszi,
nával
vállal
Pénzv

Magy
trto
16-ik
17.01
igazg
lenté
tóna
s az
13.76
A tá
veked
206.9
Magy
lévő
ugyar
üzlet
emlek
része
szinté
vette
és az
vonás
zatal
tevő
vény
való
vára
koron
rona
rona
gyüle
ügyel
zólak
értelm
Manó
bizott
a köz
totta,
dr. M
Ziperr
válasz
jegyző
teszi,
nával
vállal
Pénzv

Magy
trto
16-ik
17.01
igazg
lenté
tóna
s az
13.76
A tá
veked
206.9
Magy
lévő
ugyar
üzlet
emlek
része
szinté
vette
és az
vonás
zatal
tevő
vény
való
vára
koron
rona
rona
gyüle
ügyel
zólak
értelm
Manó
bizott
a köz
totta,
dr. M
Ziperr
válasz
jegyző
teszi,
nával
vállal
Pénzv

93.30 korona a koronajáradék. A pénzpiac kedvező helyzete és a végre határozott irányban mozgó belpolitikai helyzet a járadékpiacot is megszilárdította s nap-nap után élénkebb kereslet nyilvánul meg a magyar koronajáradék iránt is, mely már egy év óta alig tudott a 91 koronás árfolyamig fölvergődni. A múlt héten már 92.65 koronán jegyezték, ma pedig az élénk kereslet következtében 93.30 koronára emelkedett a kurzusa.

Fizetéképtelenségek. A bécsi hitelezői védőegylet a következő fizetéképtelenségeket közli: Weisz József kereskedő Bács-Taboros. — Chiafunzi Sarolta kereskedő-cég Rovereto. — Gutwein Mihály férfitiszabó Bács-Feketehegy.

A Marosújvári Agrár Takarékpénztár tökélemelése. Az Agrár Takarékpénztár Marosújvárt tegnap tartotta rendes közgyűlését, amelyen elhatározták, a jelenlegi 7,500 darab egyenként 200 koronával teljesen befizetett egy millió ötszáz ezer korona részvénytőkének 2500 darab új 200 korona névértékű teljesen befizetendő részvény kibocsátásával további ötszáz ezer koronával való felemelését. Az új részvények 260 korona árfolyammal és darabonként 4 korona részvénykiállítási és bélyegdíj hozzáadásával, így együttesen 264 koronájával bocsátatnak ki.

A Magyar Villamossági R.-T. közgyűlése. A Magyar Villamossági Részvénytársulat a hó 20-án tartotta meg dr. Matlekovits Sándor elnöklésével 16-ik rendes közgyűlését, amelyen 18 részvényes, 17,017 részvény képviselőjében jelent meg. Az igazgatóság által a közgyűlés elé terjesztett évi jelentésből megállapítható, hogy a társaság fogyasztóinak száma az elmúlt évben 1950-el szaporodott s az 1909. év végéig csatlakozott fogyasztóhelyek 13,766,799 wattnyi áramigénybevételét képviselnek. A társaság vezetékhálózata 11,431,20 méterrel növekedett és annak teljes hossza az 1909. év végén 206,987,80 méter. A társaság tulajdonát képező Magyar Műhely- és Raktártelep R.-T. épületében lévő műhelyhelyiségek mind ki vannak adva, igaz ugyan, hogy nagyon nyomott béreken, e vállalat üzleteredménye a múlt esztendővel szemben újabb emelkedést mutat. A közgyűlés László Zsigmond részvényes felszólalása után az évi jelentést, ugyancsak a felügyelő bizottság jelentését tudomásul vette és elhatározta, hogy a tartvaleknap dotálása és az igazgatóság alapszabályszerű jutalékának levonása után, valamint a múlt évi nyereségátvétel beszámításával 1,447,275 korona 53 fillért tevő tiszta nyereségből 40,000 darab társulati részvény részvénynek darabonként 22 korona osztalékkal való beváltására 880,000 korona, a segélyalap javára 10,000 korona, az újítási alap javára 120,000 korona és a külön tartalékalap javára 300,000 korona lesz fordítandó, a még fennmaradó 137,275 korona 53 fillér pedig új számlára átvendő. A közgyűlés egyszersmind az igazgatóságnak és a felügyelő-bizottságnak az 1909. üzletévről vonatkozólag a felmentvényt megadta. Az alapszabályok értelmében Hüttl Tivadár igazgatósági és Kónyi Manó, Rechtenitz Béla és Wellisch Alfred felügyelő-bizottsági tagoknak lejárván a megbízatása, őket a közgyűlés eddigi tisztségükre ismét megválasztotta. Az igazgatóság a közgyűlést követő ülésen dr. Matlekovits Sándort elnöké, Déri Miksát és Ziperowsky Károlyt pedig alelnökké újból megválasztotta, Deutsch Lajos főmérnököt pedig cégjegyzővé nevezte ki. A társulat egyúttal közhírré teszi, hogy a 16. számú részvényesjelvényt 22 koronával folyó évi márczius 1-től fogva váltja be a vállalat pénztára vagy a Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Bank Budapestén.

Új egyesület. Vasárnap Országos Magyar Bőripari Egyesülés ezimen új egyesület alakult.

Tenyészállatvásár. A kisvárdai tenyészállatvásárt a földművelésügyi m. kir. minisztérium támogatásával márczius 13-án rendezti a Kisvárdavidéki Gazdakör. Bejelentetett 142 drb 2—3 éves magyar s 12 drb 2 éves nyugati faj, összesen 154 drb. tenyészbika.

Egész országban jó hírnevű
Koch I. féle törv. védett „**Európa**” szabásati rendszerrel **5 óra alatt** garancia mellett tanulhat bárki mindenféle **női ruha szabást 15 kor.** ért. dívtu : :
Nappali, esti tanfolyamok — Az „**Európa**” szabásati **5 korona** utasítással is megrendelhető.
KOCH I., Budapest,
VI., Petőfi-utca 5. 20134

TŐZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE Gabonatőzsde.

Budapest, február 21.

A készáruipiaczon ma is kifejezetten szilárd volt az irányzat. Mérsékelt kínálattal szemben a malmok elég jó vételkedvet mutattak, jobb árak fizetésétől sem zárkóztak el, az eladók azonban nagyon tartózkodók voltak. Még így is igen élénk forgalom fejlődött ki, amelynek a folyamán mintegy 40.000 q buza kelt el, a szombatiaknál 5—10 fillérrel drágább árakon. A legdrágább eladási ár 14.40 korona volt 78.8 kilós román buzáért, a legolcsóbb pedig 13.73 korona 77 kilós szerb buzáért. Egyéb gabonaművek közül a zab szilárd, a többi forgalom nélkül változatlan. Elkelt 1300 q zab 7.50—8.00 koronás árakon. A határidőpiaczon a mai üzlet egy czenttel magasabb amerikai jegyzésekre szilárdan és a szombati zárlatnál magasabb jegyzésekkel indult meg, eleinte sürgős kínálat mutatkozott, mire meglehetősen csökkentek az árfolyamok, amelyek később azonban egyre fokozódó vételkedvre ismét emelkedtek és gyorsan elérték a mai legmagasabb jegyzést. Az áprilisi buza hat fillérrel a szombati zárlaton fölül, 13.92 koronán indult, előbb 13.81-ig csökkent, aztán 13.96-ig emelkedett és zárlatkor 13.92 koronán maradt. A szombati zárlathoz viszonyítva, végeredményképen ma az áprilisi buza hat fillérrel, a májusi buza négy fillérrel, az áprilisi rozs két fillérrel, az októberi rozs egy fillérrel, az áprilisi zab hét fillérrel, a májusi tengeri egy fillérrel emelkedett, az októberi buza változatlan maradt.

Eladott:

Buza. Budai: 100 q 77 k. 28.50 K.
Fejérmegyei: 200 q 77 k. 28.50 K.
Román: 4000 q 79 k. 28.65 K, 400 q 78 k. 28.10 K, 11000 q 78.8 k. 28.80 K.
Szerb: 2300 q 77 k. 700 q 77.5 k. 27.46 K.
Raktár: 1500 q 77 k. 2500 q 77 k, 700 q 77 k. mint 28.40 K.
Orosz: 6000 q 78 k. 28.20 K, 7200 q 79 k. 28.30 K.
Zab: 300 q 15.70 K kpf, 100 q 15.60 K kpf, 400 q 15 K kpf par, 200 q 15.75 K kpf, 100 q 15.80 K kpf, 100 q 16 K kpf, 100 q 16 K kpf.

Az árak 100 kilogrammonként, koronaértékben értendők.

A készáruüzlet jegyzéke a mai tőzsdén a következő volt:

Buza	kilós	ára 100 kg.	kilós	ára 100 kg.
Tiszavidéki	75	—	79	28.50—28.90
"	76	—	80	28.80—29.10
"	77	28.10—28.40	81	—
"	78	28.30—28.60	82	—
Fejérmegyei	75	—	79	28.40—28.80
"	76	27.40—27.80	80	28.70—29.10
"	77	28.20—28.35	81	—
"	78	28.20—28.60	82	—
Pestvidéki	75	—	79	28.40—28.80
"	76	—	80	28.70—29.10
"	77	28.20—28.35	81	—
"	78	28.35—28.55	82	—
Bánsági	75	—	79	28.50—28.90
"	76	—	80	28.80—29.10
"	77	28.20—28.40	81	—
"	78	28.25—28.60	82	—
Bácskai	75	—	79	28.30—28.70
"	76	27.65—28.10	80	—
"	77	28.10—28.40	81	—
"	78	28.30—28.60	82	—
Rozs I-rendű új	—	—	—	18.65—18.75
" közepminőségű új	—	—	—	18.45—18.55
Árpa takarmány I-rendű	—	—	—	14.10—14.20
" II-rendű	—	—	—	13.80—14.00
Zab I-rendű	—	—	—	1.70—1.80
" II-rendű	—	—	—	15.20—15.60
Tengeri belföldi új	—	—	—	12.20—12.40
Korpa	—	—	—	—
Köles	—	—	—	—

A határidőpiaczon köttetett:

Délelőtt:

Előforduló kötések (50 kg.-kint) 1910-re:

Buza ápr. 13.92—13.93—13.81—13.96—13.92—...
Buza májusra 13.69—13.70—13.64—13.74—13.71,
Buza októberre 11.46—11.48—11.41—11.49—11.46
Rozs áprilisa 9.39—9.46—9.42—...
Rozs októberre 8.44—8.45—8.41—8.48—8.47
Tengeri májusra 6.56—6.57—6.51—6.57—6.55,
Zab áprilisa 7.42—7.50—7.48—...—.

1 óra 30 percetkor zárulnak:

Buza áprilisa	13.92—13.94
Buza májusra	13.72—13.73
Buza októberre	11.46—11.47
Rozs áprilisa	9.42—9.43
Rozs októberre	8.47—8.48
Tengeri májusra	6.55—6.56
Zab áprilisa	7.45—7.49
Repeze augusztusra	13.85—13.90

Budapesti gabonaforgalom.

1910. február 18-tól 1910. február 20-ig.

	Érkezett	Elszállított
méter mázsa		
Buza	12625	12067
Rozs	744	—
Árpa	4594	70
Zab	1808	—
Tengeri	1069	—
Liszt	1536	57029
Korpa	—	12426

Értéktőzsde.

A tőzsdén a favorit ma megint a Kereskedelmi Részvénytársaság papirosai voltak. Erről közgazdasági rovatunkban számolunk be. A téglyári részvények iránt csökkenőben van az érdeklődés; ezek közül ma az Ujlaki 398.— koronáról 392.— koronára gyengült, míg a többi elég jól tartotta az árfolyamát. Az Agrárbank iránt megint élénkebb érdeklődés kezd mutatkozni. Az alább felsorolt és a fentemlített értékeken kívül forgalomba került még: Hazai bank 290—291—291.— koronán, Magyar aszfalt 187.— koronán, Vasúti forgalmi 437.— koronán, Kereskedelmi r.-t. 725—742—728—731.— koronán, Budapesti Villamossági 587—596—593.— koronán, Keramiai 276—282.— koronán, Salgó 631—633 koronán, Agrárbank 473.10—474.75 koronán, Klotild vegyipar 277—278 koronán, Kereskedelmi Bank 3728—3742—3730.— koronán, Egyesült tégl- és cementgyár 321.— koronán, Dräsche 593.— koronán, Városi villamos vasut élvezeti jegy 110—110.50 koronán.

Az **előtőzsdén** előfordult kötések:

Osztrák hitel 674.50—675—674.25, Magyar hitel 817.50—818.50—816, Államvasut 759—759.50, Leszámitolóbank 553, Jelzálogbank 488—485.25, Rimamurányi 660.50, Városi villamosvasut 328—327.5—328.50, Közuti 628.50—695—693.50, Magyar koronajáradék 92.80—93.07.50 K.

A **déli tőzsdén** előfordult kötések:

Osztrák hitel 674.25, Magyar hitel 815.75—814.50, Államvasut 759—758.50, Leszámitolóbank 552.50, Jelzálogbank 485—484.50, Rimamurányi 660.50, Közuti 694.50—693.50, Városi villamosvasut 329—329.50, Magyar koronajáradék 93.10—93.20.

Utóközde délután 4 órakor:

Osztrák hitel 674.25, Magyar hitel 816.50, Államvasut 758, Jelzálog 484.25, Leszámitoló 554.50, Rimamurányi 660.50, Közuti 693.50, Városi 329.50.

Gyors segítséget minden betegnek,

kít csuzos, köszvényes, rheumatikus fájdalmak gyötörnek csak a sok ezer esetben kipróbált

MENFOR

hoz, melynek óriási hatóereje orvosi körökben is feltűnést okozott. Ez egy szirtalan, száraz kenőcs, melylyel nem kell sokat bajlódni; az ember egyszerűen bedörzsöli a fájdalmas testrészt, a beteg izmokat, inakat és a fájdalom meglepően gyorsan megszűnik.

Egy nagy tubus 2 korona, kis tubus . . . 1 korona.
3 nagy tubus rendelésnél frankó szállítás.
Rendelendő 28384

GLÜCK REZSŐ gyógyszeráránban

Budapest, Rákóczi-tér 2. sz.

Bécsi gabonatőzsde.

Bécs, február 21. (Saját tudósítónktól.) A gőzhajózás ismét megindult és emiatt a konzum még inkább tartózkodott a vásárlástól, de a kínálat is megfelelően rezerváltan viselkedett, így hát a

forgalom a képzeltet legszűkebb határok között mozgott és sem az irányzat, sem az árfolyamok nem változtak.

Jegyzetett buza: tiszavidéki 14.75-15.05, banáti 14.45-14.80, mosoni 13.90-14.10, tótfelvidéki 13.65-14.14, marchfeldi 13.50-13.80, romániai 14.45-14.75, orosz 14.05-14.45.

Ross: tótfelvidéki 9.55-9.70, csepeli 9.45-9.60, pestmegyei 9.65-9.75, delvasuti 9.50-9.65, különféle magyar 9.40-9.60, osztrák 9.40-9.65.

Árpa: morvaországi 8-8.85, marchfeldi 7.30-7.60, bécsvideki 7.60-8.35, csepeli 6.10-7.20, tótfelvidéki 6.90-7.10, győri 6.90-7.10, középduinai átlomások 7-7.25, delvasuti 7.10-8, északmagyarországi 6.65-7.25, tiszavidéki 6.25-7, maláta 7-7.20, takarbány 6.60-6.90.

Magyar tengetri 6.70-6.95, Cinquantin 8.55-9. Magyar zab 7.75-8.30, válogatott 8.30-8.60, cseh. országi 7.50-7.75.

Bécsi értéktőzsde.

Bécs, február 21. Az előtőzsdén a forgalom nehezen fejlődött ki a görögországi aggasztó hírek miatt, de mivel a piac kedvezően ítélte meg a magyarországi politikai helyzetet, a szilárd irányzat nem ment veszendőbe és magyar értékek keresettek. A délitőzsde megnyitásakor magyar koronajáradék továbbra is javult, egyébként a piac nyugodt volt. Forgalom későbbi során általánosan nyugodt irányzat mellett az árfolyamok tartották.

Tizenegy órakor: Osztrák hitel 674, Magyar hitel 816, Laenderbank 503.50, Államvasut 758, Delvasut 122.75, Alpesi 741, Magyar kereskedelmi részvénytársaság 533, Nyugati csehországi közszékhánya 530, Trifali közszékhánya 309, Török sorsjegye 235 K.

Egy óra 30 perckor: Osztrák hitel 674.50, Magyar hitel 816, Anglo 317, Bankverein 533.50, Földhitelintézet 1184, Laenderbank 504, Union 604.50, Magyar Jelzalog 487, Államvasut 758.25, Delvasut 123.25, Dunagőzhajózás 1084, Alpesi r. 741, Rimamurányi 661, Orosz járadék 902.90, Török sorsjegye 235 K.

Bécs, február 21. (Magyar értékek zárlata). 4 százalékos aranyjáradék 114.15, Tiszai és szegedi kölcsön sorsjegye 15. Magyar hitelbank részvény 813.75, Magyar leszámító és váltó részvény 512, Rimamurányi 661.40, Magyar cukoripar, Adria hajózási részvénytársaság 452, Magyar koronajáradék 93.20, 4 százalékos magyar földterem. kötvény 93.60, Magy. nyerem. köles. sorsjegye 215.75, Kassa-Oderbergi Vasutészv. Magyar jelzalogbank 484.50, Magy. kereskedelmi bank 8715. Az irányzat csendes.

Bécs, február 21. (Osztrák értékek zárlata). 4.2 százalékos papírjáradék 95.10, 4 százalékos osztrák aranyjáradék 117.85, 1860-as sorsjegye 17.25, Osztrák hitel-sorsjegye 531, Angol-osztrák bankrészvény 316.75, Bécsi Bankverein 553, Osztrák magyar bank 173, Déli vasut 122.60, Dunagőzhajózási társ. 10-2, Dohány részv. Cs. k. arany (vert) 1138, Német banky. 117.40, Osztr. Lloyd 5.2, 4.2 sz. ezüst jár. 95.10-99.10, Osztr. koronajáradék 95.10, 1864-es sorsj. 324.50 Osztrák hitelintézeti részvény 674, Union-Bank 6 3.60 Osztrák Laenderbank 503.75, Osztrák-magyar államvasut 757.30, Elbe völgyi vasut, Alpesi részvény 741.50, 20 frankos 19.12, Londoni váltóár 240.60, Lipótkohó 50, Török sorsjegye 234.50.

Dr. HÖNIG IZSÓ

VILLANYGYÓGYÍTÓ ÉS RÖNTGEN-INTÉZETE

Elektromágneses gyógyítás.

Budapest, IV., Károly-körút 24., I em. Lift

Telefon 102-39.

- Gyógytényezők: Finsen-féle lümlápa fürdők szívbaj és veredényelmeszesedés ellen. Elektromágneses gyógyítás Röntgen sugarakkal való kezelés. Magas feszültségű árammal való kezelés (Arsonvalisatio). Kék fénynyel való kezelés. Villamos hőfürdők (Elektrotherm). Villamos fényfürdők. Villamos masszázs (Vibratio). Galván, Farad és Franklin árammal való kezelés. Villamos vízfürdők. Szénsavas fürdők. Főbb javallatok: Általános idegesség (neurasthénia, hystéria). Ideggyengeségi állapotok. Álmatlanság, Fejfájás. Hűdés (Paralysis). Idegfájdalmak, idegzsibák (Neuralgiák, ischiás). Gerincvelő-erovadás (Tabes). Szívbetegségek. Veredényelmeszesedés. Kősvény és eszuz, reuma, izületi és csontbajok. Székrekedés. Daganatok. Anyagcserebajok (Elhízó czukorbeteg, verszegénység). Bőr bajok. Bőrviszketeg. Lupus. Hajhullás, kopaszág. Sztrélenítés (nőknél az arcon). Aranyeres csomók.

Rendelés d. e. 8-11-ig, d. u. 2-6-ig. Kezelés egész napon át. Kívánatra prospektus

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, Február 21. Zárlat. (Saját tudósítónktól.) Zárlathoz jegyeztetik: 4.2 százalékos papírjáradék 101.2, osztrák hitelrészvény 211.90, Déli vasut 22.60, orosz bankjegyek 216.7, 4 százalékos új orosz kölcsön 91.10, Disconto Commandit 196.20, Dinamittrusz 179.50, Harpezi 2 5.10 Unifikált török járadék 95, 4.2 százalékos ezüstjár. 95.20, 4 százalékos magyar aranyjáradék 95.70, Magyar koronajáradék 93.10, Osztrák-magyar államvasut, Bécsi váltóár 850, Olasz járadék, Ált. villamos-sági Edison 282.60, Gelsenkircheni 215.60, Laurakohó 216.20.

Frankfurt, Zárlat. Febr. 21. 4.2 sz. osz. papírjáradék 100.30, Osztr. ar. jár. 100.30, Osztr. hitelint. részv. 212, Osztrák-magyar államvasut 162.10, Északnyugati vasut, Bustiehradi vasut, Londoni váltóár 2 4.50, Bécsi Bankverein 140.90, Villamos részvény, 3 százalékos magyar aranykölcsön 78.50, 4.2 százalékos ezüstjár. 99.15, Osztrák koronajáradék 95.15, Magyar koronajáradék 93.1, Osztrák-magyar bank 12.90, Déli vasut részvény 22.60, Elbe völgyi vasut, Bécsi váltóár 80.10, Párisi váltóár 812.33, Union bankrészvény 152, Alpesi részv.

Hamburg, (Zárlat.) Február 21. 4.2 százalékos ezüst járadék 98.90, 1860. sorsjegye 174, Déli vasut 22.25, 4 százalékos aranyjáradék 99.90, Osztrák hitelrészvény 211.85, Osztrák-magyar államvasut, Olasz járadék 104.60, 4 százalékos Magyar aranyjáradék 95.60 Szilárd.

London, február 21. Angol consol 82.

Paris, (Zárlat.) Február 21. 3 százalékos francia járadék 98.85, Osztr. aranyjáradék 98.25, 5 százalékos boigár kötvény 1896. évről 505, 3/4 százalékos Olasz járadék 104.20 Déli vasuti elsőbbségi kötv. 289, 5 százalékos marokkói járadék 523, 4 százalékos 1890. román köles, 97, 4 százalékos amort. román jár. 1905. 95.70, 5 százalékos orosz járadék 104.95, 4 és fél százalékos 1909. orosz járadék 99.65, 4 százalékos spanyol jár. 96.55 4 százalékos unifikált török jár. 96.07, Török sorsjegye 217.2, Török dohányrészvény 395, Osztrák földhitelintézet 12 0, Osztr. Laenderbank 548, Magyar jelzalogbank 522, Banque de Paris 1761, Banque Ottomane bank 713, Osztrák-magyar államvasut, Déli vasut 1713, Meridionalvasut, Hartman gépgyár 572, Rio Tinto 1923, Suererio d'Egypte 55, Tula 371, Urikányi köszén 182, Chartered 45.50, De Beers 484, East Rand 134, Jacersfonten 234.50, Trans. Land Comp. 79.25, Váltó Amsterdamra (rövid) 207.37, Váltó német piacokra (rövid) 123, Váltó Bécsre (rövid) 104.68 Váltó Belgiumra (rövid) 1/2, Olasz aranyváltó rövid 1/2, Váltó Svájcra (rövid) 1/4, Csekk Londonra 251.80, Magánkamatláb 2/4, Szilárd.

Üzleti tudósítások

Sertéskonzumvásári jelentés.

(A székesfővárosi állatvásár és közvágóhid igazgatósága.) Február 21. Előző napi eladatlan maradvány 736 drb sertés, 9 drb süldő. Mai felhajtás 813 darab sertés, 62 drb süldő, összesen 1549 drb sertés, 71 drb süldő. Eladatott 1111 drb sertés, 22 drb süldő. Mai maradvány 438 drb sertés, 4 drb süldő.

Következő árak jegyeztettek: Zsirsertés: fiatal nehéz 300 kilogrammon felül életsúlylevonással 151-170 fillérig, fiatal közép 220-300 kg-ig életsúlyleve. mással 163-174 fillérig, fiatal könnyű 120 kilogram. mig levonással 164-174. Hússertés, belföldi süldő 140 fillérig. Árak minden levonás nélkül kilogrammonként, elősúlyban értendők. A vásár irányzata közepes. Az árak változatlanok.

Budapesti juhvásár.

Február 21. Felhajtott 279 drb juh. Árjegyzések: Elsőrendű ürü 56-58, kivételesen 50-56 K-ig páronként, középminőségű ürü 53.50-54.50, kivételesen 42-45 K-ig páronként. Az irányzat élénk volt, az árak 2 fillérral gk. kint emelkedtek.

Bécsi marhavásár.

St. Marx, február 21. Összfelhajtás 4810 drb marha. Es pedig 3659 drb hizott ökrök és 1151 darab kicsontozni való. Árjegyzés: I. rendű hizott ökrökért 78-80, kivételesen 84 korona, I. rendű taraka ökrökért 98-102, kivételesen 104-106 korona elősúlyban, métermázsánként levonás nélkül. Irányzat lanyha volt. Az árak métermázsánként hanyatlottak.

Felelős szerkesztő:

PURJESZ LAJOS.

Kiadó-tulajdonos:

A Magyar Ujságkiadó Részvénytársaság

Igazgató: ERDŐS ARMAND.

Table with multiple columns: BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDE, Mai záró árfolyam, Pénz, Ár, Gőzmalomok, Iparvállalatok, Kőszekelési vállalatok, Sorsjegyek, Pénznemek és váltók. It lists various financial instruments and their current market values.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Február 20. —

Kinevezés. A földmívelésügyi miniszter Simon József volt csendőrszervezőt a budapesti orsz. kémiai intézet és központi vegyikísérleti állomáshoz ideiglenes minőségű portássá;

az igazságügyminiszter Horváth Ferencz sárbogárdi járásbírósi iradatisztet a sárbogárdi járásbíró-sághoz telekkönyvezetővé;

a vallás- és közoktatásügyi miniszter Fritz Etelka okleveles tanítónőt a fehértemplomi állami elemi népiskola-hoz rendes tanítónővé nevezte ki.

Megerősítés. Az igazságügyminiszter Füredi Jenő és Szilasi József kassai javítóintézeti ideiglenes minőségű családfelegyedségeket ezen állásukban végleg megerősítette.

Áthelyezés. A székelyudvarhelyi törvényszék elnöke Fejér József oklándi járásbírósi hivatalszolgát, saját kérésére, eddigi minőségében a székelyudvarhelyi törvényszékhez helyezte át.

Pályázatok. A cattarói hadmérnöki igazgató-ságnál egy kezelői és egy számfőtői állásra április 15-éig, a győri pénzügyigazgatóságnál fogalmazói állásra két hét alatt, a soproni fávirdaigazgatóságnál a komáromi postamesteri állásra márczius 11-éig, a pénzügyminisztériumba több hivatali állásra április 11-éig, a beszercei pénzügyigazgatóságnál szám-gyakornoki állásra 14 nap alatt, a karánsebesi törvényszéknél hivatali állásra április 3-ig, a csornai járásbírósnál albirói állásra két hét alatt, Budapest székesfővárosnál egy számvevői, három számvizsgálói, hat számtiszt, tíz számsegédi, egy számtarásosi, három adószámveteli számvizsgálói, négy számtiszt, tizen-negy számsegédi állásra márczius 21-ig, a fővárosi dunabalti körházaknál főorvosi állásra a főpolgármesteri hivatalnál márczius 19-ig lehet beadni a pályázatokat.

BRANDY
SOSBORSZÉK
használják az egész földkerekségen egyetlen megbízható és bevált magyar gyártmány.

Kapható mindenütt 60 f. 1 K 10 f. és 2 K 20 f.-ár

IDŐJÁRÁS.

Az elmúlt nap időjárásának áttekintése:

Hazánkban tegnap néhány északkeleti megyében előfordult igen jelentéktelen esőtől eltekintve az idő országszerte száraz és napközben inkább felhőtlen volt. A hőmérséklet erősen emelkedett s mára már az ország keleti felében átlag 6½ C.-al, az ország nyugati felében pedig átlag 7—8½ C. fokkal magasabb a normálnál s most is emelkedőben van. A maximum Eszéken + 17 C., a minimum pedig Botfalun — 3 C. volt.

Prognózis a következő huszonegy órára:

Igen enyhe idő várható, nyugaton elvélve esővel.

Állomás	Légnyomás mm. 700 +	A hőmérséklet Celsius szerinti	Szélirány és ereje	Felhőzet	Csapadék mm.	Hőmér-séklet	
						max.	min.
A-Biaztina	68.6	4.8	N	3	1	13	3
Ungvár	68.5	6.7	N	4	2	10	6
Késmárk	68.8	8.5	N	2	0	8	3
Losoncz	69.0	0.0	SE	1	0	11	7
Ogyalla	61.7	7.0	SN	1	3	11	7
Budapest	64.6	4.9		1	3	9	5
Herény	61.0	6.4		1	4	14	5
Kezdihely	64.1	7.4		1	1	15	6
Pécs	65.5	4.5	N	3	0	16	5
Zágráb	64.3	9.9	N	1	4	14	7
Fiume	64.9	0.7	N	1	4	11	10
Szeged	66.7	8.1	S	1	4	12	6
Temesvár	66.6	3.6	W	1	2	13	3
Nagyvárad	67.5	4.0	S	2	3	11	4
Kolozsvár	68.1	2.2	SE	2	4	10	2
Nagyzeben	68.4	1.2	SE	1	4	9	1
Szatmár	—	6.0	N	1	4	11	2
Eger	—	5.0	E	1	4	8	4
Arvavárnya	—	5.0	E	1	4	8	3
Selmeczbánya	—	0.4	N	3	0	3	1
Komárom	—	5.2		1	4	12	1
Magyar-Ovár	—	7.4	NW	1	4	14	6
Sopron	—	0.2	NW	1	0	14	2
Eszék	—	1.6	N	1	4	13	11
Cirkvenca	—	3.2		1	0	17	3
Debrecen	—	0.0	SW	1	0	—	0
Kecskemét	—	0.0	SW	2	0	—	0
Oroszlána	—	4.8	NW	3	2	11	4
Arad	—	6.6	SW	3	2	12	6
Zombolya	—	4.0	N	1	2	10	4
Vörse	—	6.2	SW	1	1	12	6
Orsova	—	4.6	SW	4	4	7	4

„EGYETERTÉS”

politikai napilap.

Kiadóhivatali igazgató: PAJOR MÁTYÁS.

VIZÁLLÁS.

		méter		méter					
		febr. 21.	febr. 19.	febr. 21.	febr. 19.				
Inn	Schärding	0.52	0.53	Tisza	M.-Sziget	0.18	0.20		
Duna	Passau	2.12	1.95		Tekeháza	0.42	0.45		
	Linz	0.55	0.45		V.-Namény	0.70	0.88		
	Bécs	0.35	1.68		Tokaj	2.19	2.36		
	Fozsony	1.58	1.68		Tiszafüred	2.40	2.66		
	Komárom	2.90	3.08		Szolnok	2.82	2.94		
	Budapest	2.58	2.82		Csongrád	2.70	2.78		
	Paks	2.31	2.58		Szeged	2.96	3.10		
	Mohács	3.86	4.02		T.-Beosa	2.96	2.98		
	Gombos	4.48	4.50		Titel	3.98	3.98		
	Ujvidék	3.86	3.82		Ondova	Hoór	0.32	0.40	
	Pancsova	3.97	4.01		Tapoly	Bártfa	0.30	0.30	
	Orsova	3.88	3.95		Sodrog	Ladmóza	2.89	2.78	
Morva	Morvafalu	1.72	1.82		Sajó	Zsolcza	2.05	2.08	
Vég	Zsolna	0.10	0.14		Hernád	H.-Németi	0.44	0.40	
	Trencsén	0.16	0.18		Berettyó	Margitta	0.41	0.37	
Rába	Szered	0.51	0.48			B.-Ujfalu	0.58	0.48	
	Szt.-Gothárd	0.16	0.12		Kőrös	Csucsá	0.36	0.38	
	Sárvár	0.65	0.69			N.-Várad	0. —	0.08	
	Győr	2.98	3.12			Belényes	0.40	0.48	
Dráva	Vasád	1.39	1.36			Tenke	0.24	0.20	
	Zakány	0.40	0.36			Gurabone	0.53	0.51	
	Baros	0.39	0.44			Borosjenő	0.04	0.02	
	Eszék	2.12	2.18			Békés	1.16	1.24	
Mura	M.-Szerdah	0.65	0.67			Gyoma	1.80	1.92	
Száva	Zágráb	0.40	0.46			Gy.-Fehérvár	0.10	0.14	
	Sziszek	4.23	4.23			Branyicska	0.56	0.58	
	Mitrovicza	5.34	5.34			Soborsin	0.74	0.70	
Szamos	Deés	0.01	0.02			Arad	0.42	0.44	
	Szatmár	0.96	1.08			Makó	0.50	0.50	
Kraszna	N.-Majtény	1.06	0.95			Temes	K.-Kostély	1.10	1.10
Latorcza	Munkács	0.22	0.22			Béga	Kiszetó	0.54	0.54
Laboroz	Homonna	0.40	0.45				Temesvár	0.14	0.60
Ung	Perecseny	0.24	0. —				Beckerek	0.11	0.10

A kis gyermek ELPUSTUL?

Adjon neki SCOTT-féle csukamájolaj Emulsiót és örömmel fogja tapasztalni, hogy állapota azonnal jobbra fordul, hogy csakhamar fejlődésnek indul és jókedvévé válik.

A SCOTT-féle EMULSIÓ

már gyakran visszaszóltotta szü-leiknek szeretett gyermeküket a halál kapujától.

A SCOTT-féle EMULSIÓ

a legkiválóbb, úgy tisztaság, vala-mint az emészthetőség és gyors hatás tekintetében.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 fillér.

Kapható minden gyógytárban.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halaszt — kérjük ügye-lembe venni.

A KIS MISS

— Regény két kötetben. —

IRTA: B. M. CROKER.

18

Taffné a vendégeit egy koczkás, hosszú folyosón vezette végig a lakoszobájába, ahol kellemes meleg fogadta őket. A kandallóban lobogott a tűz, az asztal meg volt terítve. Missy éhes volt és örült, hogy enni kap. Gyorsan megevett egy tányér Irish-stevet, s mikor jóllakottan körülnézett, észrevette, hogy Taffné egy üvegből valami sárga folyadékot iszik, elég hallhatólag megkérdezte Mamstól „vajjon ez orvosság-e, amit azért iszik az asszony, hogy vörös arca legyen?”

— Nem, ez az egészségnek való, — sugta Mams, — és kis leányoknak nem szabad konyeles megjegyzéseket tenni.

A kicsike a karján a kis macskával, Mams ölébe ült és visszautasította a kalácsot és csukorkát, amit neki kínáltak. A gyermek valami ösztönszerű aggodalommal leste a történéseket. Tudta, hogy valami itt vele megy, de el volt határozva, hogy nem marad ebben a nagy házban a göndör haju asszonynál, akire folytonfolyvást vés-gálódva, majd gyanakvólag pislogott. Még ha az asszony nevetett és jókedvének lát-szott is.

Nem, nem, a Mamsot nem engedi s bár-hová is akar menni, Missy is vele megy. Egy kis idő múlva a bérlő és a feleségét ünnepélyesen végig vezették a termeken; a bejártnál a hallba, a fehér terembe, a kép-tárba, mialatt Taffné fecsegő, bizalmas, sőt valósággal szerelmesen gyengéd lett Mal-lardnéhoz.

— Nem, — felelte egy kérdésére, melyet Missy nem hallott, ámbar úgy csüngött

Mams kezén, mint a láncszem — nem, se-hol sínesen képe!

Azután elbeszélte a vendégeinek, hogy azt beszéltek, a kettő közül az idősebb nem-sokára férjhez megy, még pedig nagyszerű partiet csinál. Egy komorna írta egy levél-ben s így tudták meg Thorlandsban az ujsá-got, de az is lehet, hogy az egész csak ha-zugság — Rosabel után pedig egy olasz her-czeg esereg.

Később Taffné és Mams behuzódtak egy ablakfülkébe és sokáig beszélgettek. Eköz-ben Mams sokat sirt és a másiknak beha-tóan magyarázott valamit, míg végül az a másik Missyre bámult mereven és hangosan kiáltotta:

— Igen, és ha én egyszer igent mon-dok, elhiheti nekem és meglehet róla győ-ződvé, hogy komolyan gondolom. Én meg-bízható asszony vagyok. Különben nem len-nék itt ebben az állásban.

Erre Mallard apó kivette a nagy ezüst óriás hagymát, (azaz az óráját), a zsebéből, s így szólt:

— Most már, Polli, mennünk kell. Már egészen besötétedett. A legjobb, ha te most végzel, azalatt én a kocsit megyek.

Tíz percczel később ott volt a mellék-kapu előtt a gig. A jóvendőbeli farmer már fent ült a bakon, a felesége pedig most akart bucsut venni a kis nevelt leányától.

— Isten veled, szivecském. — Áldjon meg az ég! — zokogta. — Tudom, nem fe-lejted el az öreg, jó mamidat, s ha majd egyszer már nagy, előkelő hölgy leszel, irsz neki messze, messze Kanadába egy levelet. Légy csak mindig jó és illedelmes, kinesem, és az ég áldjon meg... Most már el kell mennem!

— Nem, nem, én is megyek, — kiáltotta a gyermek kétségbeesetten. Átkarolta az asz-zony nyakát, — nem akarok itt maradni a

hosszu haju asszonynál, — oh, ne hagyj itt! Ne hagyjal itt!

De minden könyörgése és sírása haszta-lan volt.

— Jöjj, Polli, jöjj, — hiszen tudod, hogy meg kell lenni, — nógatta a bérlő, aki mint minden férfi, türelmetlenül irtózott a jelene-tektől.

Tehát Missyt erőszakkal tépték le sze-retett mamija nyakáról s Taffné erős karja mindaddig tartotta a kicsikét, míg szeretett nevelőanyja, aki a sirástól nem is látott, feltápáskodott a kocsira és gyorsan elhaj-tattak.

Csak ekkor kapta vissza Missy a szabad-ságát, de már a következő pillanatban a könnyülábu, fürgé, kis teremtés kinyújtott karokkal, szétbomlott hajjal utána szállt a kocsinak. Persze, mikor a bérlő a kis sza-ladó teremtést meglátta, még gyorsabban hajtott. A kicsike pedig, mikor a kimerülés-től már lélegzeni sem tudott, felhagyott az üldözéssel. A kemény, nedves kavicsra leve-tette magát és kétségbeesetten zokogott. Kis idő múlva valaki érte jött; nem Taffné, ha-nem egy egészséges életvidám teremtés, Phöbe nevű, aki a bágyadt, szegény, kis te-remtést egyik karjánál magával rángatta és a kulcsárnó szobájába betaszítva, így szólt:

— Itt van! A második rácsos kapuig szaladt. Gratulálok hozzá! Igazi, kis, fiatal vadmacska!

— Vadmacska, vagy sem, mindenesetre nálad fog aludni, Phöbe, — felelte Taffné s hangosan nevetett. — Na majd ellelejtí ezt a gyerekes dührohagot. Adjál neki még egy vajaskenyeret és vidd fel magaddal. A hől-gyek magukon kívül lesznek, ha megtudják, hogy Mallardék csak így lerázták a gyere-keket magukról.

((Folyt. köv.))

SZINHÁZAK.

Kedd, 1910. február hó 22-én.

NEMZETI SZINHÁZ.

Váljunk el.
Vígjáték 3 felv. Irtá: Sardon V. és Najac E. Fordította: Páry J. Bóna.
Személyek:
Des Franches Dezső
Cyprienne D. Ligeti J.
Adhemar Naday
Clavignac Kürthy
Bafourin V. Molnár
Brionne-né György J.
Yaffontaine-né Nagy I.
Lusignan Szőke
Valentine Faludi
Joseph Kócseri
Josephine Kócseri

Kezdeté 1/2 8 órakor.

VIGSZINHÁZ.

A kis czukros.
Vígjáték 4 felvonásban. Irtá: Gavault Paul.
Személyek:
Lapistolle Vendrér
Paul Hegedűs
Felicien Tanay
Mingassol Tapolczay
Pinclot Szerényi
Hector Bihar
Toupet Győző
Casimir Bárdi
Bessy Harsányi
Jean Kassay
Benjamine Varsányi I.
Rosette Hegedűsné
Florisa Molnár A.
Julie Komlós I.
Pinczer Varsa

Kezdeté 1/2 8 órakor.

M. KIR. OPERAHÁZ.

G. Falken Marilla vendégfellépéssel.
A zsidónő.
Dalmű 5 felv. Zenéjét szerette: Halévy. Szövegét írta: Scribe. Fordította Jakob L.

Kezdeté 7 órakor.

VARSZINHÁZ.

Elektra.
Sophokles tragédiája. Fordította Csiky Gergely.

Kezdeté 1/2 8 órakor.

URANIA SZINHÁZ.

Jótékonycélu hangverseny.

Kezdeté 1/2 8 órakor.

A min. v. és kös. miniszter előterjesztésével kikiáltottva
Dr. Batizfalvy I. Z. főváros legelső FOGORVOSI INTEZETE
áthelyezve: **Károly-körut 3. sz. alá.**
Fájós fogak meggyógyítása Szápadlás nélküli műfogak Tartós fogtömések. Jól használható fogszorókók Fogszorókók (sitátsban is.) Készítése és behelyezése. Jótállás mellett mérsékelt szabott áron. Veleiek félnap alatt megkaphat műfogakban

ROYALORFEUM

Minden este 8 órakor
a kolosszális februári műsor.
A KIS GÉSÁK
operett MISS MARIE HALTON-nal a főszerepben.
A legkiszagatosabb bohózatok:
Ádám és Éva. Az anyakönyvvezető. Zsuzsu.
JENNY LILIAN, a tenger rejtelmes tündére.
Azonkívül: Solti Hermin, Gyárfás Dezső új szólókkal, Hansi Edelweiss, Beutler Erna, Les Montez, Dijella Totto Rufat Bey és 16 elsőrangú sláger.
Éjjeli 12 órakor a ragyogó tükörteremben ROYAL-CABARET. — Enek- és táncelőadás. — Keringőverseny. — Czigányzene reggeli 5 óráig.

Budapesti Cabaret BONBONNIÉRE

Teréz-körut 28. Telefon 52-88.
Kezdeté 9/2-kor. Teljesen új februári műsor.
A MONTMARTRE-ON (BLUETT)
A mintá-cabaret (Paródia) A háromszög (Grod. pályázat) Pan és Daphnis. — Emlékek, (Heltai Jenő Shakleton-felolvasása) — Az eleven mozi. — Az adó. Minden este fellépnek: KELETI JULISKA, Kőváry Gyula, Virágh J., Balogh B., Gonda, Csabay, Kulinyi, Erdős, Kócán, Váradi stb. vasár- és ünnepnap délután 4 órakor 1 és 2 koronás helyárak.

Tátra Mulató

VII. ker., Király-u. 77.
A legkényesebb igényeknek is megfelelő legszenzációsabb ??? Taciano ??? SIEIGRAD műsor! JAQUES!! a legjobb német humorista!! Cleo de Osterode!! A német előadó művészet nagymestere!! Biane Ideali!! Indiá! Papod táncosnő 3 néger boys-sal. Rolly Berto bravur énekesnő. Ada Puretto dán soubrette. Hedy Silvanó etoille française. Mark Ein Pechvogel. Eredeti bo-fery soubrette. hozatakatona! életből. Irtá: Schmiéd Bertalan. Kezdeté 8 órakor. Penztár-nyitás 5 órakor. Telefon: 15-10.

NAGY ENDRE CABARETJA
MODERN SZINPAD
Telefon 93-16
Minden este: **VIRÁGÉNEKEK.**
Andrássy-ut 69.
Tincdi, Balassa Bálint és Pálózi Horváth Ádám versel az eredeti zenére. Előadják: Medgyaszay, Ferenczy Sajo, Papp János. SZABAD SZERÉLEM (Feminista tréfa). TAGFELVÉTEL A DEMOKRATA KÖRÖBEN (Szatira). Bohózatok, szinpad tréfák új magánszámok. Fellépnek: Nagy Endre, Medgyaszay Vilma, Ferenczy Károly, Nemeth Juliska, Sajo, Pallai Rózsi, Hadik Anna, Huszár, Boldizsár, Szász Ilona, Vidor Ferike, Papp János szár. Jegyek előre válthatók a cabaret pénztáránál, Andrássy-ut 69. Kezdeté 9/2 órakor.

HUBERT J.E. cs. és kir. udv. szállító POZSONY

Azonnal jogos tulajdona!

A zongora vagy pianó ha REMÉNYI MIHÁLY
legjobb rendszerű hitelostályából veszi azt meg. Nema kért a részletfizetésért lepte alatt, hanem azonnal sajátja a megvett hangszor. Ugyanzon árak mintha készpénzért venné.
Előleg nem kell 10 frt havi részletfizetés mellett a legjobb zongorát v. pianót. Részletes árjegyzék és prospektus díjlanul küldetik Budapestról, Király-u. 58.

Nemcsak Budapestben, de vidéken is bárkinek rendelkezésére áll ezen eddig még nem létezett alkalom illy könnyű feltételek mellett zongorát vagy más hangszert vásárolni. Zongorák hangolása és javítása a legképzettebb szakmunkások által.

A sárospataki kova-malomkögyár-egylet

ajánlja kitünő hírnevű sárospataki kova malomköveit
Megrendelések elfogadtnak a sárospataki kova-malomkögyárban, Sárospatakon (posta, vasut- és távirda-állomás.) Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

EDISON MOZGÓFÉNYKÉP VÁLLALAT R. T.

BUDAPEST, VI., NAGYMEZŐ-UTCZA 21.
Telefon 64-20. Minden villanyvilágításra berendezett lakásban és helyiségben tartható **Házi mozgófénykép előadás**
Egy előadás díja K 50 A legkedveltebb otthoni szórakozás :: Megrendelhető telefon utján is

Miért van a legkomolyabb hivatása a

DIANA-sósorszesznek a fodrász-termekben?

Mert köztudomásu lett, hogy feltünő kellemes illata végett az urak nagyon kedvelik.
Mert fejmosásoknál DIANA-sósorszesznél nincs jobb a világon.
Mert a fejbőrre hűsítőleg, frissítőleg és erősítőleg hat.
Mert a korpaképződést megszünteti a hajhullással együtt.
Mert a haj színét eleveníti, fényesíti.
Mert a borotválkozás utáni rossz érzéseket azonnal megszünteti.
Mert pattanások képződése ki van zárva.
Mert megvágás esetén a vérmérgőzés ki van zárva.
Köztudomásu, hogy a mindennapi életben a legveszedelmesebb bőrbajokat egyik ember a másiktól kapja tudtán kívül és pedig leginkább ott, a hol a legtöbb ember megfordul.
Nem csoda tehát, ha borotválkozás vagy hajvágás közben hozzá jutunk egy ilyen ragadós bőrbajhoz, a nélkül, hogy ennek bárki oka volna. Eppen ezért tanácsos a DIANA-sósorszesz-fecskendezés minden borotválkozás és hajvágás után.

Közegészségügyi

szempontból tehát roppant nagy hivatása van fodrász termekben a

DIANA-sósorszesznek

dezinficiáló és összehuzó

hatása legelső fokon áll. A hajhullás is legtöbbször egy ilyen ragadós betegségnél az eredménye. Eppen ezért uri házakban is a fésülő nők a DIANA-sósorszeszt használják. Megöli a DIANA-sósorszesz azokat a bacillusokat, melyek előidézik a hajhullást és bőrlántalmakat. — A valódi DIANA-sósorszesz 40 filléres, 1 és 2 koronás üvegekben az egész országban mindenütt kapható. Csak vigyázní kell, hogy minden üvegen látható legyen e két szó: „DIANA-sósorszesz“.

BIZONYITVÁNY! Alólírott ezennel bizonyítom, hogy az Erényi Béla ur gyógyszerész, budapesti lakostól bemutatott DIANA-szappant, DIANA-arc krémét, megvizsgálva, azokban fémmérgeket, maróhatásu vagy külső használatkor ártalmas egyéb anyagokat nem találtam, miért is nevezett szépitő-, bőr- és hajápoló szerek ártalmatlanok és így használatuk ellen kifogás nem emelhető.

Kelt Budapestben, 1905. március 15.
Nyilvános vagykísérleti állomás
Dr. Neumann Zsigmond m. p.
kir. koresek. és váltóörvényeséki hitcs vegyész.

Az egész országban mindenütt kapható

Egyedüli készítő:

Erényi Béla gyógyszerész

Budapest, Károly-körut 5.
(Postán legkevesebb 6 üveg szállítható utánvétel mellett.)
Minden üvegnek plombálva kell lenni.

Egy üveg Diana-sósorszesz	Egy nagy üveg Diana-sósorszesz	Egy legnagy. üveg Diana-sósorszesz
44 fillér.	1.10 korona.	2.20 korona.

Vigyázzon jól az utánzatokra, mert csak az a valódi, a mely üvegen látható feltünően e két szó:
DIANA-sósorszesz

SZINHÁZAK.

Kedd, 1910. február 22-én.

MAGYAR SZINHÁZ.

A sötét pont.

Vígjáték 3 felvonásban. Írták: Kadelburg és Presbar.

Személyek:

Kuckrott Ulrich	Réthey
Thunhelda	Bera Paula
Hans	Tarnai
Elza	Bátori
Dühnen báró	Vágó
Mária Lujza	Fornai R.
Imre, a fia	Z. Molnár
Brinkenmeyer	Horos
Lotti, a leánya	Tóth Irma
Ida, cseléd	Tárnoki G.
Antal	Czobor
Woodleigh dr.	Csontos

Kezdeté 1/8 órákor.

KIRÁLY SZINHÁZ.

Luxemburg grófja.

Operett 3 felvonásban. Írta: Lehár Ferencz.

Személyek:

Luxemburg grófja	Király
Bazil herceg	Rátkay
Staza grófné	Erdői B.
Erissard Armand	Kovács
Vermont Julitta	Varadi I.
Dulier Angla	Petrass S.
Mencskóff Szergej	Sárosi
Favlovics Favel	Tóth
Pelegrin	Salmay
Managere	Fenyvesi
Baronó	Szári R.
Saville	Csiszár
Boulanger	Balázs
Marchan	Patotai
Sidonie	Németh E.
Aureli	Csiszárné
Coralie	Sóyomné
Francois, inas	Sántha J.
James, liftboy	Gergely I.
Jules, főpinczér	Krasznai

Kezdeté 1/8 órákor.

Fővárosi Városligeti Színház

Pesti zsidó.

Operett 5 képpben. Szövegét írta: Feid Mátyás. Zenéjét szerzték: Barna Izso, Chorin Géza és Weiner István.

Személyek:

A czigánykirály	36. Rácz L.
Dalesz Lipi	Ferenczy
Villám Villi	Vörös Ily
Kaczér Vicza	Mezav I.
Hungária	T. Csige B.
Gyökér Tóni	Fekete
Krenk báró	Thury
Gliczerint Ottó	Szalay
Folacsékné	Láng Etel
Weidinger bácsi	Keller
Méhecske	Jászay Olga
Dr. Kaczér	Bihary
Báikirályné	Kelemen B.
	Balázs G.
	Kattay A.
	Szeredi J.
	Radó G.

5-ik kép: CHANTEHLER

Személyek:

Kakas	Ferenczy
Aranyfőzőn	Láng E.
Ha-örz kutya	Szalay

Kezdeté 1/8 órákor.

APOLLO-PROJEKTOR

Telefon 68-39.

Az Isteni ítélet. Elhamarkodott elbocsátás. - Verbosszu.

Jersey szigetén.

Kanada telen. - Az aszfaltbetyár.

Lehmann ur bálba megy.

Tenger moraj. - A szerelem örültje.

Mózes születése. (A Mózes születése és élete című ciklus első része.)

Fővárosi Orfeum

VI., Nagyzsö-utca 17. WALDMANN IMRE, igazgató.

Ma

Costantino Bernardi vendéjjátéka.

Kezdeté este 8 órákor.

Minden csütörtökön, szombaton és vasárnap délutáni előadás mér-sékelt helyárakkal **BERNARDI** fellép-tével.

Jegyelővétel délelőtt 10-1 óráig és délután 3-6 óráig a nappali pénztárnál.

DELI.

Az évad kezdetén

a nagyérdemű közönség b. tudására hozom, hogy ugy, mint eddig, ezután is töreksem t. megbízóm mindennemű igényeinek megfelelni. Bankettek, lakodalmak, társas étkezések rendezését lakáson kívül, valamint vidéken is vállalom. Legelő-gómsabb szervizekben hideg felvágottakat és meleg ételeket helyben és vidékre is küldök. Tágas szép terem bankettek, bálók és lakodalmak rendezésére helyiségemben a nagyérdemű közönség rendelkezésére áll. Kávéházam és vendéglőmben délután és este nagy szerű kvartet-zené szórakoztatja mélyen tisztelt vendégeimet.

Kiváló tisztelettel **DELI S.** vendéglő és kávéház. Szính. után friss vacsora. - Polgári árak!

? Szőnyeg-ujdonság!
300 fcm. nagyságu mindkét oldalon egyforma nyírott Jaquard szőnyeg elpusztíthatatlan minőségben 5 ft 80 kr. szabott árt kapható.

Rosenberg és Quitt
női divat, vászon és szőnyeg-árak nagy áruház.

Budapest, VI., Király-u. 32. (szökűzet.) 2807

Alapítva 1895.

Alkalmi vételt

ajánl szép és finom

butorok, szőnyegek, csillárok-ban

perzsa-

a legnagyobb alkalmi lakásberendezés! áruház

VI., Lázár-utca 3.

(BAZILIKA KÖZELÉBEN.)

Jegyeseknek fontos! Vételkényszer nélkül mindenki nek megtekinteni ajánlatos

Milliárdosok, fejedelmek!

nem részesültek meg oly fenomen szórakozásban, hogy a kontinens legnagyobb művészeit, mint Caruso, Bonoi, Scotti, Albani, Slezák, Takács, Kurz Zelma, Galvany M., Melba N., Patti A., Calvé E., stb. ének-művészetét egy hangverseny keretében élveztezték volna.

Pedig ebben a fejedelmi szórakozásban minden nagyobb anyagi áldozat nélkül bárkinek lehet része, ha fenti művészek briliáns felvételeit egy „Eufon“ koncertgép meghallgatja. Az „Eufon“ a technika legújokéletebb vívmánya, mely a hangot mellékzörej-től mentesen, erősebben és tisztábban reprodukálja, mintha azt a hangversenyteremben hallanók. Táncczenét legjobban pótolja. Főelárusítás:

„MUSICA“ részvénytársaság

zongora-eladási és kölcsönző-telepén

(igazgató: STERNBERG DEZSŐ)

Budapest, VI., Teréz-körút 1. sz.

Az amerikai „Columbia“ művészlemezek főelárusítása.

Kedvező részesítkezési feltételek!

Telefon: 4-81. Telefon: 4-81.

A Franklin-Társulat kiadásában

és a „Jogtudományi Közlöny“ szerkesztőségében megjelenő

curiai, kir. táblai és törvényszéki, mint felebbezési bíróságok határozatainak gyűjteményéből

újabb kötetek jelentek meg, melyek az

1909-İK ÉVI DÖNTVÉNYEKET

tartalmazzák, és pedig:

Magánjogi Döntvénytár

Szerkeszti

GOTTL ÁGOST

kir. kuriai tanácselnök. Ára 5 kor.

Büntetőjogi Döntvénytár

Szerkeszti

dr. BALOGH JENŐ

egyetemi tanár. Ára 5 kor.

Hiteljogi Döntvénytár

(váltó-, csőd-, kereskedelmi és tőzsdéi ügyekben).

Szerkeszti

dr. GALLIA BÉLA

kir. kereskedelmi és váltótörvényszéki bíró. Ára 5 kor.

Közigazgatási Döntvénytár

Szerkeszti

dr. MARSCHALKÓ JÁNOS

kir. ítélőtáblai bíró. Ára 5 kor.

E „DÖNTVÉNYTÁR“-ak előző I. és II-ik kötetét szintén kaphatók.

Egy-egy kötet ára 5.- korona.

Az itt felsorolt „Döntvénytár“-ak mindenike önálló egészlet képez és rendszeres és betűrendes tárgymutatóval van ellátva.

A kir. Curia, a kir. táblák és a törvényszékek mint felebbezési bíróságok határozatai mellett helyet foglalnak a közigazgatási bíróság, a minisztertanács, az egyes szak-miniszteriumok, tőzsdébírószék elvi jelentőségű döntései. Az egyes határozatok kapcsán rendszeres utalás történik az ugyanazon tárgy előbbi köztelésekre, egyszersmind fel vannak tüntetve a határozatok között felmerülő eltérések.

Minden évben egy-egy kötet jelenik meg.

Kaphatók:

LAMPEL R. KÖNYVKERESKEDÉSE

(Wodianer F. és Fiai) R.-T.-nál

Budapest, VI. ker., Andrássy-út 21. sz.

és minden könyvkereskedésben.

STEINHARDT MULATÓ

Rákóczi-ut 63. sz. Telefon 54-23.

Ma és mindennap

Kezdeté 1/8 órákor. Uj műsor.

9 órákor! Kamgarn aludj. 9 órákor!

Bohózat. Írták: Glinger és Taussig, ford. és rendezte: Steinhardt.

11 órákor A várva-várt pillanat Ujdonság!

Bohózat. Írták: Glinger és Taussig, ford. és rendezte: Steinhardt.

Továbbá Steinhardt és Hunyady Emil új kuplékkal és több elsőrendű külföldi attrakciókkal.

Jegyek: 10-1-ig és 3-6-ig Rákóczi-ut 63. és özv. Kontiné dohánnykülönlegességi Áruházában Andrássy-út 29. - Kszi pénztárnál 7 órákor. A remek téli kertben éjféltől reggelig táncz és cabaret. Belépő díj nincs.

FOLIES CAPRICE

Téli helyisége Révay-utca 18. szám.

Telefon: 14-22. Telefon: 14-22.

Igazgatók: Leitner és Keleti. Főrendező: Rott Sándor.

Az előadás kezdete 1/8 órákor.

9 1/2 órákor! MA! Ujdonság!

A csoda szer

Bohóság. Írta: Uhu. Rendező: Rott Sándor.

11 órákor. 11 órákor.

„Interessante Umstände“

Bohózat. Írta: Trebitsch Sándor.

Jegyek kaphatók a Folies Caprice nappali pénztárnál, d. e. 9-1-ig és d. u. 3-6-ig, ugyint „Lyra“ jegyirodában, Andrássy-út 15. és Sopronyi nagytőzsdéjében Rákóczi-út 1. Az előadás után 1/2 órákor az I-ső emeleti CASINO DE PARIS ban a világ legelső táncz számainak fellépése

Heti műsor:

1910. február hó	Nemzeti Színház	M. kir. Operaház	Varszinház	Vigszinház	Magyar Színház	Király-Színház	Uránia	Fővárosi Városligeti Színház
23 Szerda	Sári bíró	A lévedt nő.	-	Taifun	A k ruzsló	Luxemburg grófja	Napoleon	A pesti zsidó
24 Csütörtök	A nagyasszony	Szigfried	-	A kis cukros	Ö	Luxemburg grófja	Napoleon	A pesti zsidó
25 Péntek	Ismerd meg mag d	Bohémét és Táncgyuleg	Fry Pál	A masamód	A kuruzsló	Luxemburg grófja	L'Amour veille (Viraszt a szerelem)	A pesti zsidó
26 Szombat	A nagyasszony	Nemo	-	A masamód	Gigesz és Tudó	Jánoska	Le Monde ou l'en s'enauic (Ahol unaikozna)	A pesti zsidó
27 Vasárnap	Brassbound kapitány megtérése A nagyasszony.	Istenek alkonya	-	A makranczos hölgy	Hivatalnok urak	Fanczos nuszárok	-	Erdészleány
				A masamód	Gigesz és Tudó	Luxemburg grófja		A pesti zsidó

Márczius 15-iki irodalom!

Uj szavalókönyv. Hazafias ünnepekre, iskolai vizsgálatra és egyéb alkalmakra való költemények, s kiváló köszöntők gyűjteménye, 6—12 éves gyermekek számára. A legújabb magyar gyermekköltészetből összeválogatta **Havas István**. Ára **K 1.50**

Fanghó Gyujtó Izabella: A magyar szabadságharcból. Ára kötve **2.—**

Sas Ede: Hősök hőse. 8 képm. Diszköt. Ára **7.—**

Sebők Zsigmond: Kossuth Lajos életrajza. Kötve. Ára **—60**

Rákosi Viktor: Korhadt fakeresztek 3. ifj. kiad. Diszköt. **4.—**

Pósa Lajos: Száll az ének. Szavalni való hasz. vers. Füze **2.—**

Diszkötésben **4.—**

Rákosi Viktor: Hős fiúk. Regényes történet a szabadságharcból diszkötésben **7.—**

Pósa Lajos: A szabadságharc hősei képek az 1848/49. szabadságharcból. Képekkel **—60**

Pósa Lajos: Haza és szabadság. Hazafias szavalmányok és költemények. **—60**

Gauss Viktor: A piros köpönyeg. Elb. a magyar szabads. Képpel **—60**

Gaal Mózes: A vasember fia. Tört. elbeszélés, képekkel **1.50**

Gaal Mózes: Bem apó. Történeti elbeszélés **—60**

Havas Mihály: A hősök. Hazafias elbeszélés, képekkel **—60**

Krudy Gyula: A komáromi fiúk. Történeti elbeszélés **1.—**

Krudy Gyula: Előre. Hazafias elbeszélés, képekkel **—60**

Lengyel Laura: Magyar hősök. Történeti elbeszélés, kép. **1.—**

Lengyel Laura: A virradat napja. Történeti elbeszélés, kép. **1.50**

Madarassy L.: A kis hadsereg. Történeti elbeszélés, kép. **1.—**

Perényi Lajos: A hazáért. Hazafias elbeszélések képpel **—60**

Tábori Róbert: Gábor Áron. Tört. elbeszélés **—60**

Farkas Imre: A kapitány. Jelenet. Előadja 2 férfi és 1 nő. **—30**

Illyés Bálint: Hazafias költemények. Ára füze 3 korona, kötve **5.—**

Ünnepi versek: Szerkeszti dr. Vajda Gyula. Szavalókönyv. Iskolai ünnepélyekre alkalmas költemények gyűjteménye. 2 kiadás. Ez a gyűjtemény aranykönyve a magyar ifjuságnak. Egyrészt az összes iskolai ünnepélyekre alkalmas szavaltokat csoportosítja, másrészt remekműveink költeménye mellett az újabb magyar költészet összes nevesebb képviselőinek műveit tartalmazza. A vaskos kötet 300 költeményt tartalmaz. Ára füze **3.—**

Singer és Wolfner kiadása
Budapest, VI., Andrássy-ut 10.

készpénzért, vagy részletfizetésre legelőször

Butor **EHRENTREU és FUCHS**
testvéreknél
Budapest, VI., Teréz-körút 8.
Képes arjegyzék ingyen. Telefon 88-89.

Választás biztosítással!

Meghívó.

A Szentendrei Takarékpénztár

1910. évi márczius hó 23-án d. e. 11 órakor saját helyiségében tartja

XLI. (41-ik) rendes közgyűlését

melyre a t. cz. részvényesek tisztelettel meghívattak.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentései.
2. Az 1909. évi mérleg előterjesztése és a nyemremény felosztásának meghatározása.
3. Esetleges indítványok tárgyalása.

Mindazon t. cz. részvényesek, kik a közgyűlésen szavazataikat érvényesíteni akarják, czennel felhivatnak, miszerint részvényeiket legalább három nappal a közgyűlés előtt az intézet pénztáránál letenni sziveskedjenek.

Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentései, valamint a mérleg f. évi február hó 23-tól kezdve az intézet helyiségében közzétetnek.

Kelt Szentendrén, 1910. évi február hó 19-én.
Dumtsa Jenő elnök.

Mérleg-számla.

Tartozik: Pénztár számlának 8950.27. Kötvényszámlának 649.026.59. Váltó-számlának 356.924.80. Intézeti ház-számlának 15.000. Folyó számla 62224.88. Leltári számla 2000. Értékpapír-számla 19.379.57 korona. Összesen: 1.113.508.11 korona.

Követel: Részvénytőke sz.-tól 100.000 Tartalék alap sz.-tól 42.000. Nyugdíj alap sz.-tól 25.000. Betét sz.-tól 826.033.98. Osztalék sz.-tól 343.50. Jótékonyági sz.-tól 726. Jutalék sz.-tól 5506.37. Ingatlan sz.-tól 1964.01. Veszlezzámitolási sz.-tól 91.828. Nyereség- és veszteség sz.-tól 20.106.25 korona. Összesen: 1.113.508.11 korona.

Krecsárevits Miklós s. k. könyvelő, Dumtsa Jenő s. k. elnök, Ignátovits János s. k. pénztárnok.

Jelen mérleg-számla általunk megvizsgáltván, az üzleti könyvekkel meggyezőnek és helyesnek találtatott.

Eusvik Lyuoomir s. k. felügy. biz. tag., Wirker György s. k. felügy. biz. elnök, Margaritovits Eelizár s. k. felügy. biz. tag.

Meghívás!
A Budapesti Disconto Szövetkezet

f. é. márczius hó 2-án délután 4 órakor a szövetkezet irodahelyiségében tartja:

III-ik évi rendes közgyűlését

melyre a tagok czennel tisztelettel meghívattak.

NAPIREND:

1. Az igazgatóság jelentése a lefolyt üzleti évről, a mérleg előterjesztése, határozathozatal ezek felett, valamint a kimutatott üzleteredmény tárgyában hozandó határozat.
 2. A felügyelő-bizottság jelentése és a felmentvény megadása ugy az igazgatóság, mint a felügyelő-bizottság részére.
 3. A felügyelő-bizottság évi díjának meghatározása; (a. sz. 31. szakasz).
 4. A felügyelő-bizottság tagjainak megválasztása.
- A t. tagok felkértenek, hogy az alapszabályok 25. szakasza értelmében szavazati joguk gyakorlása tekintetében megfelelőleg intézkedni sziveskedjenek.

Kelt Budapesten, 1909. évi február hó 14-én tartott igazgatósági ülésből.

Az igazgatóság.

A kerékpárvilágot már 35 év óta uraló eredeti angol **Helical Premier és The Champion** kerékpárokat dupla harang-csapaggyal és szabadonfutóval, 3 és 5 évi jótállással, minden árfelemlés nélkül szigorúan az eredeti gyári áron havi 12 és 15 koronás részlete adjuk és **kerékpár-alkatrészeket**

az egész világon létező összes kerékpárhoz, külső és belső gumikat, csengőket, lámpákat, pedálokat, lánczokat, konuszokat és csészéket óriási forgalmunk következtében melyen leszállított nagybani 30% árleszállítással szállítunk vidék-eredeti gyári árban is bárhová

LÁNG JAKAB és FIA
kerékpár és alkatrész nagykereskedők
Budapest, VIII., József-körút 41. szám.
Fióküzletek: Baross-tér 4., és Budán, II., Margit-körút 6. sz.
Diszárjegyzékünk 1000 képpel kerékpár és alkatrészekről ingyen és bérmentve.

A Magyar Takaré- és Hitelegyesület
mint szövetkezet felszámolás alatt

1910. márczius 9-én délelőtt 11 órakor Budapest, Dohány-utca 3. sz. alatti helyiségében

közgyűlést

tart, melyre a tagokat meghívja.

Tárgysorozat:

1. Felszámoló-bizottság jelentése és a felmentvény megadása.
2. Mérleg megállapítása.
3. Felszámoló-bizottság választása.
4. Felügyelő-bizottság választása.

Az igazgatóság.

ÖN BÉREL
egy ócska zongorát vagy pianinót és **KIDOB**
havonta 12 vagy 16 korona kölcsönját, végre pénzt kiadta, zongorája nincsen.

HA FIZET
havonta 20 koronát, kap egy kiváló gyártmányu, legmodernebb ércpancéltökés keresztthoros új zongorát vagy pianinót, nem ir alá váltót, nem állít kezest, nem lekötöztette bankszövetkezetnek és idővel mégis tulajdona lesz a zongora. — Ilyen ideális szőlő, liberális módon kapható kizárólagosan csak

„MUSICA“ részvény-társaság
(Igazgató: Sternberg Dezső.)
zongora eladási és kölcsönzési telepén.
Eufon tölcsernélküli legtekélyesebb grammofon- és művész-lemezek főelárúsítása.

Budapest, VI., Teréz-körút 1/a.
(Király-utca sarok, az Országos Zeneakadémia közelében.)
Telefonszám: 4-31.

Zongorák becsapóelése, javítása, hangolása legkülansabban. Fenti rendszer kedvezményében egyelőre csak a fővárosban lakók részesülnek.

HAZASULANDÓK FIGYELMÉBE!

JEGYGYÜRÜK, NÁSZAJÁNDÉK-TÁRGYAK

A LEGELŐNYÖSEBBEN

POLGÁR KÁLMÁN

ÉKSZERESZ-ÉS MŰÖR IS

tiszteletben szerezhettek ne.

BUDAPEST, Erzsébet-körút 29.

VIDÉKI MEGRENDELÉSEKRE KÜLÖNÖS GONDOT FORDÍTOK.

ÁRJEGYZÉK 20 ÓO RAJZZAL INGYEN ÉS BÉRMENTVE

Kedvező havi részlettörlesztésre

Zörej nélküli
gramofonok
és az összes létező gyártmányú
hanglemezek,
mindennemű hangszere-
k, melyek nagy képes ar-
rúgyűjtés és lemezek teljes
gyűjtését ingyen és ber-
mentre adjuk.

CLEMENT
automatikus pisztoly
1909 évi minta.
Browning-pisztoly tökélete-
sítése. Mellényzsebben
elfér.
72 korona.
Havi részlet 4 korona.
E pisztoly ismertető jegyzé-
két kívánatra azonnal in-
gyen megküldjük.

Hegedűk
Fuvolák
Cimbalmok
és egyéb forgatható
mechanikai hangszere-
k, melyek nagy képes
árjegyzékét ingyen és ber-
mentve küldjük.

VÁRI ÉS TÁRSA NAGYÁRUHÁZ
BUDAPEST, IV., Múzeum-körút 15.

958. sorozat **Bon 028. szám**
Polgár Sándor
m. kir. szab. nyert orvosi mű- és közszerész
Budapest, VII., Erzsébet-körút 50. sz.
köteles ezen utalvány beküldése mellett
minden megrendelőnek 15% azaz tizenöt
százaléknyi árkedvezményt adni az ered.
F. Bergerand fils,
párisi különlegességek
(óvszerek) gyártmányából. Kimerítő
képes árjegyzék díjmentesen, zárt le-
veleiben küldeték.
Kivágatott az „Egyetértés”-ből. 25705

Automatikus tömegfogó,
patkányok részére 4 K. egereke-
nek 2 K. 40 áll. egy éjjel 40
egert fog felügyelet nélkül, idő-
járás nem befolyásolja, magától
működik „Eclipse” sváb fogó
ezer és ezer sváb és ruszli fog-
ható egy éjjel drbja 2 K. 40 áll.
Mindenholt a legjobb eredmény.
Szétküldés utánvét mellett. **J. SCHÜLLER, Wien, III.E.**
Krieglergasse 6. Számof.
elismerő- és köszönő-levél.

3 Millió korona nyereményre

játszik évente **II** huzásban,
ha 48 havi 5 korona 50 filléres részletfizetésre megrendel nálunk:

- 1 darab Konvertált Jelzalog sorsjegyet
- 2 drb Erzsébet királyné szan. sorsjegyet
- 1 darab Bazilika sorsjegyet :: :: ::

Mind a négy sorsjegyéért összesen 48 hónapig, havonként öt korona ötven fillért fizet és ha postautalványon az első 5 korona 50 filléres részletet megküldi, azonnal megkapja a sorsjegyek számaival ellátott részletiveket. Így már az első részlet megfizetése után a sorsjegyekre eső minden nyeremény Önt illeti. Az utolsó részlet kifizetése után kiszolgáltatjuk mind a négy eredeti sorsjegyet.

Pénzt nem veszítheti el, mert

1. a 48 hónap alatt a négy sorsjegy nyereménye az Öné,
2. 48 hónap elteltével négy sorsjegyet kap, melyet a napi áron készpénzért eladhat, vagy
3. ha a sorsjegyeket megtartja, 60 évig 600 huzás számtalan nyereményre játszik, amely idő alatt minden sorsjegy okvetlenül nyer.

HUZÁSOK: Február 25, március 1. (2 huzás), április 25, június 25, július 1, augusztus 25, szeptember 1, október 25, november 1, december 27. Minden huzás után sorsolási jegyzékét küldünk.

Huzások: Február 25. és március 1. (2 huzás.)
Legnagyobb főnyeremény: egy millió korona.
Központi Váltóüzlet Részvénytársaság
Budapest, V., Szabadság-tér 3. szám.

- 1 darab Konvertált Jelzalog sorsjegy
 - 1 " Pesti Hazai Takarékp. sorsj.
 - 1 " Olasz vörös kereszt sorsjegy
 - 1 " Bazilika sorsjegy
 - 1 " József sorsjegy
 - 3 " Erzsébet királyné sorsjegy
- Főnyeremény EGY MILLIÓ kor.**
4.500.000 kor. összeremény.
Évente 20 huzás.
Mind a nyolc sorsjegyéért összesen 48 hónapig havonta 11 (tizenegy) koronát fizet.

Bosznia—hercegovinai államvasutak.
2892. ex. 1910. szám.

Üzemkimutatás a boszniai és hercegovinai államvasutakról.

1910. január hóról. — Üzemhossz 940 km.

Időszak	Továbbítottak		Bevételek	Összehasonlítás az előző 1909. évvel.	
	Személy mennyiség	Áruk Tonna		bevétel	különbözet
1910. január 1-től 1910. január 31-ig	170.465	92.366	1.002.675	1.042.509	39.834
Összeg	170.465	92.366	1.002.675	1.042.509	39.834

Sarajevó, 1910. február 11-én.

Az igazgatóság.

Hirdetések felvétetnek a kiadóban,
VI., Eötvös-utca 32. sz.

**Villam- és légszesz-
csillárok**

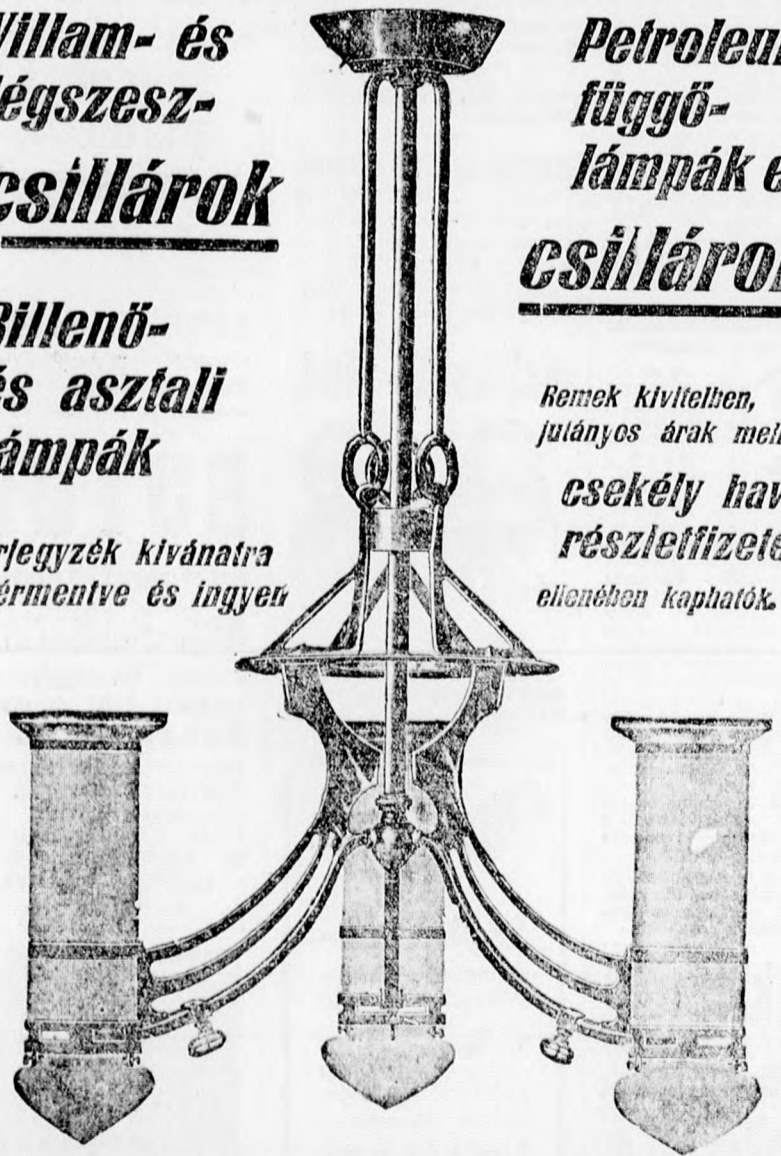
**Billenő-
és asztali
lámpák**

Árjegyzék kívánatra
bérmentve és ingyen

**Petroleum
függő-
lámpák és
csillárok**

Remek kivételben,
jólányos árak mellett

csekély havi
részletfizetés
ellenében kaphatók.

Aufrecht és Goldschmied
Nagyáruháza :: Budapest, VII., Rákóczi-ut 30

MAGYARHON ELSŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGIOBB NERNEVŰ ORAÜZLETE.

Alapított 1847.

Brausweller János
Szegeden. Ca. és kir. kizárólagosan
szab. chronometen és műórák, főfelálója
a remontoir ingáóráknak
stb. stb.

ÓRAK, ÉKSZEREK 10-évi jótállással
RÉSZLETFIZETÉSRE

Képes árjegyzék bérmentve. Javítások pontosan eszközöltetnek.

E hirdetés rovatban minden szó egyszerű beiktatása közönséges...

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetés rovatban minden szó egyszerű beiktatása közönséges...

Pénzszekrények, használtak és újak, rendkívül olcsó áron kapható...

Zsebnaptár! 1910. évre, 68 oldal, 100 darabot 1 korona utánvéttel...

Gyümölcsfa, diszfa, rózsaszőlővel ingyen szolgál Weber faiskolaja...

Réz és vasbutor a legolcsóbb gyári áron, részleg 30 frt. Gyermekek 10 frt. Angol vasagy...

Savanyított káposztát hasábbal mázsként 12 koronáért, postauvegként 2.40, ecetben zöldbabot...

Házilagfőzőtt baracklekvárnak, különleges bírslekvárnak kliját 2.40, mézdes szilvalekvárnak...

Vasbutor. Részleg 35 frt, gyermekégy 11, összesukható vasagy 5, ágybetét vaskeretű 6.50...

Temetkezési vállalkozók, intézetek, egyetek, társulatok részére képes nagy árjegyzéket...

Koporsó asztalosok részére mindennemű koporsók díszítései, összes temetkezési cikkek...

Szabók részére mindennemű zsinór, gomb és szabó-kellék képes nagy árjegyzéket...

Téli almát postacsomagoként netto 2 kor., 100 kiló 30 kor., ingyen csomagolással...

Ingyen. függőlámpákról rajz porcelán üveg satóbbírról ingyen árlap olcsó részletfizetésre...

Rekedtség, biztos és kellemes orvos-sága a Réthy-féle czukorka. 60 filléért mindenütt kapható.

Légszesz és villamos csillárok legelőnyösebben szerezhetők be Kulcsár Sándor bronzáru- és csillargyárban...

Asztalosok új jövedelmi forrását leíró képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küld a „Kegyelet” szerkesztősége...

Gyümölcsfát olesón szállít Papp Gedeon faiskolája Nagykörösi. Árjegyzék ingyen. Kötöny baracklekvár kilója K 1.70...

Ajtók, Ablakok, vasredőnyök, használtak és újak, bármily méretben és alakban, igen olcsón kaphatók.

Wiener A. utódánál BUDAPEST, ÜLLŐI-UT 123. Telefon 62-80. Alapított 1886-ban.

Parlamenti gyorsírók által vezetett magyar-német gyorsíró iskola. Gépirás és magyar-német levelezés-oktatás. A teljes kiképzés díja havi 10 kor. Kereskedelmi akadémia tanárok által oktatott szaktantárgyak. Az Országos Magyar Gyorsíró-Egyesület hivatalos tanfolyama. Alapította Markovits Iván 1863-ban. Biztos állás-közvetítés. Nyitva szept. 1-től jul. 1-ig. Havonként új tanfolyamok. Tájékoztatót küld a Gabelsberger szakiskola. (Csak Liszt Ferenc-tér 10. előbb Gyár-utca 4.) Címre vigyázzunk! — Az egyesület ezen kizárólagos szakiskolája írógépezégek től s más hirdetésünktől független. Telefon 64-68. Beiratások egész napon át.

Zálogcédulákat veszek. Elzálogosított brillánsokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszerceket 100.000 koronáig költségmentesen kívánok és teljes értéket kifizetem. Singer Jakob ékszerkereskedő BUDAPEST, Király-utca 91. sz. Izabella-utca sarkán. 27653

3-4 Korona Állandó napi kereset. Mindig szorgalmas egyének keresetnek egy hársnyar-kötébe. Könnyű, szép és állandó kereset saját otthonában. — Ingyen oktatás. Távozás melletkes munkájának átvétele nélkül, állandóan biztosítva. Kérjen Ön azonnal ingyen utasítást, a Magyar-Keresztény Házilap, Wien, XVI/2, Ferdinandsplatz 11. Kérjük a címet olvashatóan írni. 70769

Arverési hirdetés. A Grünfeld József csőd-tömegéhez tartozó dubiozus követelések azonnali készpénzfizetés mellett el fogják adni. Venni számdékokkal tartoznak 50 K óvadékkal felszerelt zárt ajánlataikat dr. Preisach Miksa ügyvéd, választm. elnök urnak (VI. Váci-körút 61. szám) 1910. évi február 26-ának déli 12 órájáig benyújtani. Az ajánlat el vagy el nem fogadását a csődválasztmány fentartja magának. Az elárverezendő követelések megtekinthetők 1910. évi február hó 25-éig alulírott tömeggondnoknál délután 3-6 órak között. A követelések valódsága, fennállása és behajthatóságaért zavartosság nem vállaltatik. A kincstári illeték vevőt terheli. Budapest, 1910. február 20. Berényi Leo dr. h. ügyvéd, mint tömeggondnok, Budapest, V., Bálvány-utca 2.

100.000 Most került forgalomba Zilahy Agnes szakácskönyvének 100.000-ik példánya. Ez bizonyítja legjobban a könyv jószágát, hasznavehetőségét. Minden házasságnak nélkülözhetetlen. Ara szép kötésben 4.-kor. Megrendelhető: SINGER és WOLFFER könyvkereskedésében Budapesten, VI. Andrássy-ut 10.

Pénzt rögtön butorra, zongorára, varrógépre, kerékpárra, könyvekre és kereskedelmi árukra, ha azokat száraz, tiszta raktárhelyiségekbe bizományba beraktározza Tauber VI. kor., Eötvös-utca 6/B. TELEFON 84-33.

Soványág Az egyedüli eredménytől kísért háziaszer a dr. William Hartley tanár amerikai erőtáp-pora. Soványak tartós, szép teit testidomokat nyernek. — Hölgyek remek keblot. Hat hét alatt 20 kilo gyarapodásért jótállást. Verszegénység, gyengeség, idegesség ellenes gyomor-bajoknak nélkülözhetetlen tápszer. Kötünetve: Chicago, Berlin, London, Hamburgban. Köszönő levelek minden országból. Dobozonként 1 frt 10 kr. Használati utasítással. Főraktár: Balázs Mór E. Budapest, VII., István-ut 11, II/1. Telefon 156-80.

BUTOROK háló-, ebédlő-, szalonberendezések, továbbá uriszoba, iroda berendezések, rez- és mahagoni butorok, szőnyegek és függönyök, valódi angol bürger-nitúrák eladása s vétele Wechsler Károlyné VII., Király-utca 23. I. em. Kazinczy-u. sarok. 20521

Zálogcédulát, brillánsokat, aranyat, ezüstöt, ékszerceket és egyéb értékes tárgyakat eladó. Kertész ékszerész Budapest, VII., Király-utca 85. szám. — Telefonszám 95-48.

1 millió magas és félmagastörzsű gyümölcsfa. Alma 55 fillértől feljebb, Körte, dió, szelidgesztenye, szilva, cseresznye, ősz- és kajszinbarack stb. 1 kor-tól feljebb. 1 millió dísz-cserje 100 drbonkint 15 kor-tól feljebb. 200 millió akác-csemete 1000 drbonkint 2.50 kor-tól feljebb. 30 millió erdei csemete: hie, erdei és feketefenyő, kocsányostölgy stb. 1000 drb 3-15 K, továbbá alma és körtevadonczok, tülevelűek, rózsák, fajbaromfiak stb. Képes főárjegyzéket kívánatra ingyen küld: Gr. Bathyaay Zsigmond ur. intézése Csendiak, u. p. Ferencziak, Vasm. 28546

BUTOR részletfizetésre vagy meghatározott időre, szolid árák és legkedvezőbb fizetési feltételek mellett. — Felvilágosítással szolgál LISZT ISTVÁN BUDAPEST, most Kristóf-tér 8. I. em. (Váci-utca mellett) butor-raktárban. Telefon 171-38. Több mint 500 káppel ellátott árjegyzékünk barkinek 60 fill. ellen franko elküldjük.

Technikum Mittweida. Igazgató: A. Holzt, tanár. Magasabb technikai tanítványok, elektro- és gépészmérnökök, technikusok és művezetők kiképzésére. Gazdagon felszerelt elektro-techn. és gépjelölaboratoriumok. Gyári tanuló műhelyek. 3610 hallgató a 36. iskolai évben. Program stb. díjlanul a titkarság által.

MAGYAR HAZI KANARI TENYESZDE Debreceben. Aki élvezetből izzia tenyésztést az egy igénybe ezen kisbirtetést. Nemes faj tenyész him harzi eredetű, avagy tenyész nőtény, mely mind elsőrendű, vagy bármily kanári, mely tenyészteshez jó, madártenyész-dében bármikor kapható. Külön az e célra kismemel madarak, melyek énekben is a legtisztábbak. Most leu osztályozva, legvalóbbak, mert jön már az idő minden munkához lát a madártenyész. Kinek szándéka hát madarat tenyészteni, sziveskedjék most a rendelést megenni. Mert ha idjében kezdjük a tenyészést, hamarabb érünk jó áldásos eredményt. (Yonyorúen trillázó énekes kanári darabja 7, 8, 10 és 12 frt. Tenyésztesre alkalmas nőtények darabja 1.50 és 2 frt. Szállítás a legnagyobb hidegben is gondos csomagolva történik. AGOSTON madártelep, Debrece, Péterfa-utca 26. szám. A legnagyobb tenyészde és szét-küldési intézet.

Pénzkölcsönt 4 1/2, 4 3/4, 5 és 6% alapon földbirtokra, jövedelmező, fővárosi, vidéki, városi és Budapest környékén levő be hazakra I., II., III., helyen 15-60 evig törleszt-hető. Stremélyhitel tisztviselőknak gyorsan eszköz-zölletik. HOFMANN JAKAB bankbizományi iroda, Budapest, Teréz-körút 1/a.

Pótvizsgálatra, javítóra, póterettségire, bármilyen vizsgálatra elő-készít: „Szünidei Tanfolyam” Garay-u. 5. II. 12/a.

Rizike gomba, gomba-, hus-, főzelék-, gyümölcs-konzervek, gyümölcs-szekek, szörpök, szé-pességi csemegékről kér-jen árjegyzéket. Felkai konzervgyár, Barta Jozsef Felka, Szepesm. 28008

Rekord hangverseny-lemezek legjobbak a világon! 25 cm. mindkét oldalán bejátszva db K 2.50 10 db vasárnapon K 2.40 — Grammofo-nok K 25.— 35.—, 50.—, 300.—, Fonografok Lyra K 7.— Fonograf henger K 1.80. — csakis utánvétellel SCHMUTZER TESTVÉREK gramofon és hanglemez nagyraktárban Buda-pest, József-körút 26/g. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Szaját gyártmányú fürdőkádak 14 kor-tól feljebb, fűthető kádak 60 kor-tól feljebb. Eivál-lalok mindenféle kútszivattyúk és hazi vízvezeték-berendezése-ket legolcsóbb áron. LEFKOVICS ADOLF Budapest, VII., Wesselényi-u. 51/E. Telefon 113-46. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Kézimunka himzésekhöz, butorhoz, függönyökhöz, lakásberende-zéshez, zsinórok, rojtok, bojtok képes nagy árjegy-zéket kívánatra ingyen küldi: Budapesti Paszo-mánygyár, Nagymező-u. 46. szám.

Kárpitos nyergesek részére mindennemű kel-lekek képes nagy árjegy-zéket kívánatra ingyen küldi a Budapesti Paszo-mánygyár Részv.-társ. Nagymező-utca E. 46.

Kajfestő - fésű, egyszerű fésülés által fest ősz vagy vörös haját valódi azoké-re, barnára vagy feketére! Teljesen ártalmatlan! Evéig használ-ható! — Ezek használatban Egy darab ára 6 korona. SCHÜLLER, Wien, III/E. Krieglbergasse 6. Számos elismerő- és köszönőlevél.

A címre tessék ügyelni! VALÓ-di francia különle-gességek (óvszerek) csakis P. Bergueran Pils leghíresebb párisi gyártó! legelőnyö-sebben beszerezhetők Polgár Sándornál Budapest, VI. ker., Erzsébet-körút 50. Részletes képes ár-jegyzék ingyen és bérmentve.

VALÓDI-FRANCZIA GUMMI ÉS HALHÖLYAGOK 1.50, 2.00, 3.00 K-ig. 3 db-t legolcsóbb min. 1 K. STERIL. Lérvény, védett legfinomabb GUMMI-KÜLÖNLEGESSÉG csak csomagolás kapható. NEUMAYER LIPÓT BUDAPEST VILVÁZT-KÖRÚT 33. ÁRUERŐNYHÁZ

Modern urasági butorok alkalmi vétele és eladása háló-, ebédlő-, szalon-, uriszoba és irodai teljes berendezések. — Dus raktár szőnyegek, függönyök, te-ritők, csillárok, vas-és rézbutorokban.

GROSZ SANDOR és Társa Budapest, Liszt Ferenc-tér 8. szám, ezelőtt Gyár-utca. Telefon 14-09.

Hurutos bántalmak hatásos és kellemes gyógyszer a Réthy-féle czukorka, melyet per-metefülből készít Réthy Béla gyógyszerész Bekés-Csabán. Gyógyszertárban kapható.

Zálogcédulákat veszek. Elzálogosított brillánsokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszerceket 100.000 kor. költségmentesen kívánok és teljes értéket kifizetem. SCHILLER IZIDOR ékszerkereskedő Budapest, Sip-utca 8. szám.

10 frt havi részletfizetésre a legjob-b zongorát, pianinót, czimbalmot, hegedüt ugyanoly árért, mintha készpénzért venné, kizárólag csakis REMÉNYI MIHÁLY elsőrangú nagy hangszertelep Budapest, Király-utca 58. Árjegyzék és prospectus díjtalan

BUTOR 30% megtakarítás! Régi Butorszalon Budapest, Ferencziak-tere 3 főlemezlet. Vétele és eladása használt és új polgári, urasági lakberende-zéseknek mahagoni és palisander butorok, uriszobák, angol bürger-nitúrák és szalonbutorok, keleti — szőnyegek, csillárok. — Telefon 82-13.

VALÓDI-FRANCZIA GUMMI ÉS HALHÖLYAGOK 1.50, 2.00, 3.00 K-ig. 3 db-t legolcsóbb min. 1 K. STERIL. Lérvény, védett legfinomabb GUMMI-KÜLÖNLEGESSÉG csak csomagolás kapható. NEUMAYER LIPÓT BUDAPEST VILVÁZT-KÖRÚT 33. ÁRUERŐNYHÁZ